

GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY

**INFORMACJA O SYTUACJI
SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ KRAJU
W LUTYM 2016 R.**

Warszawa, 22 marca 2016 r.

Spis treści

	strona
Wstęp.....	3
Rynek pracy	5
Wynagrodzenia i świadczenia społeczne	13
Ceny.....	16
Rolnictwo.....	24
Przemysł	28
Budownictwo	34
Budownictwo mieszkaniowe	37
Rynek wewnętrzny	39
Transport.....	42
Bilans płatniczy	44
Handel zagraniczny	46
Pieniądz.....	53
Budżet państwa.....	56
	* *
	*
Wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych w 2015 r.....	59
Nakłady inwestycyjne w 2015 r.....	65
Wyniki finansowe banków w 2015 r.....	69
Wyniki finansowe ubezpieczycieli w 2015 r.....	72
Produkt krajowy brutto.....	75
Wybrane wskaźniki sytuacji społeczno-gospodarczej kraju.....	82
Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne.....	84

Wstęp

W lutym br. w większości podstawowych obszarów gospodarki utrzymały się tendencje obserwowane w poprzednich miesiącach. Produkcja sprzedana przemysłu wzrosła w skali roku w większym stopniu niż w styczniu br., co częściowo było spowodowane działaniem czynników o charakterze sezonowym. Pogłębił się spadek produkcji budowlano-montażowej. Umocniło się tempo wzrostu sprzedaży detalicznej. Sprzedaż usług w transporcie była wyższa niż przed rokiem (po spadku przed miesiącem).

Ceny towarów i usług konsumpcyjnych obniżyły się w skali roku w nieco mniejszym stopniu niż w styczniu br., m.in. w wyniku wzrostu cen żywności oraz napojów bezalkoholowych. Pogłębił się natomiast spadek cen producentów w przemyśle i budownictwie.

Wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych w 2015 r. były lepsze niż przed rokiem; zwiększyła się aktywność inwestycyjna badanych podmiotów.

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw wzrosło w skali roku nieco szybciej niż w styczniu br. Stopa bezrobocia rejestrowanego, podobnie jak przed miesiącem, wyniosła 10,3% i była niższa niż przed rokiem. Według wyników badania popytu na pracę w 2015 r. utworzono w skali roku nieco mniej nowych miejsc pracy; jednocześnie mniej miejsc pracy zlikwidowano.

Wzrost w skali roku przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń nominalnych brutto w sektorze przedsiębiorstw oraz ich siły nabywczej w lutym br. był zbliżony do obserwowanego w styczniu. W podobnym stopniu jak przed miesiącem wzrosły również nominalne i realne emerytury i renty brutto w obu systemach.

Produkcja sprzedana przemysłu w lutym br. była wyższa niż przed rokiem o 6,7% (po wyeliminowaniu czynników o charakterze sezonowym wzrost wyniósł 3,0%). Zwiększyła się produkcja w większości sekcji (z wyjątkiem wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę), najbardziej w przetwórstwie przemysłowym. W większości głównych grupowań przemysłowych produkcja była wyższa niż przed rokiem; największy wzrost obserwowano w produkcji dóbr konsumpcyjnych trwałych. Produkcja budowlano-montażowa w lutym br. była niższa niż przed rokiem o 10,5% (po wyeliminowaniu czynników o charakterze sezonowym – o 9,9%). Najgłębszy spadek miał miejsce w budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej. Sprzedaż detaliczna była o 6,2% wyższa niż w lutym ub. roku.

Ogólny klimat koniunktury w przetwórstwie przemysłowym w marcu br. oceniany jest nieco korzystniej niż przed miesiącem. Optymistyczne, wobec negatywnych w lutym br., są diagnozy produkcji. Nieco mniej pesymistyczne są oceny bieżącej sytuacji finansowej, przy poprawie wskazań w zakresie portfela zamówień. Przewidywania w tych obszarach są pozytywne i lepsze niż przed miesiącem. Podmioty budowlane postrzegają koniunkturę mniej pesymistycznie niż w lutym br. Pozytywne (po niekorzystnych przed miesiącem) są m.in. przewidywania dotyczące produkcji budowlano-montażowej na rynku krajowym oraz krajowego portfela zamówień. W handlu detalicznym ogólny klimat koniunktury oceniany jest pozytywnie (wobec negatywnych wskazań przed miesiącem), na co wpływa poprawa prognoz w większości badanych obszarów (największa – w zakresie sprzedaży).

W 2015 r. badane przedsiębiorstwa niefinansowe uzyskały wyższe niż przed rokiem wyniki finansowe. Większość relacji finansowych kształtowała się podobnie jak w 2014 r. Wzrósł udział przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w ogólnej liczbie przedsiębiorstw oraz udział ich przychodów w przychodach z całokształtu działalności ogółu badanych podmiotów. Przychody ze sprzedaży na eksport były wyższe niż przed rokiem, jednak podstawowe relacje ekonomiczno-finansowe eksporterów pogorszyły się i były nieco słabsze niż dla ogółu przedsiębiorstw.

Nakłady inwestycyjne badanych przedsiębiorstw w 2015 r. były (w cenach stałych) wyższe niż przed rokiem o 11,9% (wobec wzrostu o 16,9% w 2014 r.). W większym stopniu wzrosły nakłady na zakupy niż na budynki i budowlę. Nieco wyższa niż dla ogółu przedsiębiorstw była dynamika nakładów podmiotów z kapitałem zagranicznym. W 2015 r. rozpoczęto więcej niż przed rokiem nowych inwestycji, a ich wartość kosztorysowa była zbliżona do notowanej w roku poprzednim.

Na rynku rolnym w lutym br. przeciętne ceny większości podstawowych produktów roślinnych, z wyjątkiem cen pszenicy, były wyższe niż przed rokiem. Poniżej poziomu sprzed roku kształtowały się natomiast ceny produktów pochodzenia zwierzęcego. Relacje cen poprawiły się, ale nadal były niekorzystne dla producentów trzody chlewnej.

W styczniu br. w obrotach towarowych handlu zagranicznego (liczonych w złotych) obserwowano nieznaczny wzrost eksportu, przy niewielkim spadku importu. Wymiana zamknęła się dodatnim saldem, wyższym niż w styczniu ub. roku. Zwiększyła się wymiana z krajami rozwiniętymi (w tym z krajami UE), natomiast obniżyły się obroty z pozostałymi grupami krajów.

Dochody budżetu państwa w okresie dwóch miesięcy br. wyniosły 56,2 mld zł, a wydatki – 59,3 mld zł (odpowiednio 17,9% oraz 16,1% kwot założonych w ustawie budżetowej na 2016 r.). Budżet zamknął się deficytem w wysokości 3,1 mld zł, co stanowiło 5,7% planu.

Rynek pracy

W lutym br. wzrost przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw w skali roku był szybszy niż w poprzednich miesiącach. Liczba bezrobotnych zarejestrowanych i stopa bezrobocia nie odbiegały istotnie od notowanych w styczniu br. i były niższe niż przed rokiem.

Według wyników badania popytu na pracę, w 2015 r. utworzono nieco mniej nowych miejsc pracy niż w 2014 r., jednocześnie mniej miejsc pracy zlikwidowano.

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw¹ w lutym br. ukształtowało się na poziomie 5711,2 tys. osób i było o 2,5% większe niż przed rokiem (wobec wzrostu o 1,2% w lutym ub. roku). Najbardziej zwiększyło się zatrudnienie w administrowaniu i działalności wspierającej (o 10,0%) oraz informacji i komunikacji (o 9,4%). Wzrost zatrudnienia (w granicach 2,9% – 2,3%) notowano również m.in. w przetwórstwie przemysłowym, handlu; naprawie pojazdów samochodowych, transporcie i gospodarce magazynowej oraz zakwaterowaniu i gastronomii. Utrzymał się spadek zatrudnienia w górnictwie i wydobywaniu (o 7,8%), wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 5,0%), budownictwie (o 1,3%) i obsłudze rynku nieruchomości (o 0,9%).

Przeciętne zatrudnienie kształtowało się następująco:

Wyszczególnienie	2016		2015		2016	
	II		I-II		I-II	
	w tys.	analogiczny okres roku poprzedniego=100	w tys.	analogiczny okres roku poprzedniego=100	w tys.	analogiczny okres roku poprzedniego=100
Sektor przedsiębiorstw	5711,2	102,5	101,2	101,2	102,4	5708,3
w tym:						
Przemysł.....	2553,4	101,8	101,8	101,8	101,7	2549,8
górnictwo i wydobywanie.....	140,1	92,2	93,8	93,8	92,0	139,9
przetwórstwo przemysłowe	2174,9	102,9	102,9	102,9	102,8	2171,2
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę.....	119,0	95,0	94,8	94,7	95,2	119,4
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja.....	119,4	102,0	100,9	100,8	101,9	119,3
Budownictwo	378,4	98,7	94,3	94,1	99,1	380,5
Handel; naprawa pojazdów samochodowych.....	1175,4	102,4	102,1	102,2	102,4	1175,3
Transport i gospodarka magazynowa.....	506,6	102,4	101,9	102,1	102,1	505,8
Zakwaterowanie i gastronomia	104,7	102,3	94,7	94,6	102,2	104,4
Informacja i komunikacja	204,1	109,4	103,9	103,9	109,2	203,6
Obsługa rynku nieruchomości.....	92,7	99,1	98,3	98,2	99,2	92,8
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a	187,7	101,6	101,4	101,4	101,7	187,5
Administrowanie i działalność wspierająca.....	367,7	110,0	102,3	102,6	109,9	368,2

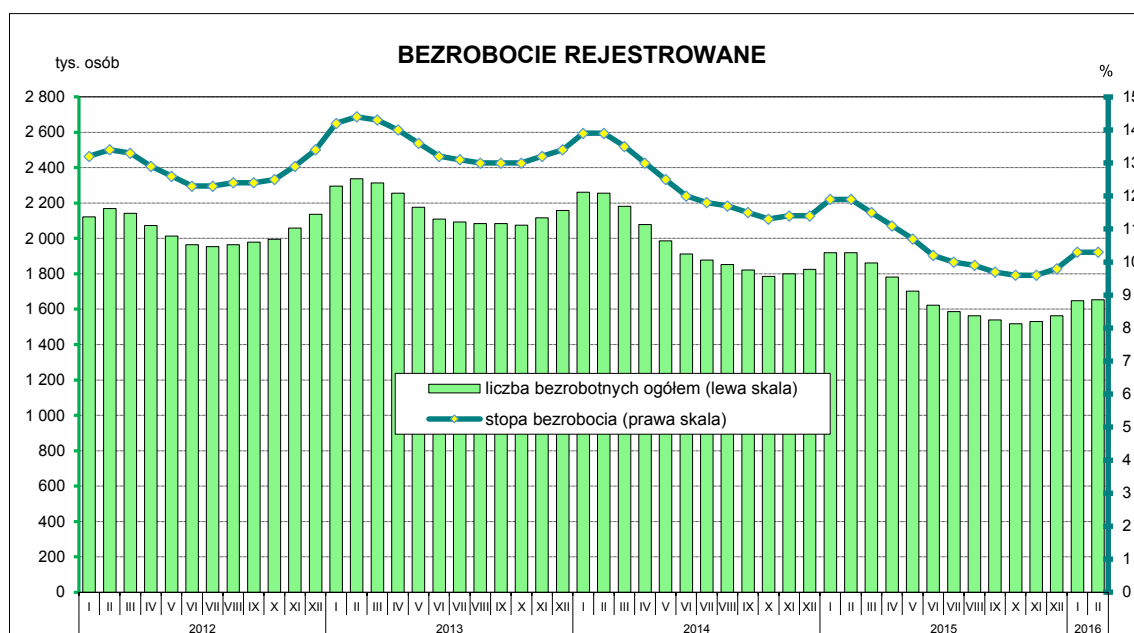
^a Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

¹ W jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

Spośród działów o znaczącym udziale w zatrudnieniu w lutym br., w porównaniu z analogicznym miesiącem ub. roku, bardziej niż przeciętnie zwiększyło się zatrudnienie w przedsiębiorstwach zajmujących się produkcją wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (5,9%), produkcją mebli (5,7%), produkcją wyrobów z metali (4,7%), produkcją pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (4,1%), transportem lądowym i rurociągowym (3,9%), produkcją maszyn i urządzeń (3,4%), handlem detalicznym (2,9%) oraz produkcją wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych (2,7%). Spadek zatrudnienia w skali roku notowano w przedsiębiorstwach zajmujących się wydobywaniem węgla kamiennego i węgla brunatnego (o 12,6%), produkcją odzieży (o 3,6%) oraz budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej (o 2,3%).

W okresie styczeń–luty br. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 5708,3 tys. osób, tj. było o 2,4% wyższe od obserwowanego przed rokiem.

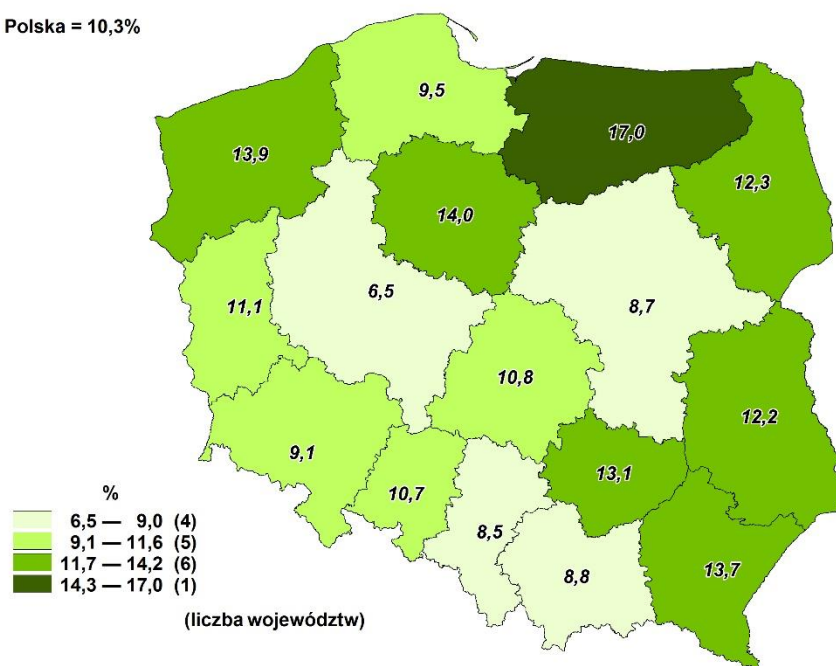
W końcu lutego br. liczba **bezrobotnych zarejestrowanych** w urzędach pracy ukształtowała się na poziomie 1652,7 tys., tj. nie zmieniła się istotnie w porównaniu z poprzednim miesiącem, ale zmniejszyła się w skali roku (o 13,9%, tj. o 266,1 tys.). **Stopa bezrobocia** rejestrowanego wyniosła 10,3%, tj. tyle samo, co w poprzednim miesiącu i o 1,6 p.proc. mniej niż przed rokiem.

Stopa bezrobocia w województwach kształtowała się w granicach od 6,5% w wielkopolskim do 17,0% w warmińsko-mazurskim. W porównaniu ze styczniem br. zmniejszyła się w województwach: lubuskim, podlaskim i zachodniopomorskim (po 0,1 p.proc.), a zwiększyła się w województwach: dolnośląskim, kujawsko-pomorskim oraz łódzkim (po 0,1 p.proc.). W porównaniu z lutym ub. roku stopa bezrobocia zmniejszyła się we wszystkich województwach. W największym stopniu (od 2,5 p.proc. do 2,0 p.proc.) obniżyła się w województwach: warmińsko-mazurskim, zachodniopomorskim, pomorskim oraz kujawsko-pomorskim.

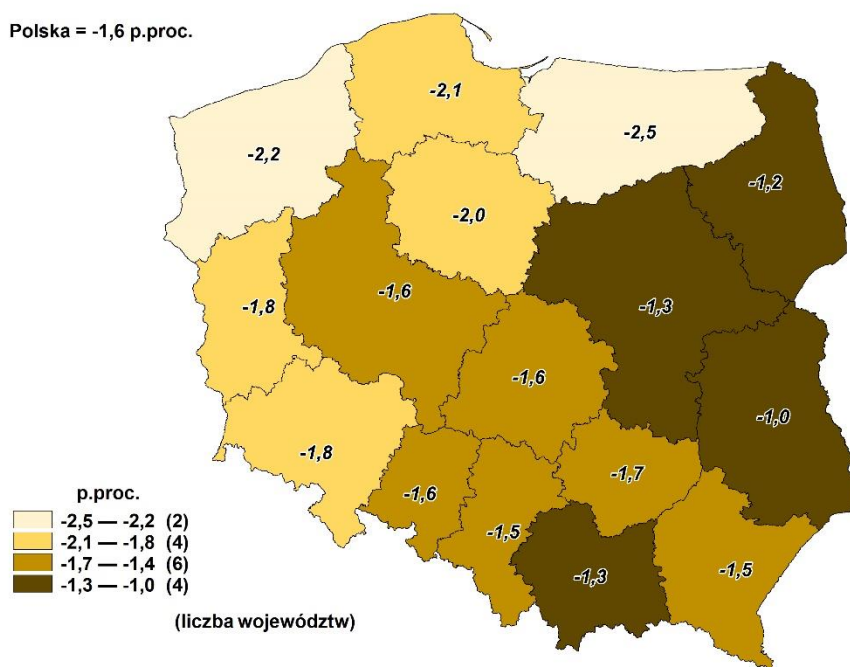
STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO Stan w końcu lutego 2016 r.

Polska = 10,3%

ZMIANY STOPY BEZROBOCIA REJESTROWANEGO Luty 2016 r. do lutego 2015 r.

Polska = -1,6 p.proc.

W **strukturze bezrobotnych** zarejestrowanych udział kobiet był wyższy niż przed rokiem o 0,7 p.proc. i wyniósł w końcu lutego br. 51,2%. Zwiększył się również udział osób nieposiadających kwalifikacji zawodowych (o 0,4 p.proc. do 30,6%). Zmniejszył się natomiast odsetek osób dotychczas niepracujących (o 1,3 p.proc. do 15,2%), osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku (o 0,3 p.proc. do 85,7%) oraz nieznacznie – absolwentów (o 0,1 p.proc. do 4,6%).

Spośród osób bezrobotnych znajdujących się w **szczególnej sytuacji na rynku pracy**, zmniejszył się udział następujących kategorii (w liczbie zarejestrowanych ogółem):

- osób długotrwale bezrobotnych² (o 1,6 p.proc. do 54,5% w końcu lutego br.),
- osób bezrobotnych w wieku poniżej 30 roku życia (o 1,7 p.proc. do 29,7%, w tym udział osób w wieku poniżej 25 roku życia był niższy niż przed rokiem (o 1,4 p.proc. i wyniósł 15,2%).

Zwiększył się natomiast udział osób bezrobotnych:

- w wieku powyżej 50 roku życia (o 1,2 p.proc. do 27,0% w końcu lutego br.),
- korzystających ze świadczeń pomocy społecznej (o 0,2 p.proc. do 1,8%),
- posiadających co najmniej jedno dziecko w wieku do 6 roku życia (o 0,9 p.proc. do 15,4%),
- niepełnosprawnych (o 0,1 p.proc. do 5,9%).

Osób bezrobotnych posiadających dziecko niepełnosprawne w wieku do 18 roku życia w końcu lutego br. było 2,4 tys. co stanowiło, podobnie jak przed rokiem, 0,1% ogółu bezrobotnych.

W lutym br. liczba **nowo zarejestrowanych bezrobotnych** wyniosła 190,7 tys. osób, tj. była o 14,7% niższa niż przed miesiącem, ale o 0,7% wyższa niż przed rokiem. Najliczniejszą grupę nadal stanowiły osoby rejestrujące się po raz kolejny, a ich udział w nowo zarejestrowanych ogółem zwiększył się w porównaniu z notowanym przed rokiem o 1,0 p.proc. do 82,6%. Zwiększył się również udział absolwentów, osób bezrobotnych zamieszkałych na wsi oraz nieznacznie – osób bez kwalifikacji zawodowych. Obniżył się natomiast udział osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładów pracy oraz osób dotychczas niepracujących.

² Do długotrwale bezrobotnych zalicza się osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego w miejscu pracy.

Liczba bezrobotnych nowo zarejestrowanych kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	II 2015		II 2016			II 2015	
	w tys.	analogiczny okres roku poprzedniego=100	okres poprzedni=100	w tys.	w % bezrobotnych nowo zarejestrowanych		
Bezrobotni nowo zarejestrowani ogółem ..	189,3	97,5	100,7	85,3	190,7	x	x
Z liczby ogółem — bezrobotni:							
zarejestrowani po raz kolejny	154,5	98,7	101,9	83,2	157,4	82,6	81,6
dotychczas niepracujący	30,1	87,8	92,9	101,7	28,0	14,7	15,9
w tym absolwenci ^a	16,3	84,2	112,5	103,6	18,4	9,6	8,6
zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	11,1	104,0	73,1	76,4	8,1	4,3	5,9
zamieszkali na wsi	78,5	99,7	102,8	82,8	80,7	42,3	41,5
bez kwalifikacji zawodowych	56,6	95,4	101,4	89,4	57,4	30,1	29,9
długotrwale bezrobotni ^b	69,8	84,0	88,6	83,7	61,9	32,4	36,9

a Zaliczono osoby, dla których okres od momentu zakończenia nauki do momentu rejestracji nie przekroczył 12 m-cy.

b Zaliczono osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 m-cy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego w miejscu pracy.

Z ewidencji bezrobotnych w lutym br. **skreślono** 185,5 tys. osób, tj. więcej niż przed miesiącem (o 32,9%) i mniej niż przed rokiem (o 2,0%). Główną przyczynę wyrejestrowania nadal stanowiło podjęcie pracy, w wyniku czego z rejestru bezrobotnych skreślono 92,9 tys. osób (tj. o 19,3% więcej niż przed miesiącem i o 5,0% więcej niż przed rokiem). Udział tej kategorii w ogólnej liczbie wyrejestrowanych zwiększył się o 3,3 p.proc. w skali roku, do 50,1%. Liczba osób, które podjęły pracę niesubsydiowaną była podobna jak przed rokiem, natomiast zwiększyła się liczba osób, które podjęły pracę subsydiowaną. Spośród osób wykreślonych z ewidencji zwiększył się odsetek osób, które dobrowolnie zrezygnowały ze statusu bezrobotnego oraz osób wyrejestrowanych w związku z rozpoczęciem stażu lub szkolenia u pracodawców. Udział osób, które nabyły uprawnienia do świadczenia przedemerytalnego był zbliżony do notowanego przed rokiem. Zmniejszył się natomiast udział osób, które utraciły status bezrobotnego w wyniku niepotwierdzenia gotowości do podjęcia pracy oraz osób, które nabyły prawa emerytalne i rentowe.

Liczba bezrobotnych wyrejestrowanych z ewidencji urzędów pracy według przyczyn kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	II 2015		II 2016			II 2015	
	w tys.	analogiczny okres roku poprzedniego=100	okres poprzedni=100	w tys.	w % bezrobotnych wyrejestrowanych ogółem		
Bezrobotni wyrejestrowani ogółem	189,2	94,8	98,0	132,9	185,5	x	x
Z liczby ogółem — bezrobotni, którzy:							
podjęli pracę	88,5	99,3	105,0	119,3	92,9	50,1	46,8
niesubsydiowaną	80,1	97,6	100,0	110,3	80,1	43,2	42,4
subsydiowaną	8,3	119,0	152,9	244,7	12,8	6,9	4,4
rozpoczęli szkolenie lub staż	18,0	62,5	101,8	433,7	18,3	9,9	9,5
nie potwierdzili gotowości do podjęcia pracy.....	46,1	98,3	75,3	126,8	34,8	18,7	24,4
dobrowolnie zrezygnowali ze statusu bezrobotnego	12,8	104,7	111,5	128,7	14,3	7,7	6,8
nabyli prawa emerytalne lub rentowe	2,4	99,5	63,7	106,6	1,5	0,8	1,3
nabyli uprawnienia do świadczenia przedemerytalnego	2,6	86,4	107,0	92,6	2,8	1,5	1,4

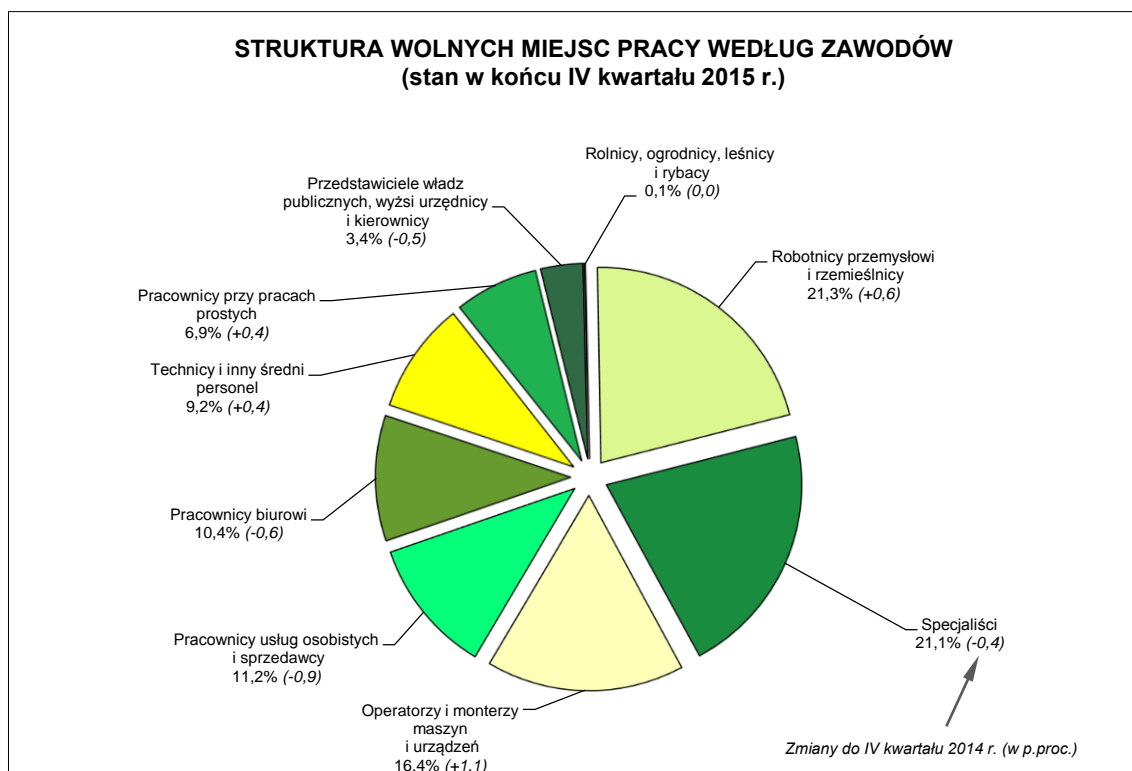
W lutym br. do urzędów pracy zgłoszono 130,1 tys. **ofert zatrudnienia**³, tj. więcej niż przed miesiącem (o 49,5%) i przed rokiem (o 34,6%). Zwiększyła się liczba ofert zarówno z sektora publicznego, jak i prywatnego. Oferty z sektora publicznego stanowiły 19,1% ogółu ofert (wobec 15,6% w styczniu br. i 23,3% przed rokiem). W końcu lutego br. oferty zatrudnienia niewykorzystane dłużej niż jeden miesiąc stanowiły 17,0% ogółu ofert (wobec 15,9% przed miesiącem i 18,4% przed rokiem).

W końcu lutego br. zadeklarowano więcej niż przed miesiącem, ale mniej niż przed rokiem zwolnień grupowych – 187 zakładów **zadeklarowało zwolnienie** 12,1 tys. pracowników, w tym 1,9 tys. osób z sektora publicznego (w końcu stycznia br. odpowiednio 167 zakładów, 11,3 tys. pracowników, w tym 2,0 tys. z sektora publicznego, natomiast w końcu lutego ub. roku – 220 zakładów, 23,3 tys. pracowników, w tym 3,6 tys. z sektora publicznego).

Według wyników badania **popytu na pracę**, w końcu 2015 r. liczba **wolnych miejsc pracy** wyniosła 63,9 tys. i była o 17,5% wyższa niż przed rokiem. Wolnymi miejscami pracy dysponowało 23,5 tys. podmiotów (tj. 3,3% badanych jednostek) wobec 21,5 tys. podmiotów (tj. 3,4% badanych jednostek) przed rokiem. Wzrost liczby wolnych miejsc pracy odnotowano w jednostkach o liczbie pracujących poniżej 10 osób – o 35,5% i w jednostkach o liczbie pracujących powyżej 49 osób – o 17,2%. Niewielki spadek liczby wolnych miejsc pracy notowano natomiast w jednostkach o liczbie pracujących 10-49 osób – o 1,8%. W porównaniu z sytuacją sprzed roku, w strukturze wolnych miejsc pracy według sekcji zwiększył się udział m.in. budownictwa (o 2,2 p.proc. do 9,4%), informacji

³ Dotyczy wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej.

i komunikacji (o 1,7 p.proc. do 8,9%), opieki zdrowotnej i pomocy społecznej (o 0,6 p.proc. do 3,8%) oraz handlu; naprawy pojazdów samochodowych (o 0,5 p.proc. do 18,9%). Zmniejszył się natomiast udział m.in. przetwórstwa przemysłowego (o 1,6 p.proc. do 22,9%), działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 1,4 p.proc. do 6,2%), zakwaterowania i gastronomii (o 1,2 p.proc. do 3,6%) oraz administrowania i działalności wspierającej (o 1,0 p.proc. do 3,4%).

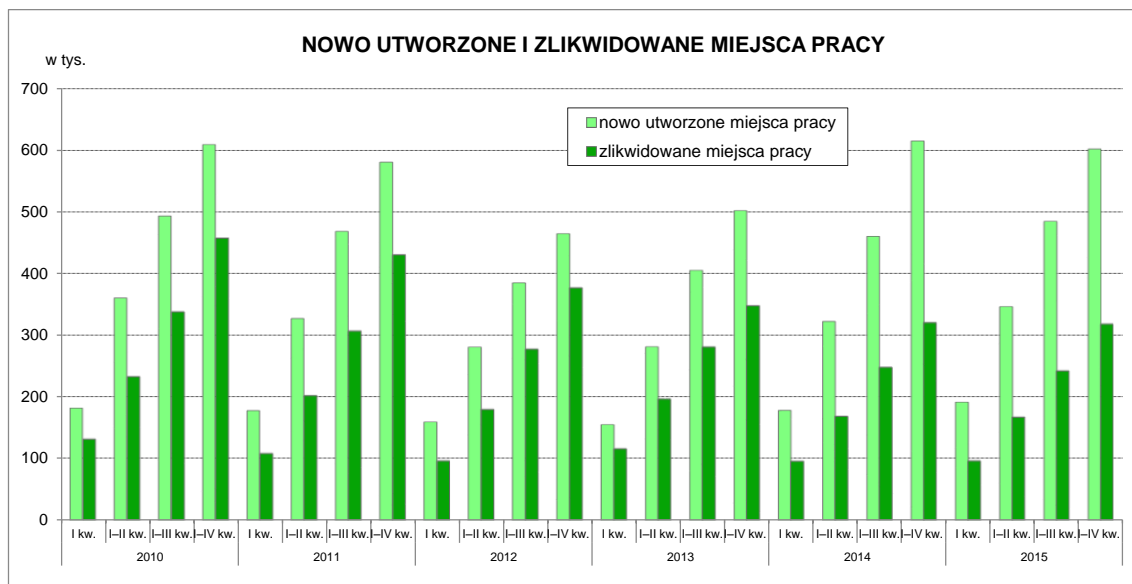

W strukturze wolnych miejsc pracy według zawodów, w porównaniu z końcem 2014 r., zwiększył się udział wolnych miejsc pracy m.in. dla operatorów i monterów maszyn i urządzeń (o 1,1 p.proc. do 16,4%), robotników przemysłowych i rzemieślników (o 0,6 p.proc. do 21,3%), techników i innego średniego personelu (o 0,4 p.proc. do 9,2%), pracowników przy pracach prostych (o 0,4 p.proc. do 6,9%). Obniżył się natomiast odsetek wolnych miejsc pracy przeznaczonych dla pracowników usług osobistych i sprzedawców (o 0,9 p.proc. do 11,2%), pracowników biurowych (o 0,6 p.proc. do 10,4%), przedstawicieli władz publicznych, wyższych urzędników i kierowników (o 0,5 p.proc. do 3,4%) oraz specjalistów (o 0,4 p.proc. do 21,1%).

W 2015 r. **utworzono 601,9 tys. nowych miejsc pracy**, tj. o 2,1% mniej niż w 2014 r. Spadek odnotowano w jednostkach o liczbie pracujących 10-49 osób – o 15,1% i powyżej 49 osób – o 1,5%. Wzrost liczby utworzonych nowych miejsc pracy obserwowano natomiast w jednostkach o liczbie pracujących poniżej 10 osób – o 7,1%. W strukturze nowych miejsc pracy wg sekcji zmniejszył się udział budownictwa (o 6,7 p.proc. do 12,3%). Wzrósł natomiast udział m.in. handlu; naprawy pojazdów samochodowych (o 1,0 p.proc.

do 24,7%), transportu i gospodarki magazynowej (o 0,8 p.proc. do 5,8%), informacji i komunikacji (o 0,8 p.proc. do 4,1%) oraz opieki zdrowotnej i pomocy społecznej (o 0,7 p.proc. do 3,0%).

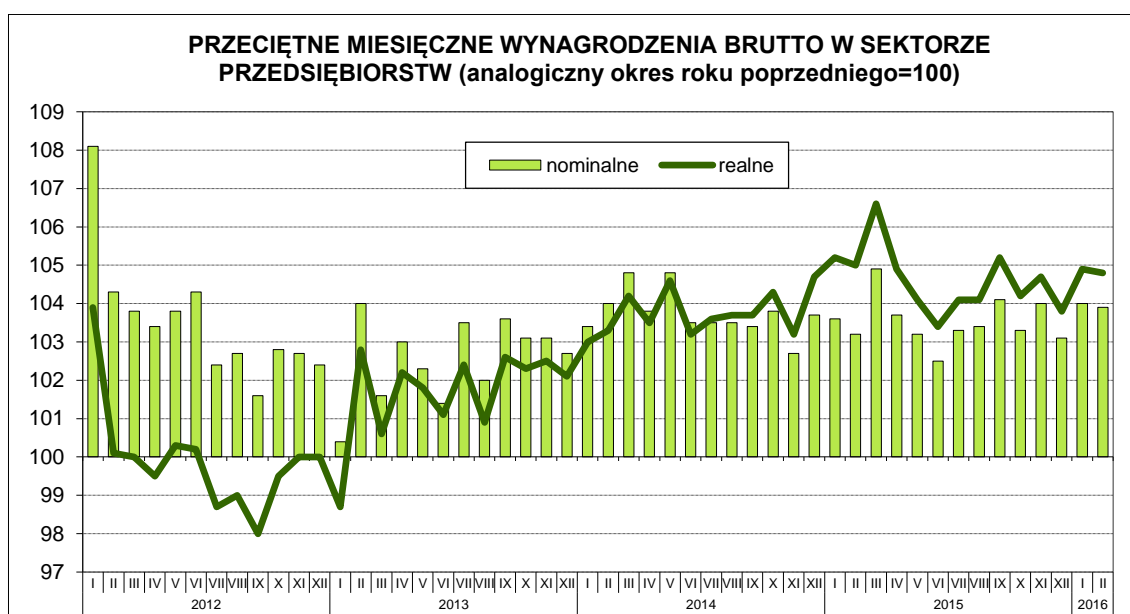
Spośród nowo utworzonych miejsc pracy w końcu 2015 r. wolnych było jeszcze 15,8 tys. miejsc – najwięcej w przetwórstwie przemysłowym (22,3%), handlu; naprawie pojazdów samochodowych (17,0%), informacji i komunikacji (15,4%) oraz działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (10,9%).

W 2015 r. **zlikwidowano** 317,6 tys. miejsc pracy, tj. o 0,7% mniej niż w 2014 r. Skala likwidacji miejsc pracy została ograniczona w jednostkach o liczbie pracujących powyżej 49 osób – o 11,1% oraz 10-49 osób – o 7,0%; zwiększyła się natomiast w przedsiębiorstwach o liczbie pracujących poniżej 10 osób – o 14,1%. W strukturze zlikwidowanych miejsc pracy ogółem według sekcji, w porównaniu z 2014 r., zmniejszył się udział m.in. handlu; naprawy pojazdów samochodowych (o 2,4 p.proc. do 23,8%), przetwórstwa przemysłowego (o 1,6 p.proc. do 16,8%) oraz administrowania i działalności wspierającej (o 0,8 p.proc. do 5,5%). Zwiększył się natomiast udział m.in. działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 1,1 p.proc. do 6,9%), transportu i gospodarki magazynowej (o 1,0 p.proc. do 6,4%) oraz zakwaterowania i gastronomii (o 1,0 p.proc. do 4,5%).

Wynagrodzenia i świadczenia społeczne

W lutym br. wzrost przeciętnych nominalnych wynagrodzeń brutto w sektorze przedsiębiorstw w skali roku oraz ich siły nabywczej był zbliżony do obserwowanego przed miesiącem. Tempo wzrostu przeciętnych miesięcznych emerytur i rent w obu systemach, zarówno w ujęciu nominalnym jak i realnym, również nie odbiegało istotnie od notowanego przed miesiącem.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw⁴ w lutym br. wyniosło 4137,55 zł i było wyższe niż przed rokiem o 3,9% (wobec wzrostu o 3,2% w lutym ub. roku). Wzrost płac obserwowano w większości sekcji, w tym m.in. w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 12,2%), zakwaterowaniu i gastronomii (o 8,6%), działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 6,4%) oraz w budownictwie (o 6,1%). Niższe niż w lutym ub. roku były przeciętne płace w górnictwie i wydobywaniu (o 5,6%, w tym w wydobywaniu węgla kamiennego i węgla brunatnego o 7,0% niższe, na co wpłynęło przesunięcie terminu wypłat dodatkowych wynagrodzeń rocznych w tym dziale).

Spośród działów o znaczącym udziale w zatrudnieniu najbardziej zwiększyły się wynagrodzenia w budowie budynków (o 12,5%) oraz produkcji mebli (o 7,0%), odzieży (o 6,5%), wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny (o 6,3%), a także wyrobów z metali (o 6,2%).

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w okresie styczeń–luty br. ukształtowało się na poziomie 4123,71 zł i było o 3,9% wyższe niż w analogicznym okresie ub. roku (wobec wzrostu o 3,4% przed rokiem).

⁴ W jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2016		2015		2016	
	II		I-II			
	w zł	analogiczny okres roku poprzedniego=100			w zł	
Sektor przedsiębiorstw	4137,55	103,9	103,2	103,4	103,9	4123,71
w tym:						
Przemysł	4166,88	103,6	101,2	101,9	103,5	4143,89
górnictwo i wydobywanie	6577,41	94,4	92,0	94,2	98,2	6154,04
przetwórstwo przemysłowe	3883,80	104,8	103,4	103,5	104,2	3879,29
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	6716,39	112,2	102,1	103,4	110,0	6810,83
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	3954,63	104,6	103,2	103,1	103,7	3933,61
Budownictwo	4004,85	106,1	103,6	104,2	104,6	3991,62
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	3808,52	103,6	105,3	105,0	103,8	3821,12
Transport i gospodarka magazynowa	3705,89	102,9	103,3	102,5	103,3	3730,37
Zakwaterowanie i gastronomia	3086,45	108,6	105,0	106,9	106,5	3042,17
Informacja i komunikacja	7661,48	102,4	105,1	104,0	104,2	7473,69
Obsługa rynku nieruchomości	4295,55	105,5	103,4	103,2	104,8	4283,16
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a	6342,65	106,4	104,7	104,5	106,3	6310,54
Administrowanie i działalność wspierająca	2941,95	103,5	107,7	107,4	103,5	2949,46

^a Nie obejmuje działań: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

Kwota wynagrodzeń w sektorze przedsiębiorstw w okresie styczeń–luty br. była wyższa niż w analogicznym okresie ub. roku o 6,4% (przed rokiem wzrost o 4,7%).

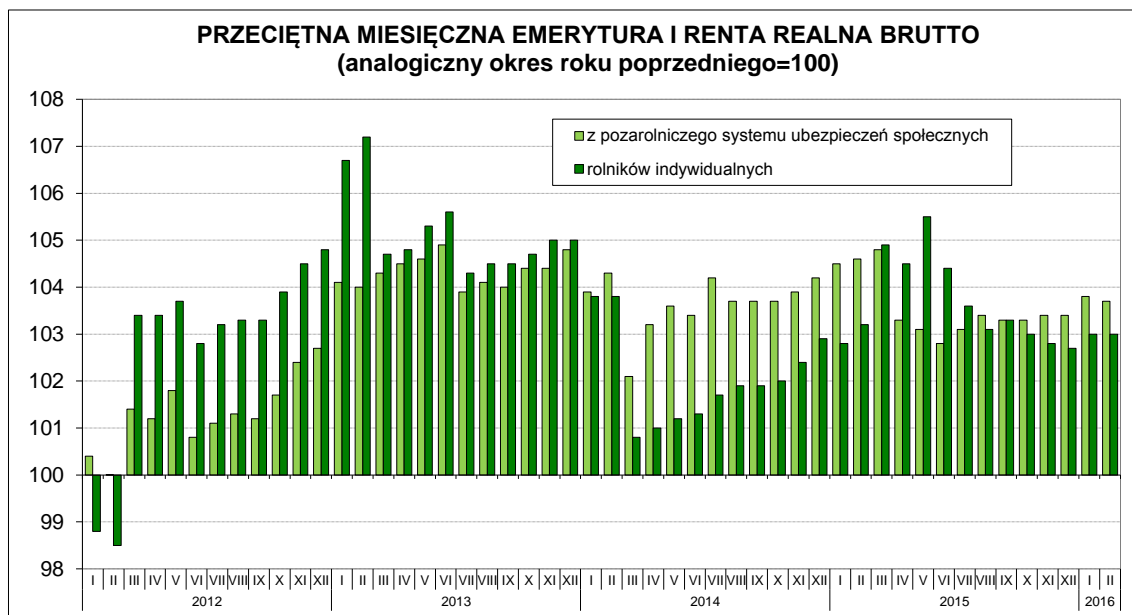
W lutym br. **siła nabywcza przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw** wzrosła w skali roku o 4,8% (wobec wzrostu w lutym ub. roku o 5,0%). W okresie dwóch miesięcy br. przeciętna płaca realna brutto była wyższa niż przed rokiem również o 4,8% (wobec wzrostu o 5,1% w analogicznym okresie ub. roku).

Liczba emerytów i rencistów oraz przeciętne miesięczne świadczenia brutto kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Liczba emerytów i rencistów		Przeciętne miesięczne świadczenie brutto			
	II 2016		I-II 2016			
	w tys.	II 2015=100	w zł	II 2015=100	w zł	I-II 2015=100
Emerytury i renty z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych	7703,5	100,4	2070,10	103,2	2070,46	103,2
emerytury	5369,3	101,6	2189,06	102,9	2190,55	102,9
renty z tytułu niezdolności do pracy	986,3	95,3	1656,25	103,4	1655,38	103,4
renty rodzinne	1348,2	99,6	1899,05	103,2	1896,19	103,2
Emerytury i renty rolników indywidualnych	1200,3	100,2	1171,78	102,5	1181,00	102,5

Przeciętna miesięczna nominalna **emerytura i renta brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych** w lutym br. była o 3,2% większa niż przed rokiem

i wyniosła 2070,10 zł. W okresie styczeń–luty br. ukształtowała się ona na poziomie 2070,46 zł (wzrost w skali roku również o 3,2%). Przeciętna miesięczna realna emerytura i renta w systemie pracowniczym zarówno w lutym br., jak i w okresie dwóch miesięcy br., była wyższa niż w analogicznych okresach ub. roku po 3,7%.

Przeciętna miesięczna nominalna **emerytura i renta brutto rolników indywidualnych** w lutym br. ukształtowała się na poziomie 1171,78 zł i wzrosła w skali roku o 2,5%. W okresie styczeń–luty br. wyniosła 1181,00 zł, tj. o 2,5% więcej niż przed rokiem. Siła nabywcza przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto rolników indywidualnych w lutym br. oraz w okresie dwóch miesięcy br. zwiększyła się w skali roku po 3,0%.

Kwota brutto **zasiłków dla bezrobotnych** (bez składki na ubezpieczenie społeczne) wyniosła w okresie styczeń–luty br. 329,3 mln zł, tj. o 11,0% mniej niż rok wcześniej. W lutym br. wypłacono bezrobotnym 173,2 mln zł, tj. o 10,9% więcej niż w styczniu br. oraz o 11,1% mniej niż przed rokiem.

Wartość wypłat z tytułu **zasiłków i świadczeń przedemerytalnych** wyniosła w lutym br. 190,9 mln zł, tj. zwiększyła się w skali roku (o 1,4%). W okresie styczeń–luty br. wypłacono ogółem świadczenia na kwotę 381,9 mln zł, tj. o 1,1% wyższe niż przed rokiem.

W lutym br. zrealizowano 16,0 tys. **wypłat z Funduszu Emerytur Pomostowych** (wobec 12,5 tys. przed rokiem). Łączna kwota wypłat wyniosła 39,5 mln zł i była o 34,3% wyższa niż w analogicznym miesiącu ub. roku. W okresie styczeń–luty br. suma wypłaconych świadczeń ukształtowała się na poziomie 77,4 mln zł (wzrost o 33,0% w stosunku do analogicznego okresu ub. roku). Przeciętna liczba osób pobierających świadczenia z tego źródła wyniosła w tym okresie 15,7 tys. (wobec 12,3 tys. przed rokiem).

Ceny

W lutym br. spadek cen towarów i usług konsumpcyjnych w skali roku był nieznacznie słabszy niż przed miesiącem, na co wpłynął m.in. odnotowany po raz pierwszy od listopada ub. roku wzrost cen żywności i napojów bezalkoholowych. W większym stopniu niż w styczniu br. obniżyły się natomiast ceny towarów i usług związanych z transportem. W drugim z kolei miesiącu niższe niż przed rokiem były ceny związane z mieszkaniem. Nieznacznie pogłębił się spadek cen produkcji sprzedanej przemysłu oraz produkcji budowlano-montażowej w skali roku.

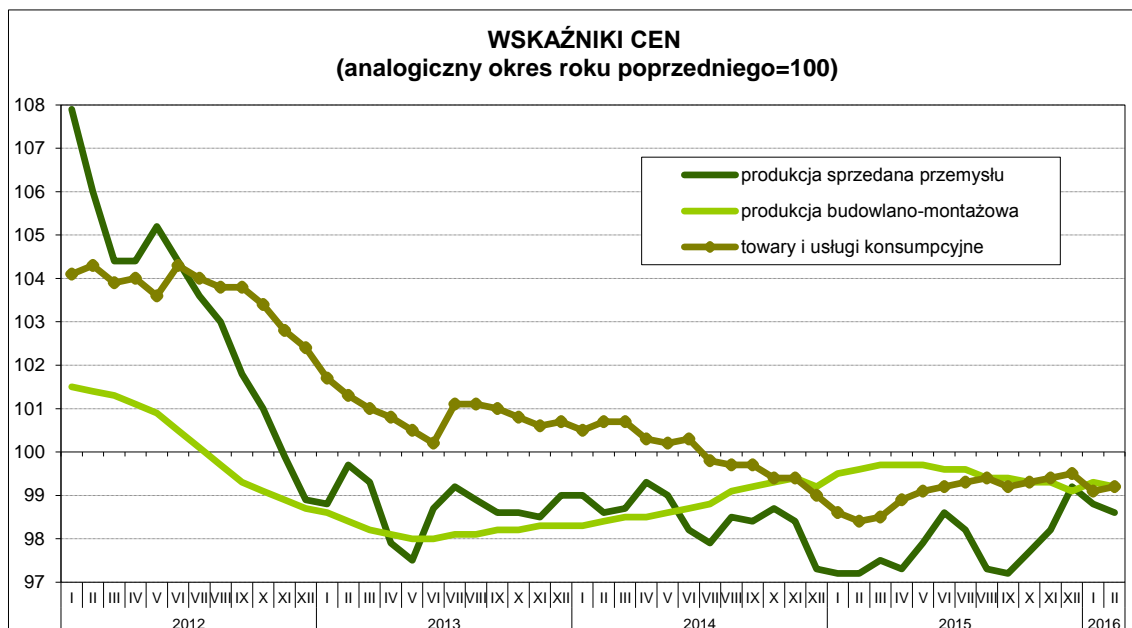
Według wstępnych danych, **ceny produkcji sprzedanej przemysłu** w lutym br. były niższe niż **przed miesiącem** o 0,3%. Spadek cen obserwowano w sekcjach przetwórstwo przemysłowe (o 0,4%) oraz wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 0,2%). Wzrosły natomiast ceny w sekcjach dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja (o 0,1%) oraz górnictwo i wydobywanie (o 0,6%). Spośród działów przetwórstwa przemysłowego niższe niż przed miesiącem były ceny produkcji m.in. koksu i produktów rafinacji ropy naftowej (o 3,3%), chemikaliów i wyrobów chemicznych (o 0,9%), komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych (o 0,8%), artykułów spożywczych oraz wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych (po 0,5%). Spadek cen notowano również w produkcji wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 0,4%), urządzeń elektrycznych oraz papieru i wyrobów z papieru (po 0,3%), wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny (o 0,2%), a także mebli (o 0,1%). Na poziomie sprzed miesiąca pozostały ceny produkcji maszyn i urządzeń. Wyższe były natomiast ceny produkcji m.in. pojazdów samochodowych, przyczep i nacze oraz wyrobów z metali (po 0,1%), metali (o 0,5%), a także napojów (o 0,7%).

W lutym br. obserwowano spadek cen produkcji sprzedanej przemysłu **w skali roku** o 1,4% (wobec spadku o 1,2% w styczniu br.). Obniżyły się ceny w sekcjach: górnictwo i wydobywanie (o 8,7%), wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 2,1%) oraz przetwórstwo przemysłowe (o 1,0%). Wyższe niż przed rokiem były natomiast ceny w sekcji dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja (o 0,8%). W przetwórstwie przemysłowym obniżono ceny produkcji m.in. koksu i produktów rafinacji ropy naftowej (o 23,6%), metali (o 4,4%), napojów (o 2,4%), wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych (o 1,1%), wyrobów z metali (o 0,5%), chemikaliów i wyrobów chemicznych oraz mebli (po 0,4%). Spadły również ceny produkcji wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny (o 0,3%) oraz komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych (o 0,2%). Wyższe były natomiast ceny produkcji m.in. artykułów spożywczych (o 0,3%), urządzeń elektrycznych (o 0,6%), maszyn i urządzeń (o 1,0%), wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 1,6%), pojazdów samochodowych, przyczep i nacze (o 3,9%), a także papieru i wyrobów z papieru (o 4,8%).

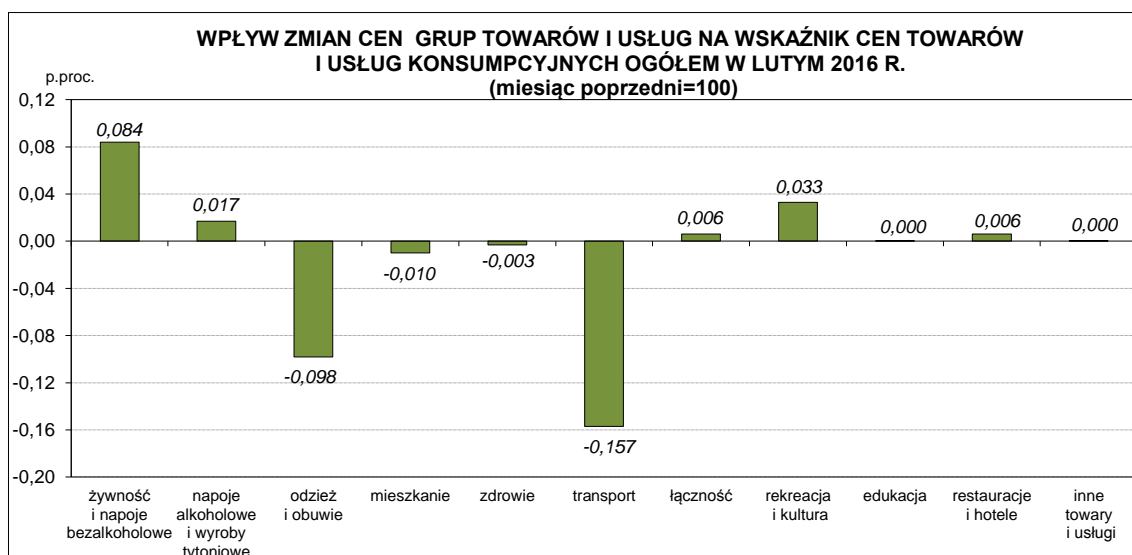
Szacuje się, że w lutym br. **ceny produkcji budowlano-montażowej** były nieznacznie niższe niż przed miesiącem – o 0,1%, natomiast w skali roku obniżyły się o 0,8%.

Dynamika cen w przemyśle i budownictwie kształtowała się następująco:

Okresy	Ceny produkcji sprzedanej przemysłu					Ceny produkcji budowlano-montażowej
	ogółem	górnictwo i wydobywanie	przetwórstwo przemysłowe	wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	
2015	Grudzień roku poprzedniego=100					
II.....	99,8	98,2	99,7	100,6	100,4	99,8
2016						
II.....	99,2	96,6	99,4	98,5	100,7	99,8
2015	Miesiąc poprzedni=100					
II.....	99,9	100,8	99,8	100,1	99,9	99,9
III.....	100,1	102,2	100,0	100,1	100,1	100,0
IV.....	99,6	99,5	99,6	100,1	100,2	100,0
V.....	100,4	97,9	100,5	100,0	100,6	99,9
VI.....	100,6	99,2	100,7	100,1	100,0	100,0
VII.....	99,6	97,7	99,6	100,1	99,9	99,9
VIII.....	99,3	98,2	99,3	99,7	100,1	99,9
IX.....	99,9	100,6	100,0	99,4	99,6	99,9
X.....	100,1	101,8	100,1	99,8	99,7	99,9
XI.....	100,0	98,3	100,0	100,1	99,9	99,9
XII.....	99,8	99,0	99,8	100,0	100,1	99,9
2016						
I.....	99,5	96,0	99,8	98,7	100,6	99,9
II.....	99,7	100,6	99,6	99,8	100,1	99,9
2015	Analogiczny okres roku poprzedniego=100					
II.....	97,2	97,1	96,6	101,2	101,3	99,6
III.....	97,5	101,6	96,8	101,2	101,1	99,7
IV.....	97,3	101,8	96,6	101,1	101,5	99,7
V.....	97,9	99,0	97,3	101,1	101,8	99,7
VI.....	98,6	98,6	98,1	101,1	101,9	99,6
VII.....	98,2	94,2	98,0	101,1	101,5	99,6
VIII.....	97,3	92,7	96,9	100,8	101,5	99,4
IX.....	97,2	92,8	96,9	100,1	100,6	99,4
X.....	97,7	94,1	97,5	99,9	100,4	99,3
XI.....	98,2	92,8	98,1	99,8	100,5	99,3
XII.....	99,2	92,9	99,3	100,0	100,6	99,1
I-II.....	97,2	96,3	96,7	101,2	101,3	99,5
2016						
I.....	98,8	91,5	99,2	98,2	100,6	99,3
II.....	98,6	91,3	99,0	97,9	100,8	99,2
I-II.....	98,7	91,4	99,1	98,0	100,7	99,2

Ceny towarów i usług konsumpcyjnych w lutym br. były niższe niż przed miesiącem o 0,1%. Spadki cen towarów i usług w zakresie transportu oraz odzieży i obuwia wpłynęły na obniżenie wskaźnika ogółem odpowiednio o 0,16 p.proc. i 0,10 p.proc. Wzrosty cen żywności i napojów bezalkoholowych oraz towarów i usług w zakresie rekreacji i kultury podniosły wskaźnik cen ogółem odpowiednio o 0,08 p.proc. i 0,03 p.proc.

Ceny żywności i napojów bezalkoholowych w lutym br. były wyższe niż przed miesiącem o 0,3%, przy czym żywność podrożała o 0,4%, natomiast ceny napojów bezalkoholowych nie uległy zmianie. Więcej niż w styczniu br. konsumenci płacili za cukier (o 4,6%), owoce (o 4,3%), warzywa (o 1,7%), ryby i owoce morza (o 0,6%), kasze i ziarna zbóż (o 0,2%) oraz pieczywo (o 0,1%). Na poziomie sprzed miesiąca pozostały ceny olejów i tłuszczów. Niższe były natomiast ceny mięsa (przeciętnie o 0,7%, w tym obniżyły się ceny

mięsa drobiowego – o 1,6%, wieprzowego – o 1,0%, wędlin – o 0,3%, a ceny mięsa wołowego nie zmieniły się). Spadły również ceny makaronów i produktów makaronowych (o 0,3%) oraz artykułów w grupie „mleko, sery i jaja” (przeciętnie o 0,3%, w tym mleko potaniało o 0,8%, śmietana – o 0,7%, sery i twarogi – o 0,3%, przy niezmiennych cenach jaj oraz wzroście cen jogurtów – o 0,3%). Niższe niż przed miesiącem były także ceny mąki pszennej oraz ryżu (po 0,2%).

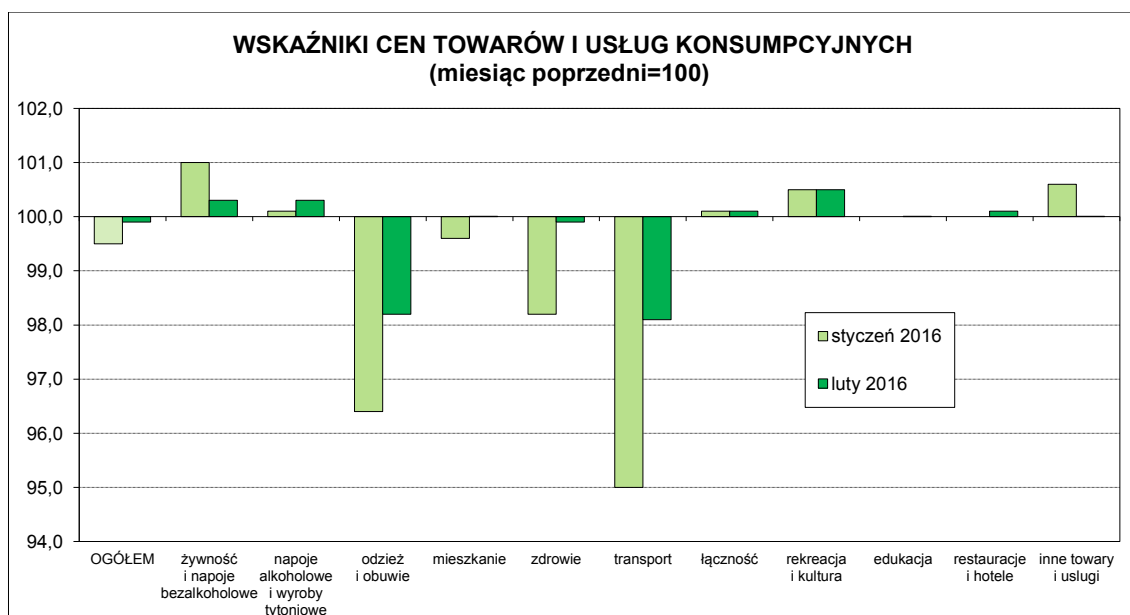
Spadły ceny obuwia oraz odzieży – odpowiednio o 2,0% i o 1,8%.

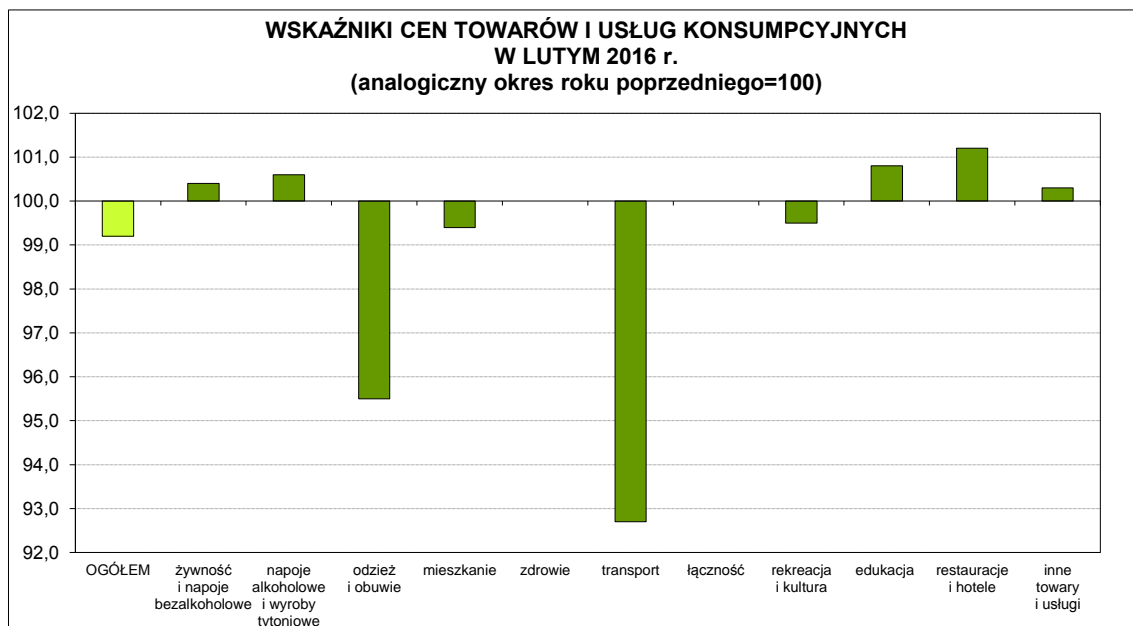
Ceny towarów i usług związanych z mieszkaniem w lutym br. pozostały na poziomie notowanym w styczniu br. Wzrosły opłaty za wywóz śmieci oraz usługi kanalizacyjne (po 0,3%), a także za zaopatrywanie w wodę (o 0,2%). Ceny nośników energii były niższe niż przed miesiącem o 0,2%, w tym spadły ceny opału – o 0,5% oraz gazu – o 0,3%. Nie zmieniły się natomiast ceny energii elektrycznej oraz ciepłej, a także ceny towarów i usług w zakresie wyposażenia mieszkania i prowadzenia gospodarstwa domowego.

Opłaty związane ze zdrowiem spadły w lutym br. o 0,1%. Niższe były ceny wyrobów farmaceutycznych (o 0,3%). Na poziomie sprzed miesiąca pozostały opłaty za usługi sanatoryjne. Wzrosły natomiast ceny usług stomatologicznych (o 0,4%) oraz lekarskich i szpitalnych (po 0,2%).

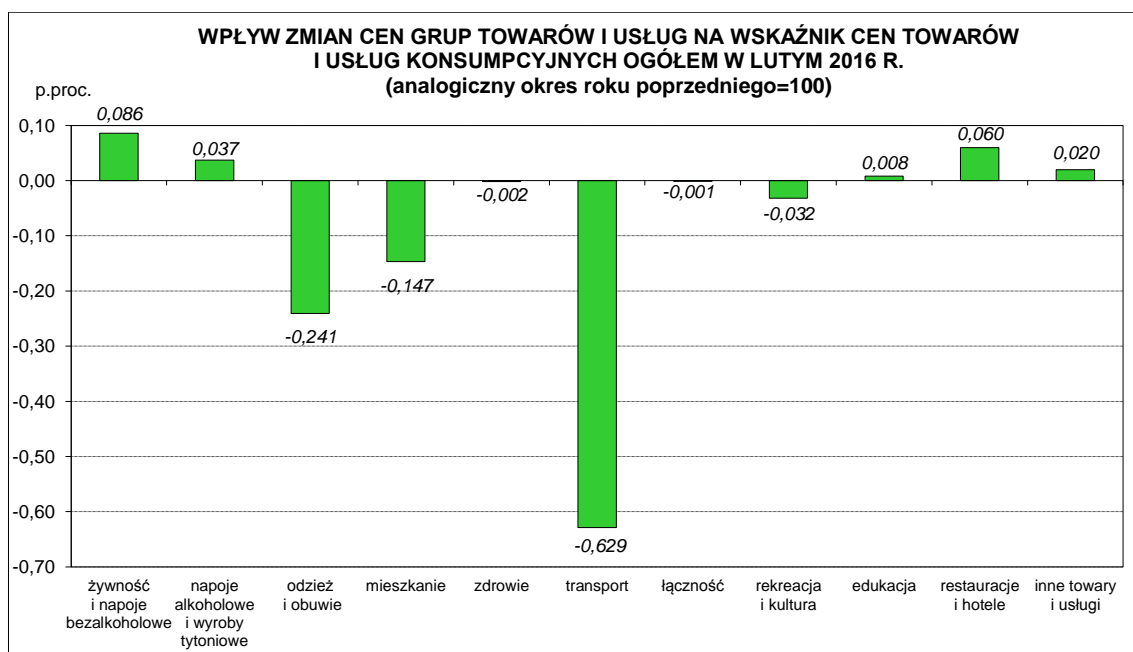
Ceny w zakresie transportu były niższe niż przed miesiącem o 1,9%. Mniej niż w styczniu br. konsumenci płacili za paliwa i smary do prywatnych środków transportu (przeciętnie o 3,7%, w tym za gaz ciekły – o 6,9%, olej napędowy – o 4,7% oraz benzynę – o 2,7%). Droższe były natomiast usługi transportowe oraz samochody osobowe (po 0,5%).

Ceny związane z rekreacją i kulturą były wyższe niż w styczniu br. o 0,5%. Wzrosły opłaty za turystykę zorganizowaną (o 1,9%) oraz nieznacznie – ceny biletów do kin, teatrów i na koncerty (o 0,1%). Tańsze były gazety i czasopisma (o 2,1%), książki (o 1,0%), a także sprzęt audiowizualny, fotograficzny i informatyczny (o 0,1%).

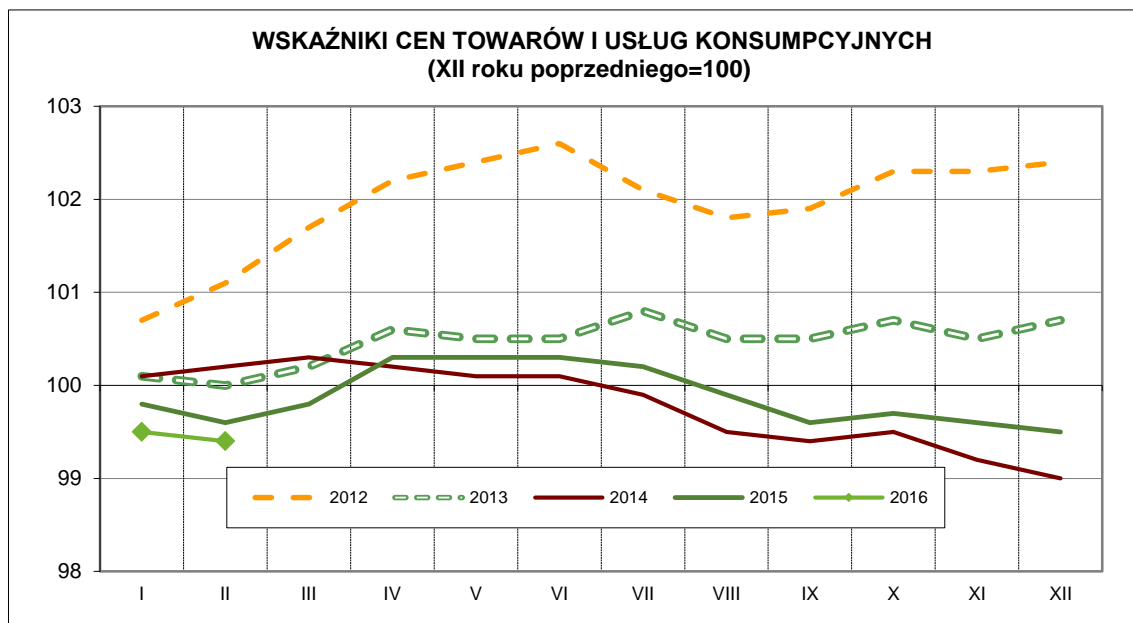

W skali roku ceny towarów i usług konsumpcyjnych w lutym br. były niższe o 0,8% (w tym ceny towarów spadły o 1,6%, natomiast ceny usług wzrosły o 1,2%). Największy wpływ na poziom wskaźnika cen konsumpcyjnych ogółem miały spadki cen towarów i usług w zakresie transportu, odzieży i obuwia oraz towarów i usług związanych z mieszkaniem, które obniżyły wskaźnik ogółem odpowiednio o 0,63 p.proc., 0,24 p.proc. i 0,15 p.proc. Wzrost cen żywności i napojów bezalkoholowych wpłynął na podwyższenie tego wskaźnika o 0,09 p.proc.

Dynamika cen towarów i usług konsumpcyjnych kształtowała się następująco:

Okresy	Ogółem	żywność i napoje bezalko- holowe	napoje alkoho- lowe i wyroby tytoniowe	odzież i obuwie	miesz- kanie	zdrowie	transport	łącnosć	rekreacja i kultura	edukacja	restauracje i hotele
2015	Grudzień roku poprzedniego=100										
II.....	99,6	100,7	100,7	94,5	100,3	100,7	94,1	99,9	101,0	100,1	100,2
2016											
II.....	99,4	101,3	100,4	94,7	99,6	98,1	93,1	100,2	101,0	100,0	100,1
2015	Miesiąc poprzedni=100										
II.....	99,9	100,0	100,6	98,1	99,9	100,1	99,0	100,0	100,2	100,0	100,0
III.....	100,2	99,9	100,2	100,8	100,0	100,1	101,9	100,2	99,8	100,0	100,2
IV.....	100,4	100,6	100,0	103,1	100,1	100,0	100,9	100,8	100,1	100,0	100,3
V.....	100,0	99,8	100,0	100,0	100,1	100,2	100,6	99,6	99,5	100,0	100,2
VI.....	100,0	100,1	100,1	99,2	100,0	100,1	100,8	99,3	100,5	99,9	100,1
VII.....	99,9	98,9	100,0	97,5	100,0	101,5	101,0	101,6	100,7	100,1	100,1
VIII.....	99,6	99,3	100,0	97,6	100,0	100,4	98,9	100,0	100,2	100,0	100,1
IX.....	99,7	100,6	100,0	100,9	99,7	99,9	96,8	99,8	98,2	100,5	100,1
X.....	100,1	100,4	100,0	103,3	100,0	100,0	98,7	99,7	99,7	100,3	99,9
XI.....	99,9	99,7	100,0	99,7	100,1	99,9	100,3	99,9	99,7	100,0	100,1
XII.....	99,8	99,9	100,0	99,0	100,0	100,0	99,2	100,0	99,8	100,0	100,1
2016											
I.....	99,5	101,0	100,1	96,4	99,6	98,2	95,0	100,1	100,5	100,0	100,0
II.....	99,9	100,3	100,3	98,2	100,0	99,9	98,1	100,1	100,5	100,0	100,1
2015	Analogiczny okres roku poprzedniego=100										
II.....	98,4	96,3	101,8	94,7	100,4	101,5	88,4	102,4	101,9	101,3	101,2
III.....	98,5	96,5	101,4	94,7	100,5	101,1	90,1	102,1	101,2	101,2	101,2
IV.....	98,9	97,5	101,1	94,9	100,6	101,1	90,9	104,9	101,0	101,2	101,3
V.....	99,1	97,8	100,9	95,1	100,6	101,0	92,0	104,6	101,1	101,2	101,3
VI.....	99,2	98,3	100,9	95,2	100,7	101,0	92,7	101,4	101,2	101,1	101,3
VII.....	99,3	98,3	100,9	95,5	100,7	102,5	93,0	101,8	100,9	101,1	101,3
VIII.....	99,4	99,3	100,9	95,9	100,6	102,7	91,7	100,5	101,1	101,0	101,4
IX.....	99,2	99,8	101,0	95,6	100,3	102,3	90,0	100,3	100,0	101,1	101,3
X.....	99,3	100,4	100,9	95,5	100,2	102,6	89,6	100,3	100,0	101,0	101,2
XI.....	99,4	100,1	100,9	95,4	100,3	102,6	91,8	100,9	99,4	100,9	101,2
XII.....	99,5	99,9	100,9	95,5	100,3	102,6	93,2	100,8	99,2	100,9	101,2
I-II.....	98,5	96,2	102,2	94,8	100,5	101,5	89,1	102,6	101,9	101,3	101,3
2016											
I.....	99,1	100,0	100,9	95,4	99,4	100,1	93,6	99,8	99,3	100,8	101,1
II.....	99,2	100,4	100,6	95,5	99,4	100,0	92,7	100,0	99,5	100,8	101,2
I-II.....	99,1	100,2	100,7	95,5	99,4	100,0	93,1	99,9	99,4	100,8	101,2

Wzrost cen żywności i napojów bezalkoholowych w skali roku w lutym br. wyniósł 0,4%, przy czym żywność podrożała również o 0,4%, natomiast napoje bezalkoholowe potaniały o 0,2%. Więcej niż w analogicznym miesiącu ub. roku płacono m.in. za cukier (o 24,8%), owoce (o 13,6%), warzywa (o 4,4%), kasze i ziarna zbóż (o 2,0%), ryby i owoce morza (o 1,4%), makarony i produkty makaronowe (o 0,5%), a także pieczywo (o 0,1%). Niższe były natomiast ceny m.in. olejów i tłuszczów (o 5,1%) oraz artykułów w grupie „mleko, sery i jaja” (przeciętnie o 3,1%, w tym spadły ceny mleka – o 4,7%, serów i twarogów – o 4,0%, śmietany – o 2,3%, jogurtów – o 1,8% oraz jaj – o 1,4%). Potaniało również mięso (przeciętnie o 2,1%, w tym mięso wieprzowe – o 3,6%, drobiowe – o 2,8%, wędliny – o 1,3%, przy nieznacznym wzroście cen mięsa wołowego – o 0,1%). Mniej niż w lutym ub. roku konsumenci płacili również za mąkę pszenną (o 0,2%).

Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe były droższe niż przed rokiem o 0,6%, w tym ceny wyrobów tytoniowych wzrosły o 3,1%.

Obniżyły się ceny odzieży oraz obuwia (odpowiednio o 5,3% i 3,0%).

Ceny w zakresie mieszkania były niższe niż przed rokiem o 0,6%. Ceny nośników energii spadły o 2,7%, w tym gazu o 6,8%, opału o 3,1% oraz energii elektrycznej o 1,9%. Wzrosły natomiast ceny energii cieplnej – o 1,0%. Ceny towarów i usług związanych z wyposażeniem mieszkania i prowadzeniem gospodarstwa domowego były niższe niż przed rokiem o 0,4%. Podniesiono opłaty za wywóz śmieci – o 5,4%, usługi kanalizacyjne – o 3,6% oraz zaopatrywanie w wodę – o 2,9%.

Ceny artykułów i usług związanych ze zdrowiem kształtowały się na poziomie zbliżonym do notowanego w lutym ub. roku. Wzrosły opłaty za usługi stomatologiczne (o 2,7%), lekarskie (o 2,1%), szpitalne (o 1,5%), a także sanatoryjne (o 0,1%). Niższe były natomiast ceny wyrobów farmaceutycznych (o 1,4%).

Ceny towarów i usług w zakresie transportu w lutym br. były niższe niż przed rokiem o 7,3%. Ceny paliw i smarów do prywatnych środków transportu spadły przeciętnie o 11,2% (w tym ceny oleju napędowego – o 16,7%, gazu ciekłego – o 11,9% oraz benzyny – o 8,5%). Niższe były również ceny usług transportowych (o 4,2%) oraz samochodów osobowych (o 3,2%).

Opłaty związane z rekreacją i kulturą obniżyły się o 0,5%. Mniej niż przed rokiem płacono za książki (o 8,8%), sprzęt audiowizualny, fotograficzny i informatyczny (o 2,3%), a także gazety i czasopisma (o 1,2%). Wzrosły natomiast ceny biletów do kin, teatrów i na koncerty (o 2,7%) oraz opłaty za usługi w zakresie turystyki zorganizowanej (o 2,6%).

Spadek cen towarów i usług konsumpcyjnych obliczony metodą średniej ruchomej w okresie marzec 2015 r. – luty 2016 r. w stosunku do poprzednich dwunastu miesięcy, podobnie jak w okresie luty 2015 r. – styczeń 2016 r., wyniósł 0,9%. Ceny konsumpcyjne **według zharmonizowanego wskaźnika cen konsumpcyjnych (HICP)**⁵ spadły w tym okresie o 0,6%.

⁵ Zharmonizowany wskaźnik cen konsumpcyjnych (HICP) obliczany jest według ujednoliconej metodologii Unii Europejskiej. Podstawę do opracowania HICP dla Polski stanowi obserwacja cen reprezentantów towarów i usług konsumpcyjnych oraz system wag oparty na strukturze spożycia indywidualnego w sektorze gospodarstw domowych (w 2016 r. – struktura spożycia z 2014 r. w cenach grudnia 2015 r.). Grupowania towarów i usług konsumpcyjnych dokonano na podstawie Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP).

Rolnictwo

Na **rynku rolnym** w lutym br. notowano sezonowy spadek cen skupu podstawowych produktów rolnych, z wyjątkiem cen żywca wieprzowego i drobiowego. W skali roku ceny produktów roślinnych (z wyjątkiem cen pszenicy) były wyższe, a produktów pochodzenia zwierzęcego przeważnie niższe.

W lutym br. średnia temperatura powietrza wyniosła 3,2°C i była wyższa od średniej z lat 1971–2000 o 4,2°C. Średnia miesięczna suma opadów wyniosła ok. 55 mm i była dwukrotnie wyższa od normy z wielolecia.

Notowana w lutym br. wysoka, jak na tę porę roku, temperatura powietrza przyczyniła się do wzmożenia procesów fizjologicznych roślin, zakłócając ich zimowy spoczynek. Pod koniec miesiąca w wielu rejonach kraju korzystne warunki agrometeorologiczne umożliwiły wykonywanie pierwszych wiosennych prac polowych, w tym wysiew nawozów mineralnych.

Skup zbóż^a kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	VII 2015–II 2016			II 2016		
	w tys. t.	VII 2014–II 2015=100	udział skupu w zbiorach 2015 r. w %	w tys. t.	II 2015=100	I 2016=100
Ziarno zbóż^b	6296,1	93,6	25,4	588,7	99,8	117,9
w tym:						
pszenica	4284,1	92,1	39,1	426,7	92,2	109,9
żyto	524,5	96,4	26,1	47,5	128,8	139,5

a W okresie lipiec-luty br. bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. *b* Podstawowych z mieszankami zbożowymi bez ziarna siewnego.

Skup zbóż podstawowych (z mieszankami zbożowymi bez ziarna siewnego) w okresie lipiec 2015 r. – luty 2016 r. wyniósł 6296,1 tys. ton i był mniejszy o 6,4% niż w analogicznym okresie poprzedniego roku. Udział skupu pszenicy w zbiorach wynosił 39,1% (wobec 45,7% przed rokiem), a żyta – 26,1% (wobec 25,5%). W lutym br. skup zbóż był większy niż przed miesiącem (o 17,9%) i kształtował się na poziomie zbliżonym do notowanego przed rokiem. W porównaniu z lutym ub. roku pszenicy skupiono o 7,8% mniej, a żyta – o 28,8% więcej.

Skup podstawowych produktów zwierzęcych^a kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	I–II 2016		II 2016		
	w tys. t.	I–II 2015=100	w tys. t.	II 2015=100	I 2016=100
Żywiec rzeźny^b	515,7	112,1	257,3	115,4	99,6
w tym:					
bydło (z cielętami)	31,7	100,7	16,4	97,4	106,6
trzoda chlewna	197,4	116,3	98,7	125,3	100,0
drób	286,2	110,8	142,0	111,7	98,5
Mleko^c	1741,4	110,1	854,5	112,9	96,3

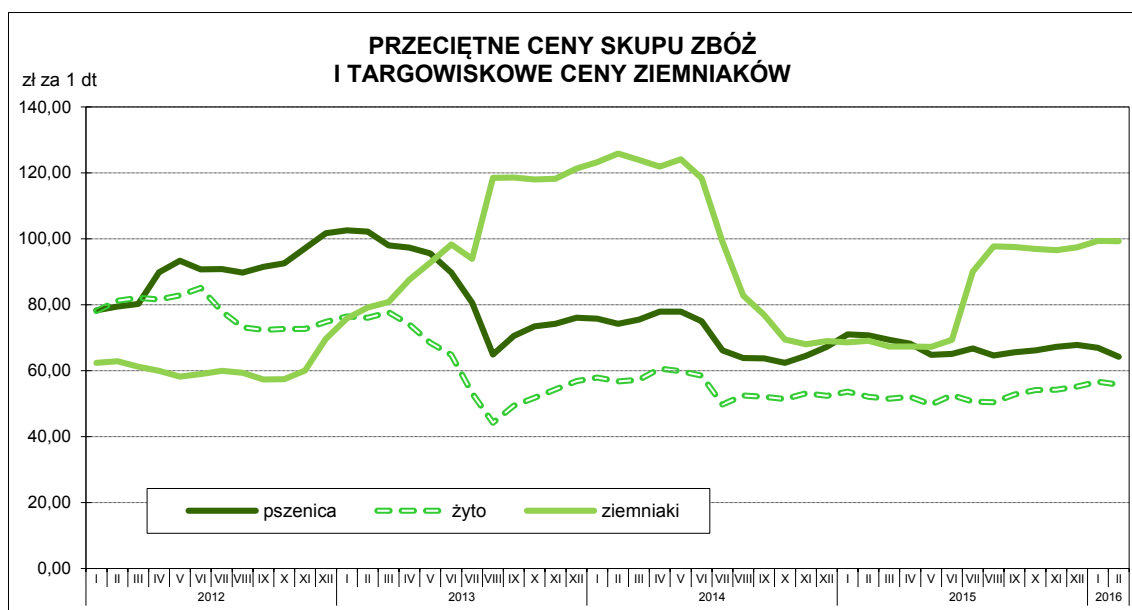
a Bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. *b* Obejmuje bydło, cielęta, trzodę chlewną, owce, konie i drób; w przeliczeniu na mięso łącznie z tłuszczami w wadze poubojowej ciepłej. *c* W milionach litrów.

W okresie styczeń–luty br., przy wzroście podaży wszystkich podstawowych gatunków żywca, skup **żywca rzeźnego** ogółem (w wbc) był o 12,1% większy niż przed rokiem. W lutym br. odnotowano niewielki sezonowy spadek skupu żywca rzeźnego (o 0,4%), co było wynikiem zmniejszenia podaży żywca drobiowego (o 1,5%). Skup żywca wołowego był większy niż w styczniu br. (o 6,6%), a żywca wieprzowego – nie uległ istotnej zmianie. W porównaniu z lutym ub. roku skup żywca rzeźnego ogółem był wyższy o 15,4%, na co wpłynął wzrost podaży żywca wieprzowego (o 25,3%) i drobiowego (o 11,7%), przy spadku skupu żywca wołowego (o 2,6%). Mleka skupiono w lutym br. mniej niż przed miesiącem (o 3,7%), ale wyraźnie więcej niż w przed rokiem (o 12,9%).

Ceny podstawowych produktów rolnych w lutym br. roku kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Ceny w skupie			Ceny na targowiskach		
	zł	II 2015=100	I 2016=100	zł	II 2015=100	I 2016=100
Pszenica ^a za 1 dt.....	64,18	90,8	96,0	76,15	99,7	98,4
Żyto ^a za 1 dt.....	55,78	107,3	98,6	59,37	103,6	96,5
Ziemniaki ^b za 1 dt.....	57,20	130,5	98,5	99,27	143,8	99,9
Żywiec rzeźny za 1 kg wagi żywej:						
w tym:						
bydło ^c (bez cieląt).....	5,96	97,3	97,7	6,67	102,3	99,6
w tym młode bydło.....	6,21	96,9	96,7	7,09	102,5	99,3
trzoda chlewna.....	4,10	92,3	103,4	4,29	99,3	97,7
drób.....	3,70	94,9	101,6	.	x	x
Prosię na chów za 1 szt.....	.	x	x	139,06	91,6	97,3
Mleko za 1 hl.....	109,54	90,7	98,0	.	x	x

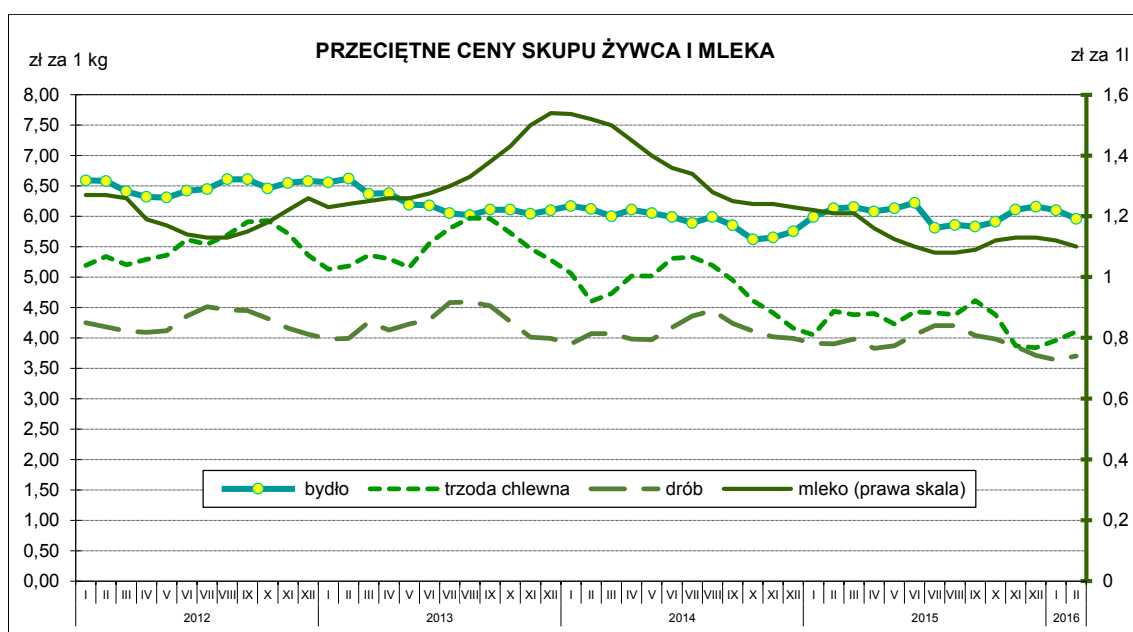
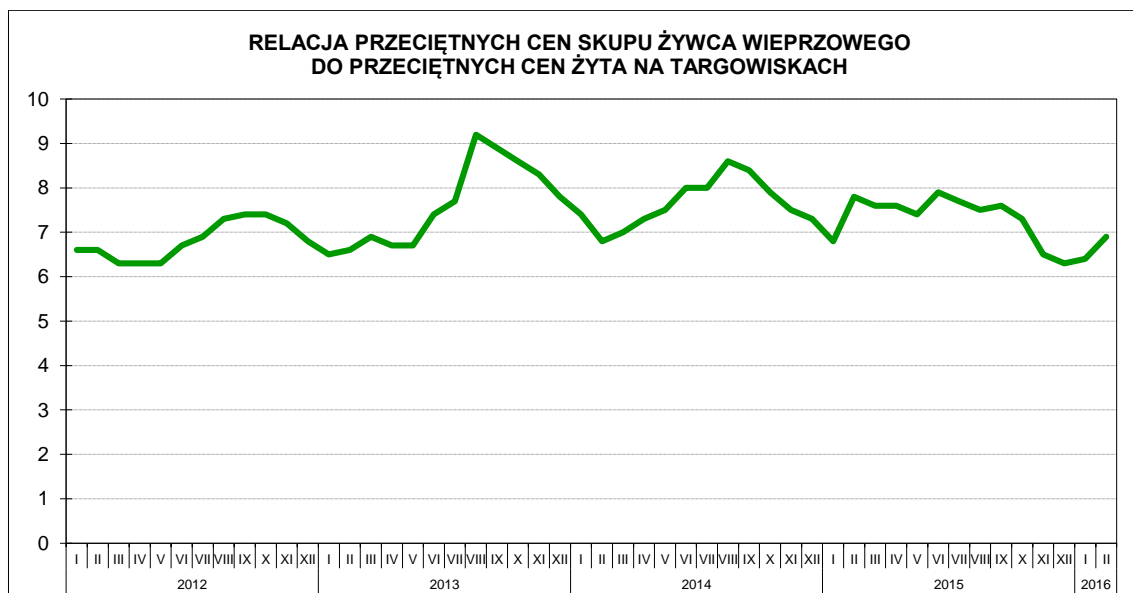
a W skupie bez ziarna siewnego. *b* Na targowiskach – jadalne. *c* Na targowiskach średnia ważona cena bydła rzeźnego obliczona przy przyjęciu struktury ilości skupu młodego bydła i krów rzeźnych.

W lutym br. na obu rynkach obserwowano sezonowy spadek **cen** wszystkich podstawowych gatunków **zbóż**. W porównaniu z lutym ub. roku ceny pszenicy kształtowały

się na poziomie niższym (w skupie – o 9,2%, na targowiskach – o 0,3%), a żyta – wyższym (w skupie – o 7,3%, na targowiskach – o 3,6%).

Na obu rynkach ceny **ziemniaków**, znacznie wyższe niż przed rokiem, wykazywały niewielki spadek w porównaniu ze styczniem br.

W lutym br. obserwowano, w drugim miesiącu z kolei, wzrost **cen skupu żywca wieprzowego** w skali miesiąca. Przeciętna cena żywca była nadal niższa niż przed rokiem (o 7,7%). Na targowiskach utrzymał się, notowany od listopada ub. roku, sezonowy spadek cen tego surowca. W lutym br. za żywiec wieprzowy płacono o 2,3% mniej niż w styczniu br. i o 0,7% mniej niż przed rokiem. Przy sezonowym wzroście cen skupu żywca i spadku cen zbóż, relacja cen skupu trzody do cen żyta na targowiskach wynosiła 6,9 (wobec 6,4 w

styczniu br. i 7,8 przed rokiem). Od maja ub. roku utrzymuje się tendencja spadkowa cen prosiąt do dalszego chowu. W lutym br. średnia cena za prosię do dalszego chowu była niższa niż przed miesiącem o 2,7% i przed rokiem o 8,4%.

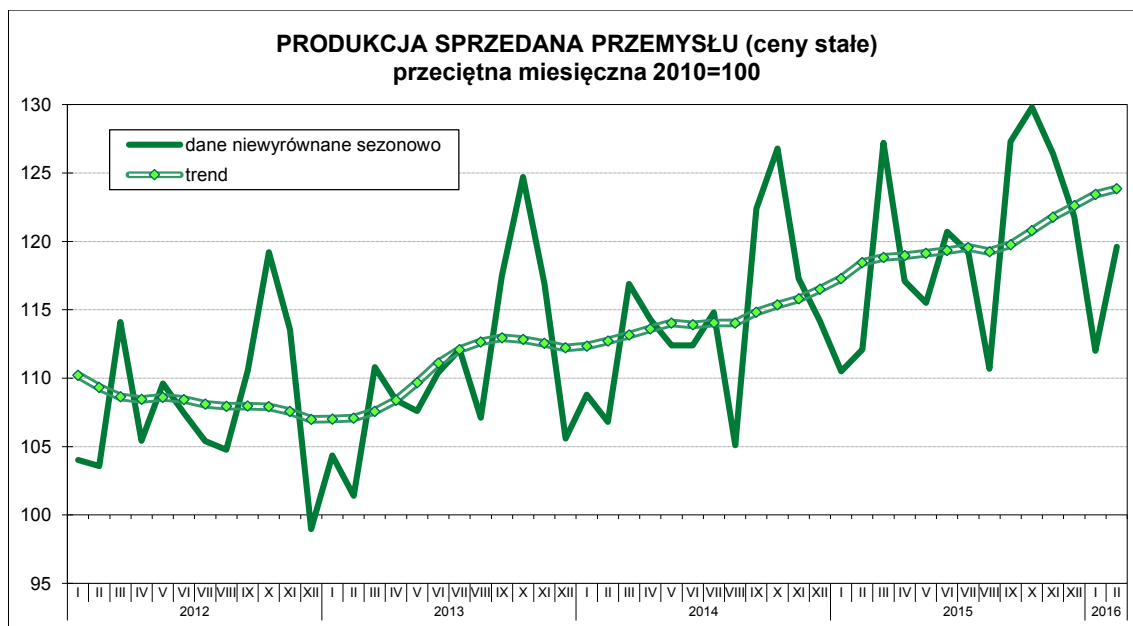
W lutym br. został zatrzymany, obserwowany od września ub. roku, spadek cen **drobiu rzeźnego**. Średnia cena skupu żywca była wyższa od notowanej przed miesiącem (o 1,6%), ale niższa niż przed rokiem (o 5,1%).

Średnie ceny skupu **żywca wołowego** i **młodego bydła rzeźnego** w lutym br. były niższe niż przed miesiącem (odpowiednio o 2,3% i o 3,3%) i przed rokiem (odpowiednio o 2,7% i o 3,1%). W obrocie targowiskowym ceny żywca wołowego i młodego bydła rzeźnego spadły w porównaniu ze styczniem br. (odpowiednio o 0,4% i o 0,7%), ale były wyższe (odpowiednio o 2,3% i o 2,5%) niż w lutym ub. roku.

Przy niższych niż w styczniu br. dostawach **mleka** do skupu (o 3,7%), cena tego surowca w lutym br. była niższa o 2,0% w skali miesiąca i o 9,3% w skali roku.

Przemysł

W lutym br. **produkcja sprzedana przemysłu**⁶ była wyższa niż przed rokiem o 6,7% (wobec wzrostu o 1,3% w styczniu br. oraz o 5,0% w lutym ub. roku). Po wyeliminowaniu czynników o charakterze sezonowym wzrost produkcji w porównaniu z lutym ub. roku wyniósł 3,0%, natomiast w stosunku do stycznia br. 0,2%.

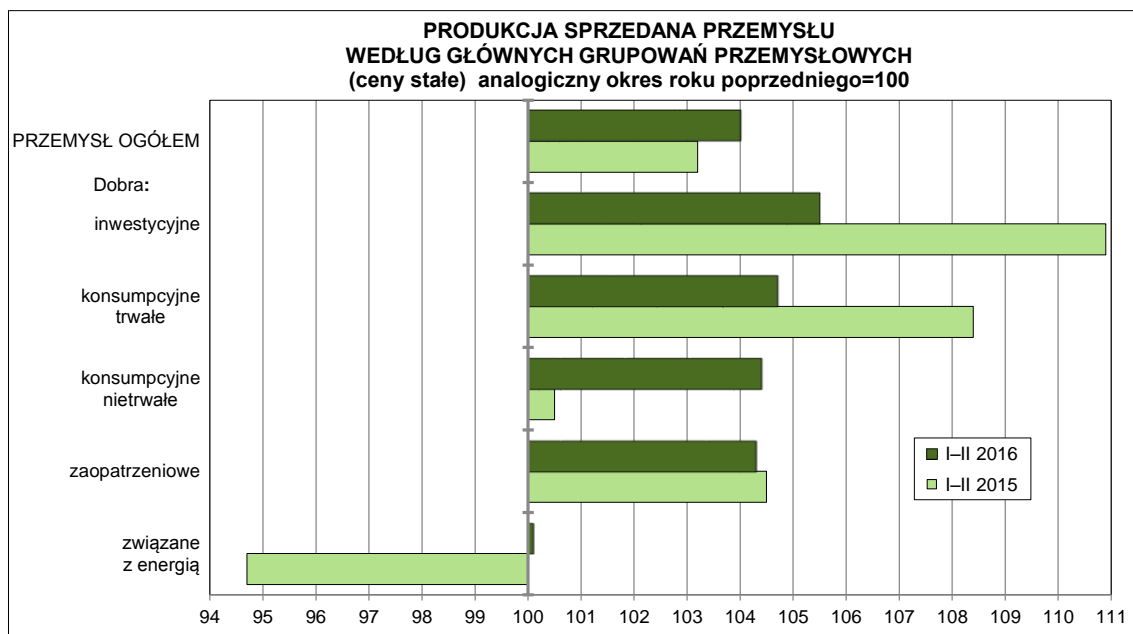

Wyższa niż przed rokiem była produkcja w przetwórstwie przemysłowym – o 8,1%, dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji – o 5,0% oraz górnictwie i wydobywaniu – o 3,9%. Spadek produkcji utrzymał się natomiast w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę – wyniósł 5,0%.

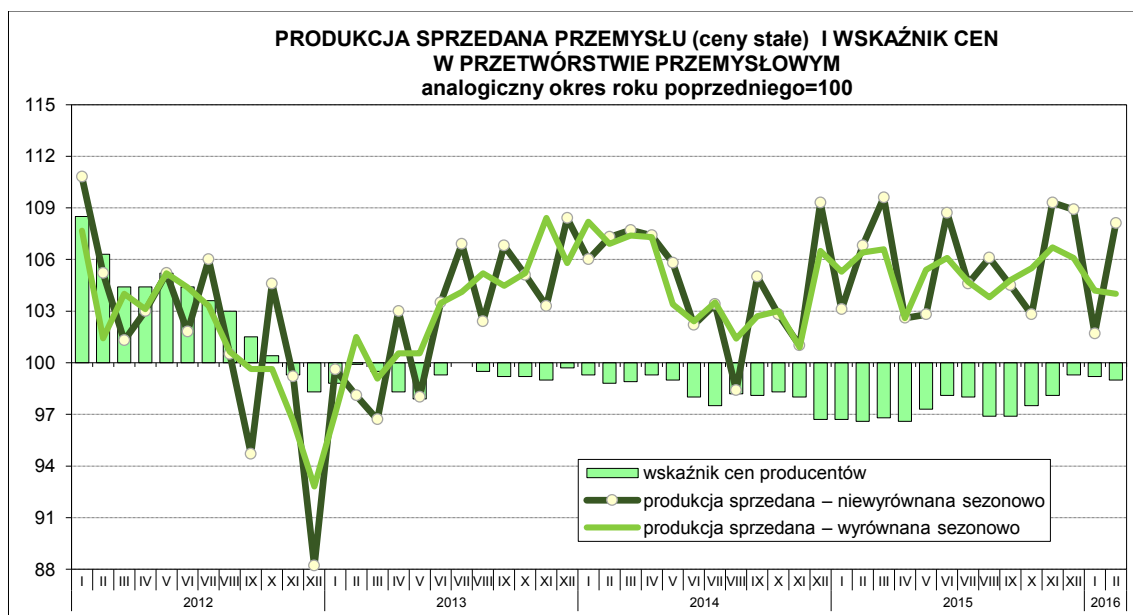
W okresie styczeń–luty br. produkcja sprzedana przemysłu była o 4,0% wyższa niż w analogicznym okresie ub. roku (kiedy notowano wzrost o 3,2%).

⁶ W cenach stałych; w jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

We wszystkich **głównych grupowaniach przemysłowych** w okresie styczeń-luty br. obserwowano wzrost produkcji sprzedanej w skali roku. Produkcja dóbr inwestycyjnych wzrosła o 5,5%, dóbr konsumpcyjnych trwałych – o 4,7%, dóbr konsumpcyjnych nietrwałych – o 4,4%, dóbr zaopatrzeniowych – o 4,3%, a dóbr związanych z energią – o 0,1%.

Wydajność pracy w przemyśle, mierzona produkcją sprzedaną na jednego zatrudnionego, w okresie styczeń-luty br. wzrosła w skali roku o 2,3%, przy większym o 1,7% przeciętnym zatrudnieniu i wzroście przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto o 3,5%.

Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) produkcji sprzedanej przemysłu kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2015		2016		2015	
	II	I-II	II	I-II		
	analogiczny okres roku poprzedniego=100				struktura w %	
Przemysł	105,0	103,2	106,7	104,0	100,0	100,0
górnictwo i wydobywanie	88,5	89,9	103,9	101,8	3,1	3,4
przetwórstwo przemysłowe	106,8	105,1	108,1	104,6	84,3	84,5
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ..	98,2	94,1	95,0	99,6	9,3	9,8
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	100,2	99,9	105,0	103,5	2,3	2,3
Z przemysłu ogółem – działy:						
wydobywanie węgla kamiennego i węgla brunatnego	83,7	88,1	110,2	106,6	1,6	1,7
produkcja artykułów spożywczych	100,2	100,1	105,7	102,4	15,9	15,9
produkcja napojów	94,0	90,5	109,6	103,9	1,3	1,3
produkcja odzieży	98,6	98,1	112,2	108,5	0,6	0,6
produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny	105,8	103,0	104,5	103,0	2,7	2,7
produkcja papieru i wyrobów z papieru	108,2	105,2	107,5	103,3	3,3	3,1
produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej	103,4	98,2	100,5	98,1	3,8	5,0
produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	103,5	101,8	104,4	102,9	4,8	4,8
produkcja wyrobów farmaceutycznych	118,9	115,3	107,4	100,3	1,2	1,2
produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	103,6	102,6	113,8	110,1	6,5	6,0
produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	107,0	105,6	113,1	105,6	3,2	3,1
produkcja metali	104,5	104,6	105,4	97,0	3,6	4,0
produkcja wyrobów z metali	107,3	105,7	113,4	109,4	6,3	6,0
produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	116,4	113,6	110,9	105,1	3,1	3,1
produkcja urządzeń elektrycznych	114,5	112,9	109,3	107,5	4,6	4,4
produkcja maszyn i urządzeń	111,2	106,8	97,6	95,1	2,9	3,1
produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep	113,6	112,2	111,6	108,3	11,9	11,0
produkcja pozostałego sprzętu transportowego	99,7	106,1	100,1	98,0	1,3	1,3
produkcja mebli	111,7	108,7	117,0	113,6	3,4	3,1

W lutym br. wzrost produkcji sprzedanej w skali roku notowano w 29 (spośród 34) działach przemysłu, w tym m.in. w produkcji:

- mebli – o 17,0%,
- wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych – o 13,8% (w tym wyrobów z tworzyw sztucznych – o 14,9%),

- wyrobów z metali – o 13,4% (m.in. metalowych elementów konstrukcyjnych – o 14,7%),
- wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych – o 13,1% (w tym szkła i wyrobów ze szkła – o 14,7%),
- pojazdów samochodowych, przyczep i naczep – o 11,6% (m.in. części i akcesoriów do pojazdów silnikowych – o 12,0%),
- komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych – o 10,9%, w tym sprzętu (tele)komunikacyjnego – o 25,1%,
- urządzeń elektrycznych – o 9,3% (m.in. izolowanych przewodów i kabli oraz sprzętu instalacyjnego – o 11,2%),
- papieru i wyrobów z papieru – o 7,5%,
- wyrobów farmaceutycznych – o 7,4%.

Spadek produkcji sprzedanej w skali roku w lutym br. notowano m.in. w podmiotach produkujących maszyny i urządzenia (o 2,4%).

Produkcja artykułów spożywczych (stanowiąca ponad 15% produkcji sprzedanej przemysłu) w lutym br. była wyższa niż przed rokiem o 5,7% (w lutym ub. roku notowano wzrost o 0,2%). Zwiększyła się sprzedaż w większości grup, w tym najbardziej w przetwarzaniu i konserwowaniu ryb, skorupiaków i mięczaków – o 15,3% oraz wytwarzaniu produktów przemiału zbóż, skrobi i wyrobów skrobiowych – o 11,8%. W przetwarzaniu i konserwowaniu owoców i warzyw obserwowano wzrost o 8,1%, przetwarzaniu i konserwowaniu mięsa oraz produkcji wyrobów z mięsa – o 7,0%, wytwarzaniu wyrobów mleczarskich – o 3,8%, produkcji pozostałych artykułów spożywczych – o 3,2% oraz produkcji wyrobów piekarskich i mącznych – o 3,1%. Zmniejszyła się natomiast sprzedaż w produkcji olejów i tłuszczów pochodzenia roślinnego i zwierzęcego – o 15,2% oraz w produkcji gotowych pasz i karmy dla zwierząt – o 0,8%.

Z obserwowanych w lutym br. 264 **wyrobów i grup wyrobów przemysłowych** produkcja 186 była wyższa niż przed rokiem, w tym m.in. wagonów kolejowych towarowych, papierosów, zmywarek do naczyń, opon, akumulatorów kwasowo-ołowiowych do pojazdów samochodowych, węgla kamiennego, mięsa drobiowego, farb i lakierów, produktów uboju trzody chlewnej, serów podpuszczkowych dojrzewających, kuchni elektrycznych, cementu, benzyny silnikowej, koksu, mleka, odbiorników telewizyjnych, wyrobów z gumy, serów niedojrzewających i twarogu, tarcicy liściastej, tworzyw sztucznych, tarcicy iglastej, nawozów mineralnych lub chemicznych fosforowych, rur stalowych, wędlin oraz samochodów osobowych. Niższa niż przed rokiem była natomiast produkcja 78 wyrobów i grup wyrobów, w tym m.in. pestycydów, kuchni gazowych z piekarnikiem, ciągników rolniczych, obuwia, margaryny i produktów do smarowania, komputerów, odkurzaczy, olejów opałowych, mydła, węgla brunatnego, pojazdów do transportu publicznego, samochodów ciężarowych i ciągników drogowych do ciągnięcia naczep, soków z owoców i warzyw oraz miedzi rafinowanej.

W 2015 r. przedsiębiorstwa przemysłowe⁷ uzyskały nieznacznie lepszy niż przed rokiem **wynik finansowy** ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów (wzrost o 0,2% do 69,1 mld zł). **Wynik finansowy brutto** obniżył się o 8,6% do 63,4 mld zł, natomiast **netto** zmniejszył się o 9,9% do 53,8 mld zł. Wynik finansowy netto pogorszył się w górnictwie i wydobywaniu (był ujemny wobec dodatniego przed rokiem) oraz w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę. Lepszy niż w 2014 r. był natomiast w sekcjach przetwórstwo przemysłowe oraz dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja. Spośród działów przetwórstwa przemysłowego wyższy niż przed rokiem wynik finansowy netto uzyskano m.in. w produkcji koksu i produktów rafinacji ropy naftowej, urządzeń elektrycznych, napojów, chemikaliów i wyrobów chemicznych, komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych, wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych, mebli oraz wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny. Obniżył się wynik finansowy netto m.in. w produkcji pozostałego sprzętu transportowego, odzieży, wyrobów tytoniowych oraz maszyn i urządzeń.

Wskaźnik rentowności ze sprzedaży w przemyśle był nieco słabszy niż przed rokiem i wyniósł 5,4% (wobec 5,6% w 2014 r.). Pogorszyły się wskaźniki rentowności obrotu brutto (z 5,4% przed rokiem do 4,8%) i netto (z 4,6% do 4,1%). W przetwórstwie przemysłowym wskaźniki rentowności kształtowały się lepiej niż przed rokiem – wskaźnik rentowności ze sprzedaży zwiększył się z 5,0% do 5,7%, rentowności obrotu brutto z 4,2% do 5,4%, a obrotu netto z 3,6% do 4,7%. W przemyśle ogółem zwiększył się wskaźnik poziomu kosztów (z 94,6% do 95,2%). Niższy niż przed rokiem był wskaźnik płynności finansowej I stopnia (35,9% wobec 38,0%) oraz II stopnia (102,2% wobec 105,0%). Udział przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w ogólnej liczbie przedsiębiorstw przemysłowych zwiększył się w skali roku o 0,6 p.proc. do 84,7%, a udział ich przychodów w przychodach ogółem wzrósł o 7,2 p.proc. do 87,2%.

W 2015 r. nakłady inwestycyjne⁸ w przemyśle wyniosły 84,5 mld zł i były wyższe w skali roku o 14,0% (wobec wzrostu o 18,3% przed rokiem). Zwiększyły się nakłady w większości sekcji, z wyjątkiem górnictwa i wydobywania. Liczba nowo rozpoczętych inwestycji wzrosła o 7,6%, a ich wartość kosztorysowa była zbliżona do notowanej w 2014 r.

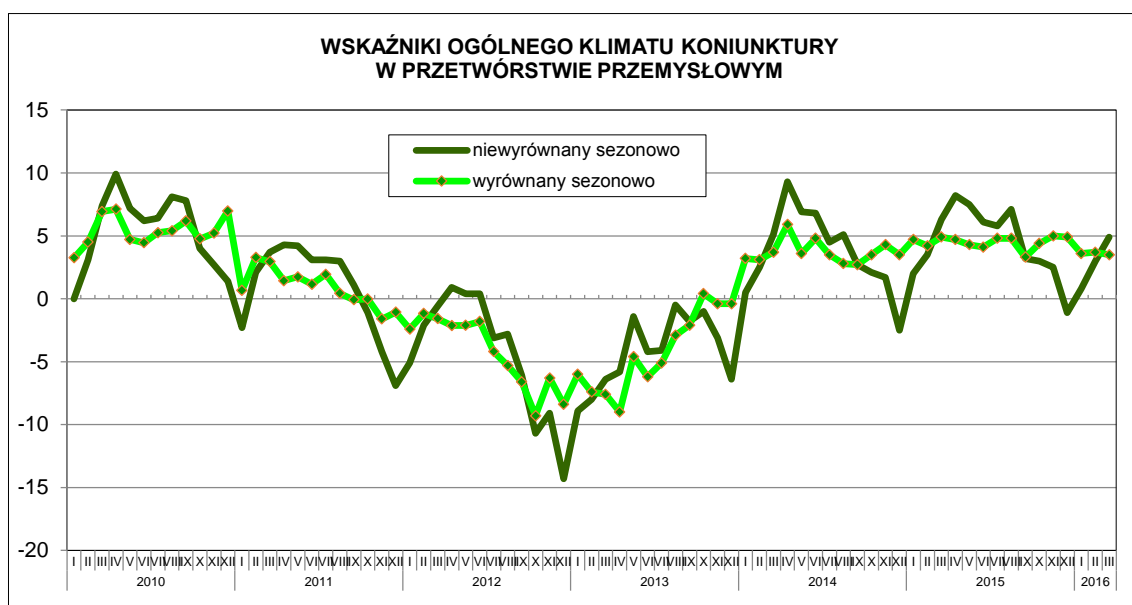
Ogólny klimat koniunktury w przetwórstwie przemysłowym w marcu br. oceniany jest pozytywnie, nieco lepiej niż w poprzednim miesiącu. Korzystne, wobec negatywnych przed miesiącem, są diagnozy produkcji. Mniej pesymistycznie oceniana jest sytuacja finansowa, przy poprawie wskazań w zakresie portfela zamówień. Prognozy dotyczące tych

⁷ Dane dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących wynosi 50 i więcej osób.

⁸ Dane dotyczące nakładów inwestycyjnych i wartości kosztorysowej podano w cenach bieżących. Dane dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących wynosi 50 i więcej osób.

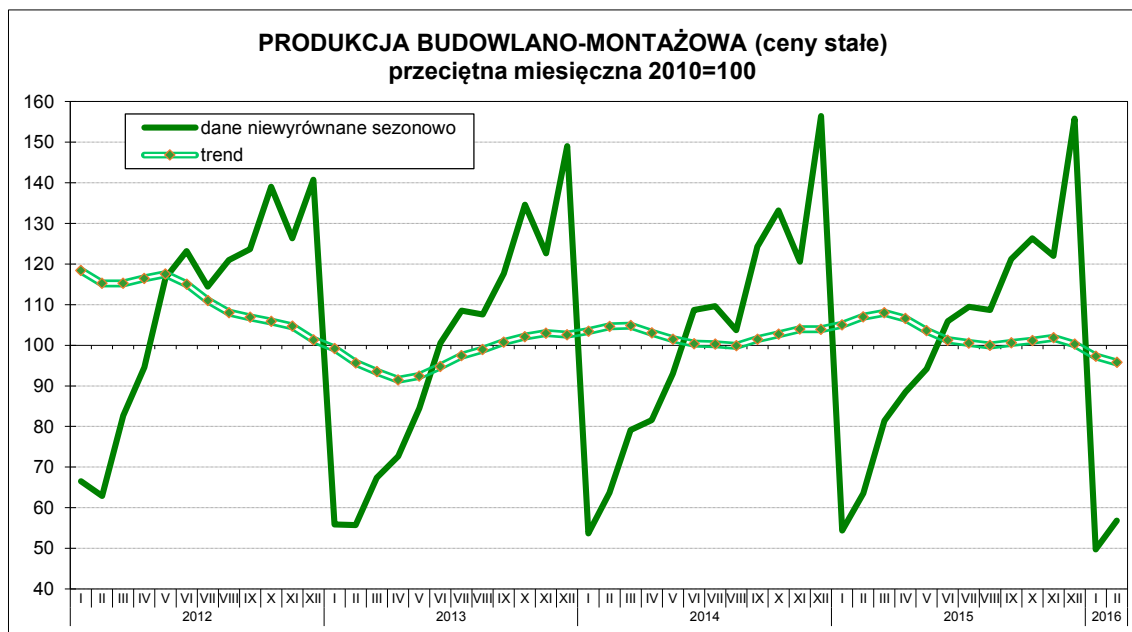
obszarów są bardziej optymistyczne niż w lutym br. Planowane jest niewielkie zwiększenie zatrudnienia, nie przewiduje się zmian cen wyrobów przemysłowych.

Stan zapasów wyrobów gotowych w marcu br. określany jest przez przedsiębiorców jako zbliżony do poziomu uznawanego za wystarczający. Wzrost nadmiernych zapasów w ujęciu miesięcznym sygnalizowany jest m.in. przez producentów papieru i wyrobów z papieru oraz wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych, natomiast spadek nadmiernych zapasów zgłaszają m.in. producenci wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych oraz wyrobów farmaceutycznych.

Budownictwo

Produkcja budowlano-montażowa zrealizowana na terenie kraju w lutym br. była o 10,5% niższa niż przed rokiem, wobec spadku o 8,6% w styczniu br. i o 0,3% w lutym ub. roku.

Spadek produkcji w skali roku odnotowano we wszystkich działach budownictwa: w jednostkach specjalizujących się w budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej o 20,5%, w jednostkach zajmujących się głównie budową budynków o 7,4%, a w realizujących głównie roboty budowlane specjalistyczne – o 4,3%. Mniejsza niż w lutym ub. roku była zarówno sprzedaż robót o charakterze inwestycyjnym (o 11,0%), jak i remontowym (o 9,5%).

Po wyeliminowaniu wpływu czynników o charakterze sezonowym produkcja budowlano-montażowa ogółem była w lutym br. o 9,9% niższa niż przed rokiem oraz o 0,7% mniejsza niż w styczniu br.

W okresie styczeń–luty br. odnotowano spadek produkcji budowlano-montażowej o 11,1% w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku (wobec wzrostu o 1,0% przed rokiem).

Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) produkcji budowlano-montażowej kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2015		2016		2015	
	II	I-II	II	I-II		
	analogiczny okres roku poprzedniego=100				struktura w %	
Ogółem	99,7	101,0	89,5	88,9	100,0	100,0
roboty budowlane o charakterze:						
inwestycyjnym	100,0	103,1	89,0	88,0	63,5	64,2
remontowym	99,1	97,4	90,5	90,7	36,5	35,8
Budowa budynków	95,9	99,4	92,6	92,7	40,8	39,5
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	117,8	107,1	79,5	80,4	26,8	29,7
Roboty budowlane specjalistyczne	90,0	97,6	95,7	92,3	32,4	30,8

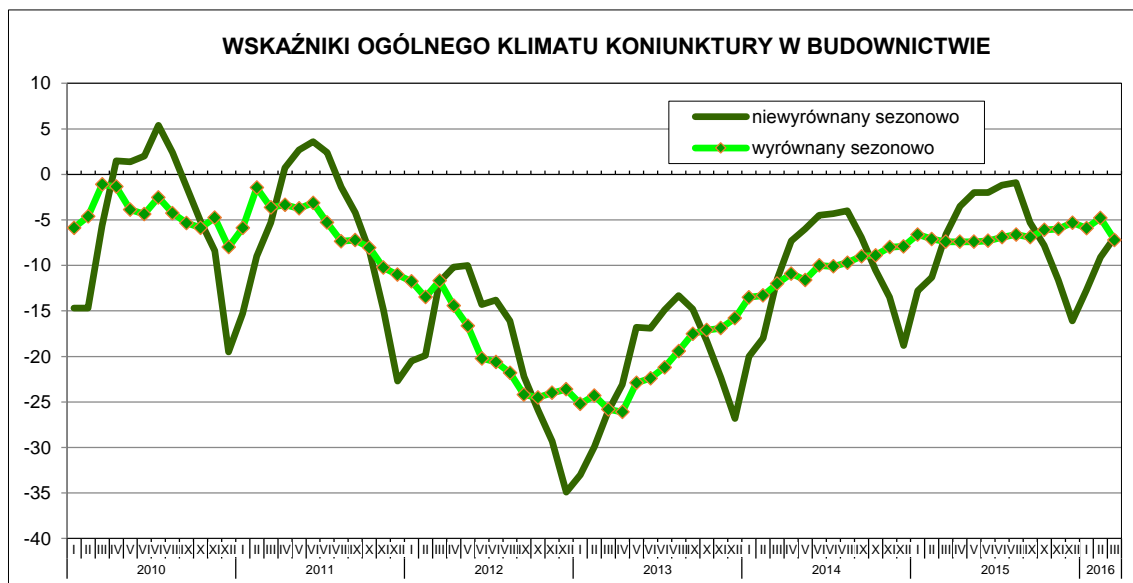
W 2015 r. **sytuacja finansowa przedsiębiorstw**⁹ prowadzących działalność w zakresie budownictwa była znacznie lepsza niż rok wcześniej. Podmioty budowlane uzyskały wyższe wyniki finansowe brutto (7,8 mld zł wobec 3,4 mld zł w 2014 r.) oraz netto (6,9 mld zł wobec 2,8 mld zł). Największą poprawę wyników brutto i netto odnotowano w jednostkach zajmujących się głównie budową budynków. Wyższe niż przed rokiem wyniki uzyskały także podmioty specjalizujące się w budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej, natomiast niższe – zajmujące się głównie robotami specjalistycznymi.

Lepsze niż w 2014 r. były wskaźniki rentowności w budownictwie: ze sprzedaży (4,2% wobec 3,7%), obrotu brutto (7,3% wobec 3,3%) i obrotu netto (6,6% wobec 2,7%). Wskaźnik poziomu kosztów ogółem zmniejszył się z 96,7% do 92,7%. Zwiększyły się wskaźniki płynności finansowej – I stopnia (z 45,4% do 57,5%) i II stopnia (z 108,9% do 114,9%). Wzrósł udział przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w ogólnej liczbie badanych przedsiębiorstw budowlanych (z 80,3% do 84,7%) oraz udział ich przychodów w przychodach ogółem (z 85,3% do 91,8%).

Nakłady inwestycyjne¹⁰ w budownictwie w 2015 r. były o 41,4% wyższe niż w poprzednim roku (wobec wzrostu o 16,7% w 2014 r.). Liczba nowo rozpoczętych zadań inwestycyjnych zwiększyła się o 29,5%, a ich wartość kosztorysowa była o 27,5% wyższa niż przed rokiem.

⁹ Dane dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących wynosi 50 i więcej osób.

¹⁰ Dane dotyczące nakładów inwestycyjnych i wartości kosztorysowej podano w cenach bieżących. Dane dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących wynosi 50 i więcej osób.

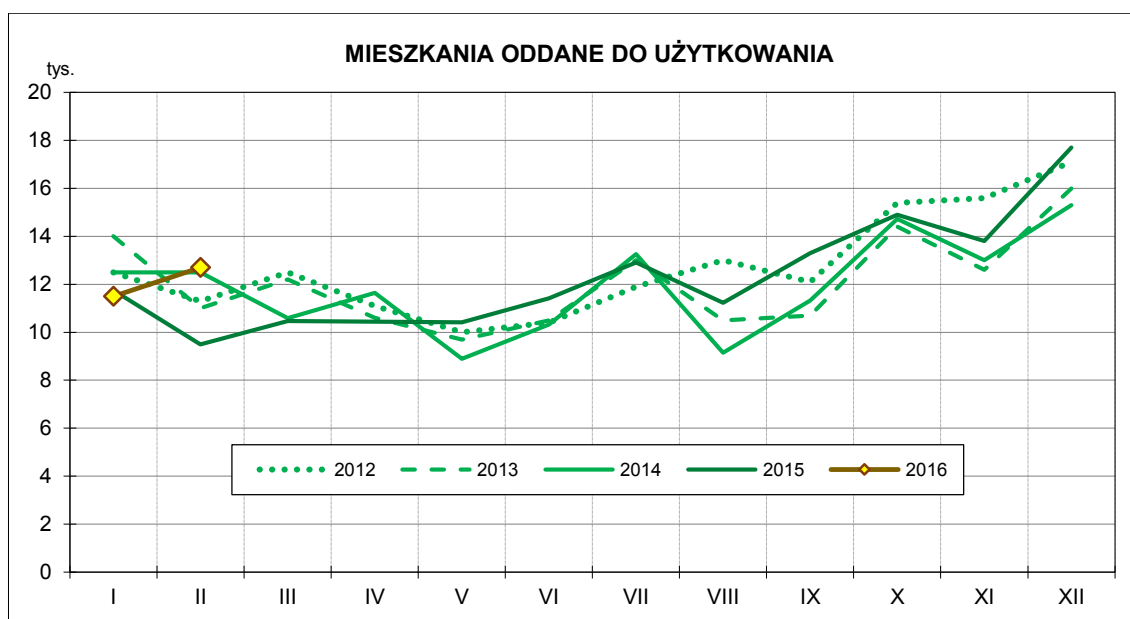

W marcu br. **ogólny klimat koniunktury** w budownictwie jest oceniany mniej pesymistycznie niż przed miesiącem. Mniej negatywne są oceny bieżącej produkcji budowlano-montażowej na rynku krajowym. Prognozy w tym obszarze, podobnie jak przewidywania dotyczące portfela zamówień krajowych i ogólnej sytuacji gospodarczej przedsiębiorstw, są pozytywne (wobec negatywnych w lutym br.). Mniej niekorzystne niż przed miesiącem są prognozy sytuacji finansowej przedsiębiorstw, przy utrzymujących się negatywnych ocenach bieżących w tym zakresie. Przedsiębiorstwa przewidują zmniejszenie skali redukcji zatrudnienia oraz oczekują nieznacznie wolniejszego od prognozowanego przed miesiącem tempa spadku cen robót budowlano-montażowych.

Jako główne bariery w prowadzeniu działalności budowlano-montażowej przedsiębiorcy nadal wskazują koszty zatrudnienia oraz konkurencję na rynku. Nieznacznie rzadziej niż przed rokiem wskazywane są utrudnienia związane z kosztami materiałów.

Budownictwo mieszkaniowe

W lutym br. oddano do użytkowania więcej mieszkań niż przed rokiem (po spadku w styczniu br.). Wzrosła w skali roku liczba mieszkań, na których budowę wydano pozwolenia lub dla których dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym oraz mieszkań, których budowę rozpoczęto. W końcu miesiąca nieco więcej niż przed rokiem było mieszkań w budowie.

Według wstępnych danych¹¹, w lutym br. **oddano do użytkowania** 12,7 tys. mieszkań, tj. o 33,6% więcej niż przed rokiem (kiedy notowano spadek o 23,8%). Ponad dwukrotnie więcej niż w lutym ub. roku mieszkań oddano do użytkowania w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem (6,0 tys.), zwiększyła się również liczba mieszkań oddanych w budownictwie spółdzielczym (do 486 mieszkań z 31). W budownictwie społecznym czynszowym oddano w lutym br. 24 mieszkania, podczas gdy przed rokiem nie oddano żadnego. Mniej mieszkań niż w lutym ub. roku oddano do użytkowania w budownictwie indywidualnym (spadek o 2,5% do 6,1 tys.) oraz komunalnym (53 mieszkania wobec 105 przed rokiem). W budownictwie zakładowym w lutym br. nie oddano żadnego mieszkania (przed rokiem oddano 104).

W okresie styczeń-luty br. oddano do użytkowania 24,2 tys. mieszkań, tj. o 14,1% więcej niż w analogicznym okresie ub. roku. Wzrost odnotowano w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem, spółdzielczym i społecznym czynszowym, natomiast spadek – w budownictwie indywidualnym, komunalnym i zakładowym.

¹¹ Dane meldunkowe – mogą ulec zmianie po opracowaniu sprawozdań kwartalnych.

Liczba mieszkań oddanych do użytkowania kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	I-II 2015			I-II 2016		
	w liczbach bezwzględnych	struktura w %	analogiczny okres roku poprzedniego=100	w liczbach bezwzględnych	struktura w %	analogiczny okres roku poprzedniego=100
Ogółem	21237	100,0	85,0	24229	100,0	114,1
Indywidualne	12925	60,8	93,2	11949	49,3	92,4
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	7811	36,8	82,1	11313	46,7	144,8
Spółdzielcze	81	0,4	10,5	726	3,0	ok. 9-krotnie więcej
Spółeczne czynszowe	36	0,2	7,8	113	0,5	313,9
Komunalne	217	1,0	110,2	127	0,5	58,5
Zakładowe	167	0,8	107,7	1	0,0	0,6

Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w okresie styczeń-luty br. wyniosła 97,0 m² i była o 9,4 m² mniejsza niż przed rokiem.

Liczba mieszkań, na których budowę **wydano pozwolenia lub dla których dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym** w lutym br. wyniosła 15,6 tys., tj. o 35,7% więcej niż przed rokiem. Mieszkań, których **budowę rozpoczęto** w lutym br. było 11,4 tys., tj. o 17,0% więcej niż w analogicznym miesiącu ub. roku.

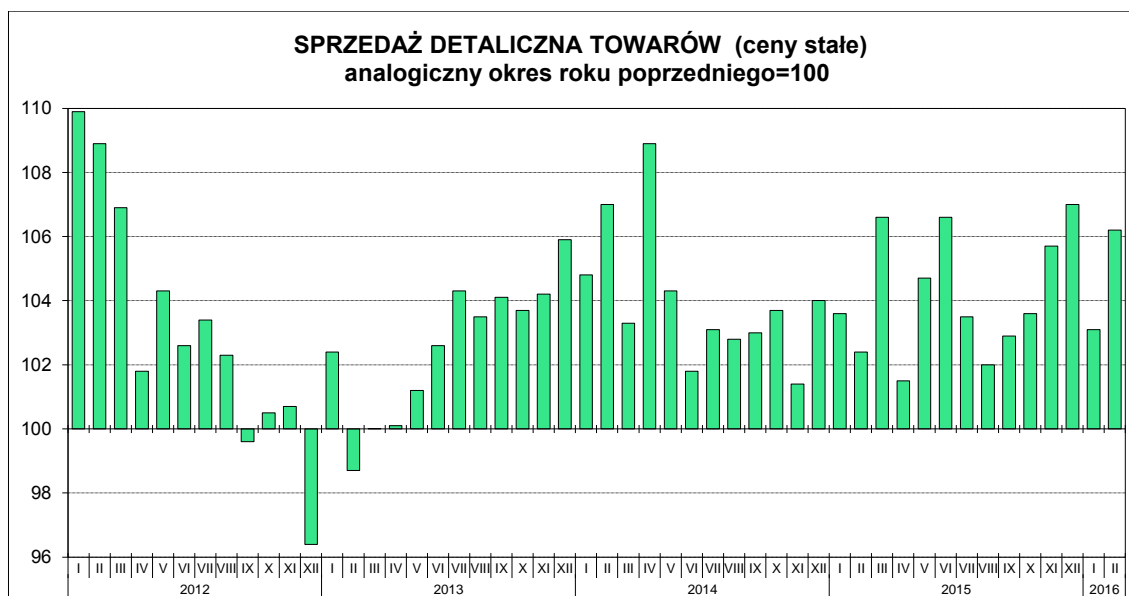
Liczba mieszkań, na których budowę wydano pozwolenia lub dla których dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym oraz mieszkań, których budowę rozpoczęto kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	Mieszkania, na których budowę wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym			Mieszkania, których budowę rozpoczęto		
	I-II 2016					
	w liczbach bezwzględnych	struktura w %	analogiczny okres roku poprzedniego=100	w liczbach bezwzględnych	struktura w %	analogiczny okres roku poprzedniego=100
Ogółem	25780	100,0	116,8	18627	100,0	109,7
Indywidualne	11448	44,4	118,2	8452	45,4	118,5
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	13173	51,1	109,8	9332	50,1	96,6
Spółdzielcze	266	1,0	289,1	646	3,5	ok. 6-krotnie więcej
Spółeczne czynszowe	270	1,1	191,5	-	x	x
Komunalne	622	2,4	ok. 6-krotnie więcej	193	1,0	410,6
Zakładowe	1	0,0	2,5	4	0,0	12,5

Szacuje się, że w końcu lutego br. **w budowie** było 714,9 tys. mieszkań, tj. o 2,8% więcej niż przed rokiem.

Rynek wewnętrzny

W lutym br. **sprzedaż detaliczna**¹² była wyższa niż przed rokiem o 6,2% (wobec wzrostu o 3,2% przed miesiącem i o 2,4% w lutym ub. roku).

Wyższa niż w lutym ub. roku była sprzedaż w większości grup. Spośród grup o znaczącym udziale w sprzedaży detalicznej ogółem najwyższy wzrost notowano w grupie pojazdy samochodowe, motocykle, części (o 14,6% wobec spadku o 2,9% przed rokiem). Zwiększenie sprzedaży obserwowano również w jednostkach prowadzących pozostałą sprzedaż detaliczną w niewyspecjalizowanych sklepach (o 8,5%) oraz handlujących żywnością, napojami i wyrobami tytoniowymi (o 5,8%). Niższa niż przed rokiem była natomiast sprzedaż w grupie pozostałe (o 7,4%) oraz paliwa stałe, ciekła i gazowe (o 2,5%).

W okresie styczeń–luty br. wzrost sprzedaży detalicznej w skali roku wyniósł 5,0% (wobec 3,0% przed rokiem).

¹² W cenach stałych; w przedsiębiorstwach handlowych i niehandlowych o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

Dynamika sprzedaży detalicznej (w cenach stałych) kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	2015		2016	
	II	I-II	II	I-II
	analogiczny okres roku poprzedniego=100			
O g ó ł e m^a	102,4	103,0	106,2	105,0
w tym:				
Pojazdy samochodowe, motocykle, części	97,1	100,4	114,6	112,1
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe	100,1	96,7	97,5	98,5
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe	104,8	105,9	105,8	104,6
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach	107,3	108,2	108,5	106,4
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny	108,2	108,7	110,8	108,9
Tekstylia, odzież, obuwie	108,5	111,7	120,6	121,1
Meble, rtv, agd	103,9	104,6	115,1	110,4
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach	117,2	116,9	107,0	106,3
Pozostałe	89,6	89,8	92,6	92,1

a Grupowania przedsiębiorstw dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007 (PKD 2007), zaliczając przedsiębiorstwo do określonej kategorii wg przeważającego rodzaju działalności, zgodnie z aktualnym w omawianym okresie stanem organizacyjnym. Odnotowane zmiany (wzrost/spadek) wolumenu sprzedaży detalicznej w poszczególnych grupach rodzajów działalności przedsiębiorstw mogą zatem również wynikać ze zmiany przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstwa oraz zmian organizacyjnych (np. połączenia przedsiębiorstw). Nie ma to wpływu na dynamikę sprzedaży detalicznej ogółem.

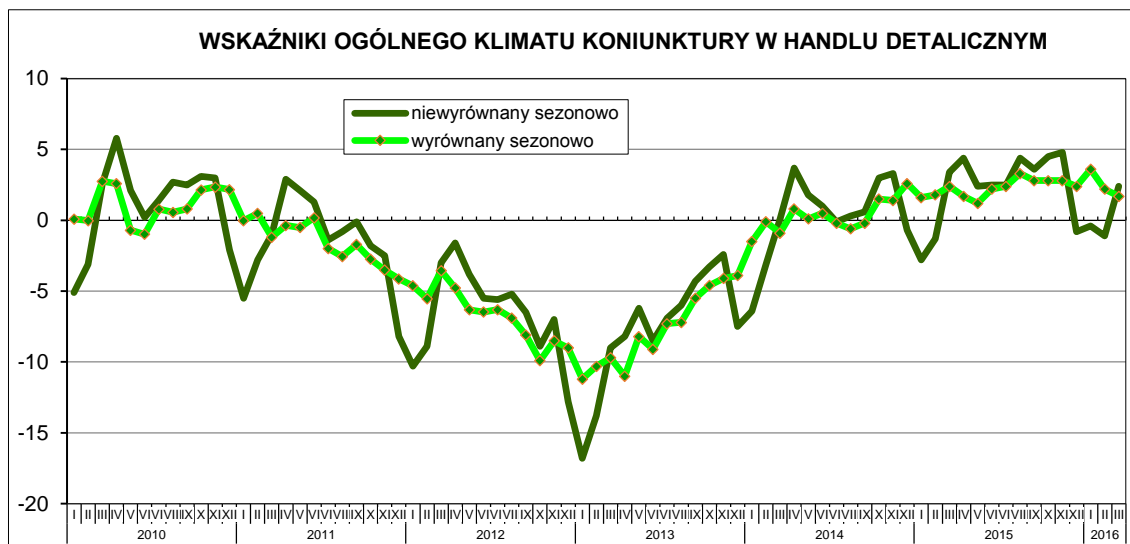
Sprzedaż hurtowa¹³ w lutym br. była o 6,7% wyższa niż przed rokiem, w tym w przedsiębiorstwach hurtowych zwiększyła się o 3,6%. W okresie styczeń-luty br. sprzedaż hurtowa w skali roku wzrosła o 3,6%, w tym wśród przedsiębiorstw hurtowych – o 1,0%.

W 2015 r. przedsiębiorstwa prowadzące działalność w zakresie handlu; naprawy pojazdów samochodowych odnotowały wyższe niż w poprzednim roku **wyniki finansowe**¹⁴. Wynik finansowy ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów zwiększył się o 4,8% do 19,1 mld zł, wynik finansowy brutto wzrósł o 7,8% do 17,2 mld zł, a netto – o 5,7% do 14,3 mld zł. Nieco poprawiły się wskaźniki rentowności ze sprzedaży (z 2,5% przed rokiem do 2,6%) i obrotu brutto (z 2,2% do 2,3%). Wskaźnik rentowności obrotu netto nie uległ zmianie i wyniósł 1,9%. Podobnie jak przed rokiem kształtował się wskaźnik poziomu kosztów (97,7% wobec 97,8%). Nieco wzrosły wskaźniki płynności finansowej – I stopnia z 22,9% do 23,9% oraz II stopnia z 75,4% do 75,9%. Zwiększył się udział przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w ogólnej liczbie badanych przedsiębiorstw (z 81,5% do 82,1%), ale udział ich przychodów w przychodach z całokształtu działalności ogółu podmiotów spadł (z 86,0% do 84,6%).

¹³ W cenach bieżących; w przedsiębiorstwach handlowych o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

¹⁴ Dane dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących wynosi 50 i więcej osób.

Nakłady inwestycyjne¹⁵ zrealizowane przez jednostki prowadzące działalność w zakresie handlu; naprawy pojazdów samochodowych w 2015 r. były o 2,2% niższe niż przed rokiem (wobec wzrostu o 2,3% w 2014 r.). Liczba nowo rozpoczętych inwestycji była o 55,5% mniejsza niż w poprzednim roku, a ich wartość kosztorysowa była o 22,5% niższa (wobec spadku przed rokiem o 5,2%).

W marcu br. **ogólny klimat koniunktury** w handlu detalicznym jest oceniany pozytywnie (po niekorzystnych wskazaniach w poprzednich trzech miesiącach). Poprawiły się optymistyczne oceny jednostek dużych. Korzystne, lepsze niż w lutym, są wskazania przedsiębiorstw średnich. Zmniejszył się pesymizm firm małych, natomiast negatywne oceny firm mikro utrzymały się na poziomie sprzed miesiąca. Nadal optymistycznie oceniają koniunkturę przedsiębiorstwa z branży tekstylia, odzież, obuwanie oraz pojazdy samochodowe. Po niekorzystnych przed miesiącem, pozytywne są również wskazania jednostek z grupy artykuły gospodarstwa domowego ogółem. Mniej pesymistyczne są oceny koniunktury podmiotów z branży żywność. Podmioty ogółem mniej negatywnie postrzegają bieżącą sprzedaż oraz sytuację finansową. Odpowiednie prognozy poprawiły się. Przedsiębiorcy przewidują nieznaczny wzrost zatrudnienia i utrzymanie dynamiki cen towarów. Poziom zapasów nadal jest uważany za nadmierny.

Wśród czynników ograniczających działalność firm handlowych w marcu br. jako najbardziej uciążliwe wskazywane są: konkurencja na rynku, koszty zatrudnienia, wysokie obciążenia na rzecz budżetu oraz niedostateczny popyt. W skali roku najbardziej zwiększyła się uciążliwość niedoboru pracowników, a obniżyło się znaczenie bariery związanej z niedostatecznym popytem.

¹⁵ Dane dotyczące nakładów inwestycyjnych i wartości kosztorysowej podano w cenach bieżących. Dane dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących wynosi 50 i więcej osób.

Transport

W lutym br. **sprzedaż usług**¹⁶ w jednostkach transportu ogółem¹⁷ była o 3,7% wyższa niż w analogicznym okresie ub. roku (wobec spadku o 0,2% w styczniu br. i wzrostu o 1,7% przed rokiem).

Spośród grup o wysokim udziale w transporcie ogółem w największym stopniu wzrosła sprzedaż w transporcie samochodowym (o 6,7%). Sprzedaż w magazynowaniu i działalności usługowej wspomagającej transport kształtowała się na poziomie zbliżonym do notowanego przed rokiem (wzrost o 0,1%). Zmniejszenie sprzedaży notowano natomiast w transporcie kolejowym (o 3,8%). W okresie styczeń–luty br. sprzedaż usług w jednostkach transportu ogółem była o 2,6% wyższa niż w analogicznym okresie ub. roku (wobec wzrostu o 1,3% rok wcześniej).

Przewozy ładunków ogółem w lutym br. wyniosły 37,3 mln ton, tj. o 8,0% więcej niż przed rokiem. Wzrosły przewozy we wszystkich rodzajach transportu. Od początku roku przewieziono 73,1 mln ton ładunków ogółem, tj. o 3,5% więcej niż w okresie styczeń–luty ub. roku.

W **transporcie kolejowym** w lutym br. przewozy ładunków zwiększyły się w skali roku o 7,0% do 16,4 mln ton. W okresie dwóch miesięcy br. przewieziono 32,0 mln ton ładunków, tj. o 1,5% więcej niż przed rokiem. Średniodobowe przewozy ładunków w lutym br. były o 11,7% większe niż przed miesiącem.

Transportem samochodowym zarobkowym w lutym br. przewieziono 16,2 mln ton ładunków, tj. o 9,9% więcej niż przed rokiem, a w okresie styczeń–luty br. – 31,4 mln ton, tj. odpowiednio o 5,8% więcej. Potencjał przewozowy transportu samochodowego zarobkowego zwiększył się od początku roku o 4,8%.

Transportem rurociągowym w lutym br. przetłoczono 4,1 mln ton ropy i produktów naftowych (o 3,5% więcej niż przed rokiem), a w okresie dwóch miesięcy br. – 8,4 mln ton (o 2,2% więcej niż rok wcześniej).

Przewozy ładunków **transportem morskim** w lutym br. wzrosły o 9,5% w skali roku do 0,5 mln ton. Od początku roku żeglugą morską przewieziono 1,0 mln ton ładunków (o 6,6% więcej niż przed rokiem).

W **portach morskich** w lutym br. przeładowano 6,0 mln ton ładunków, tj. o 5,7% więcej niż przed rokiem. Wzrosły przeładunki ładunków masowych ciekłych – o 16,9% (w tym ropy naftowej o 14,2%), ładunków tocznych – o 14,3% oraz kontenerów – o 8,7%. Po głębokim spadku przed rokiem wysoki wzrost (o 30,1%) notowano w przeładunkach pozostałych ładunków drobnicowych (grupie o najmniejszym udziale w przeładunkach realizowanych w portach morskich). Zmniejszyły się natomiast przeładunki ładunków masowych suchych – o 6,4% (w tym węgla i koksu – o 31,1%). W okresie styczeń–luty br. w portach morskich przeładowano 11,7 mln ton ładunków, tj. o 5,9% więcej niż przed rokiem.

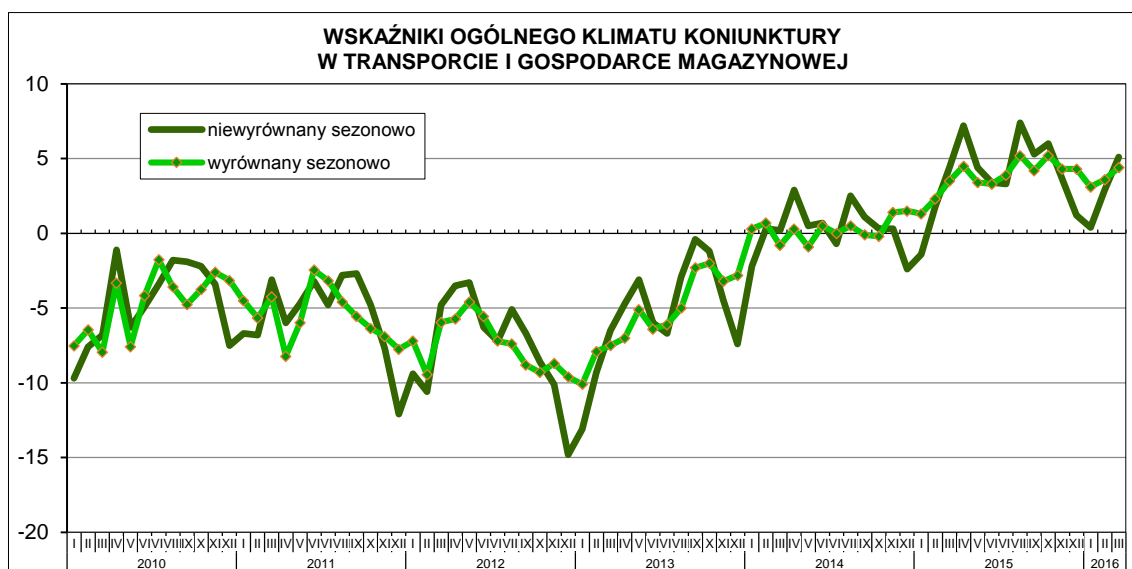
¹⁶ Obejmująca wpływy za przewozy ładunków, pasażerów, bagażu i poczty, przeładunki, spedycję, składowanie i magazynowanie ładunków oraz inne usługi związane z obsługą transportu.

¹⁷ W cenach stałych; w przedsiębiorstwach transportowych o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

W lutym br., w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku, wzrost przeładunków wystąpił w portach: Police (o 9,5% do 0,1 mln ton), Szczecin (o 8,8% do 0,7 mln ton), Gdańsk (o 8,5% do 2,5 mln ton) oraz Gdynia (o 5,8% do 1,5 mln ton). Obniżyły się natomiast przeładunki w porcie Świnoujście (o 0,7% do 1,1 mln ton).

W 2015 r. przedsiębiorstwa w transporcie i gospodarce magazynowej¹⁸ uzyskały znacznie lepszy niż przed rokiem **wynik finansowy** ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów (3,3 mld zł wobec 2,1 mld zł). Zwiększył się także wynik finansowy brutto (do 4,5 mld zł z 3,0 mld zł) oraz netto (do 3,6 mld zł z 2,2 mld zł). Obniżył się wskaźnik poziomu kosztów – z 97,0% do 95,7%. Poprawiły się wskaźniki rentowności: ze sprzedaży (z 2,2% do 3,3%), obrotu brutto (z 3,0% do 4,3%) i netto (z 2,2% do 3,4%). Wzrosły wskaźniki płynności finansowej – I stopnia (z 61,1% do 62,9%) oraz II stopnia (ze 120,9% do 131,0%). Zwiększył się udział liczby przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w ogólnej liczbie przedsiębiorstw (z 79,1% do 81,1%) oraz udział ich przychodów w przychodach ogółem (z 77,1% do 80,3%).

W 2015 r. **nakłady inwestycyjne**¹⁹ w sekcji transport i gospodarka magazynowa zwiększyły się o 16,6% (wobec wzrostu przed rokiem o 25,5%). Liczba inwestycji nowo rozpoczętych zmniejszyła się o 14,3%, a ich wartość kosztorysowa była o 27,1% niższa.

W marcu br. wskaźnik **ogólnego klimatu koniunktury** w sekcji transport i gospodarka magazynowa jest dodatni, nieco wyższy od notowanego w poprzednich czterech miesiącach. Wpłynęła na to zwłaszcza poprawa prognoz – przewidywania w zakresie popytu oraz sprzedaży są bardziej optymistyczne niż w lutym, a w zakresie sytuacji finansowej są korzystne, po negatywnych w pięciu poprzednich miesiącach. Przedsiębiorstwa wskazują na możliwość nieco większego niż w lutym br. wzrostu zatrudnienia. W najbliższych miesiącach nadal spodziewany jest niewielki spadek cen usług transportowych.

¹⁸ Dane dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących wynosi 50 i więcej osób.

¹⁹ Dane dotyczące nakładów inwestycyjnych i wartości kosztorysowej podano w cenach bieżących. Dane dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących wynosi 50 i więcej osób.

Bilans płatniczy

Według danych wstępnych, **saldo rachunku bieżącego** bilansu płatniczego²⁰ w styczniu br. wyniosło 3,4 mld zł (wobec minus 1,0 mld zł przed rokiem). **Saldo obrotów towarowych** ukształtowało się na poziomie 2,5 mld zł (wobec 2,7 mld zł w styczniu ub. roku), przy czym eksport zwiększył się o 2,3% do 58,3 mld zł, a import – o 2,8% do 55,8 mld zł. **Saldo usług** wyniosło 3,4 mld zł i było wyższe niż w styczniu ub. roku o 0,5 mld zł. Wynikało ono z dodatnich sald: usług transportowych (1,3 mld zł), podróży zagranicznych (0,9 mld zł) i pozostałych usług (1,2 mld zł). Przychody z tytułu eksportu usług ukształtowały się na poziomie 12,7 mld zł (wzrost o 7,8%), a rozchody z tytułu importu usług wyniosły 9,3 mld zł (tj. o 4,4% więcej). **Saldo dochodów pierwotnych** w styczniu br. wyniosło minus 2,9 mld zł i poprawiło się w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku o 3,0 mld zł. Na wysokość salda dochodów pierwotnych w znacznym stopniu wpłynęło dodatnie saldo pozostałych dochodów pierwotnych (2,3 mld zł) oraz ujemne saldo dochodów z inwestycji w kwocie 5,2 mld zł, w ramach którego dochody uzyskane przez bezpośrednich inwestorów zagranicznych z tytułu ich zaangażowania kapitałowego w polskich podmiotach ukształtowały się na poziomie 4,5 mld zł. **Saldo dochodów wtórnych** w styczniu br. wyniosło 0,4 mld zł (wobec minus 0,6 mld zł w styczniu ub. roku), przy czym wartość przychodów utrzymała się na poziomie zbliżonym do notowanego przed rokiem i wyniosła 1,6 mld zł, a wartość rozchodów zmniejszyła się o 1,0 mld zł do 1,2 mld zł.

Rachunek kapitałowy zamknął się dodatnim saldem w wysokości 7,1 mld zł (wobec 1,2 mld zł w styczniu ub. roku), a kwoty przychodów i rozchodów ukształtowały się odpowiednio na poziomie 7,3 mld zł oraz 0,2 mld zł (wobec 1,3 mld zł przychodów oraz 0,1 mld zł rozchodów przed rokiem).

Saldo rachunku finansowego bilansu płatniczego w styczniu br. wyniosło 9,0 mld zł (wobec minus 1,2 mld zł rok wcześniej). **Saldo inwestycji zagranicznych w Polsce** ukształtowało się na poziomie 15,9 mld zł, przy czym saldo pasywów inwestycji bezpośrednich wyniosło 4,7 mld zł. **Saldo polskich inwestycji za granicą** wyniosło 24,9 mld zł, w tym saldo aktywów inwestycji bezpośrednich ukształtowało się na poziomie minus 0,8 mld zł. Na wielkość salda rachunku finansowego wpływały również **inwestycje portfelowe**, gdzie odnotowano spadek wartości aktywów rezydentów o 2,0 mld zł oraz odpływ kapitału nierezydentów w kwocie 12,7 mld zł. W **pozostałych inwestycjach** odnotowano wzrost aktywów rezydentów w kwocie 6,3 mld zł oraz napływ kapitału nierezydentów w wysokości 23,9 mld zł. Saldo pochodnych instrumentów finansowych ukształtowało się na poziomie 0,7 mld zł. Wartość **oficjalnych aktywów rezerwowych** w styczniu br. wzrosła o 20,8 mld zł do 406,2 mld zł.

²⁰ Opracowano na podstawie danych NBP.

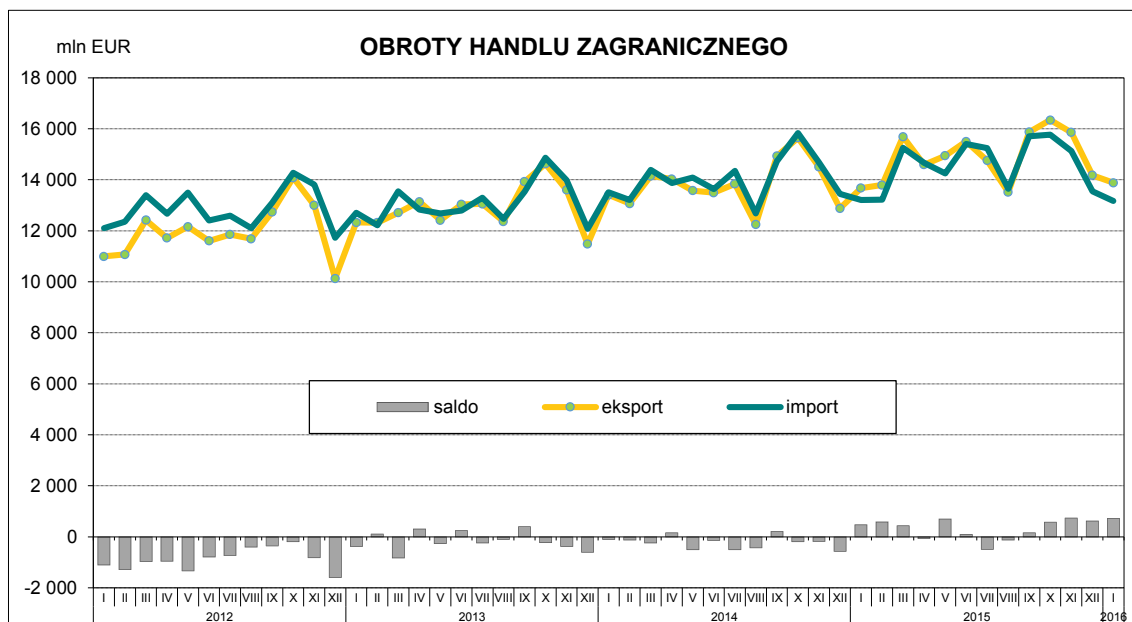
Bilans płatniczy kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	I 2015	I 2016	II 2015 - I 2016 ^a
	w mln zł		
RACHUNEK BIEŻĄCY	-981	3360	1056
Saldo obrotów towarowych	2733	2530	10805
Eksport.....	57018	58326	719665
Import.....	54285	55796	708860
Saldo usług.....	2827	3350	41877
Przychody	11765	12685	164909
Rozchody	8938	9335	123032
Saldo dochodów pierwotnych	-5894	-2905	-48863
Przychody	1555	4435	48618
Rozchody.....	7449	7340	97481
Saldo dochodów wtórnych	-647	385	-2763
Przychody	1597	1617	23651
Rozchody	2244	1232	26414
RACHUNEK KAPITAŁOWY	1200	7129	35027
Przychody	1309	7319	36911
Rozchody.....	109	190	1884
RACHUNEK FINANSOWY	-1169	8982	23272
Inwestycje bezpośrednie - aktywa	-957	-830	710
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych.....	57	1289	-2079
Instrumenty dłużne	-1014	-2119	2789
Inwestycje bezpośrednie - pasywa.....	2653	4712	29341
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych.....	2951	2953	24307
Instrumenty dłużne.....	-298	1759	5034
Inwestycje portfelowe - aktywa	950	-2036	24353
Udziałowe papiery wartościowe.....	874	-900	22274
Dłużne papiery wartościowe.....	76	-1136	2079
Inwestycje portfelowe - pasywa.....	4429	-12707	-8874
Udziałowe papiery wartościowe.....	-1115	501	-4017
Dłużne papiery wartościowe.....	5544	-13208	-4857
Pozostałe inwestycje - aktywa.....	10385	6278	4555
NBP	0	0	3
Sektor rządowy.....	-2	8	110
Monetarne Instytucje Finansowe	8961	3329	-5062
Pozostałe sektory	1426	2941	9504
Pozostałe inwestycje - pasywa	10889	23916	796
NBP	13236	14114	353
Sektor rządowy.....	-199	-272	-2
Monetarne Instytucje Finansowe	1928	13293	2918
Pozostałe sektory	-4076	-3219	-2473
Pochodne instrumenty finansowe	-888	659	-1844
Oficjalne aktywa rezerwowe	7312	20832	16761
SALDO BŁĘDÓW I OPUSZCZEŃ	-1388	-1507	-12811

^a Dane skumulowane są prezentowane krocząco w ujęciu 12 miesięcy.

Handel zagraniczny

W styczniu br. eksport wyrażony w złotych był nieznacznie wyższy w skali roku, a import niższy. Wymiana zamknęła się wyższym niż przed rokiem dodatnim saldem obrotów ogółem. Zwiększyły się obroty (w zł) z krajami rozwiniętymi (w tym krajami UE), a obniżyły się – z krajami rozwijającymi się i z krajami Europy Środkowo-Wschodniej.

Eksport liczony w złotych zwiększył się w porównaniu ze styczniem ub. roku o 0,3% i wyniósł 59,1 mld zł, a import obniżył się o 1,4% do 56,0 mld zł. Wymiana zamknęła się dodatnim saldem w wysokości 3,0 mld zł (przed rokiem 2,0 mld zł). Obroty liczone w euro zwiększyły się po stronie eksportu o 1,5% do 13,9 mld EUR, a po stronie importu spadły o 0,3% do 13,2 mld EUR. Dodatnie saldo osiągnęło wartość 0,7 mld EUR (w styczniu ub. roku 0,5 mld EUR). Eksport w dolarach USA wyniósł 15,2 mld USD i był niższy o 8,9%, a import – 14,4 mld USD, tj. o 10,6% mniejszy niż przed rokiem. Dodatnie saldo ukształtowało się na poziomie 0,8 mld USD (przed rokiem 0,6 mld USD).

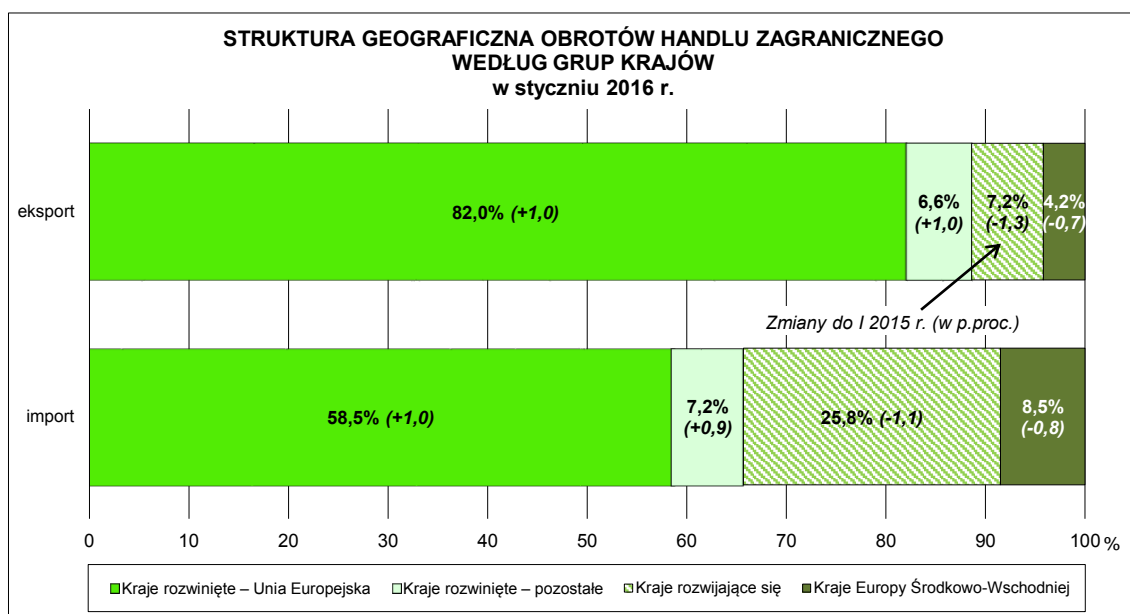
Obroty towarowe handlu zagranicznego kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	I 2016						I 2015	I 2016
	w mln zł	w mln EUR	w mln USD	I 2015=100				
				zł	EUR	USD		
EKSPORT	59065,3	13883,1	15163,0	100,3	101,5	91,1	100,0	100,0
Kraje rozwinięte	52304,5	12310,1	13444,7	102,5	103,9	93,1	86,6	88,6
w tym Unia Europejska	48404,8	11399,9	12450,5	101,5	103,0	92,1	81,0	82,0
w tym strefa euro	34615,9	8152,5	8904,9	101,2	102,6	91,9	58,1	58,6
Kraje rozwijające się	4280,2	996,6	1088,6	85,6	85,8	77,6	8,5	7,2
Kraje Europy Śr.-Wsch	2480,6	576,4	629,7	86,5	86,5	78,4	4,9	4,2
IMPORT^a	56017,9	13165,8	14374,6	98,6	99,7	89,4	100,0	100,0
Kraje rozwinięte	36772,3	8654,6	9451,9	101,5	102,9	92,1	63,8	65,7
w tym Unia Europejska	32794,9	7722,9	8434,2	100,3	101,7	91,0	57,5	58,5
w tym strefa euro	26522,9	6245,7	6820,8	101,8	103,2	92,3	45,9	47,3
Kraje rozwijające się	14463,3	3389,0	3701,9	94,4	95,3	85,9	26,9	25,8
Kraje Europy Śr.-Wsch	4782,3	1122,2	1220,8	90,2	90,9	81,0	9,3	8,5
SALDO	3047,4	717,3	788,4	x	x	x	x	x
Kraje rozwinięte	15532,2	3655,5	3992,8	x	x	x	x	x
w tym Unia Europejska	15609,9	3677,0	4016,3	x	x	x	x	x
w tym strefa euro	8093,0	1906,8	2084,1	x	x	x	x	x
Kraje rozwijające się	-10183,1	-2392,4	-2613,3	x	x	x	x	x
Kraje Europy Śr.-Wsch	-2301,7	-545,8	-591,1	x	x	x	x	x

^a Dane dot. importu w podziale na grupy krajów prezentowane są **wg kraju pochodzenia**. Dane dot. importu **wg kraju wysyłki** dostępne są w Informacji bieżącej o wynikach wstępnych *Obroty handlu zagranicznego ogółem i wg krajów w I 2016 r.* na stronie internetowej GUS:

http://stat.gov.pl/download/gfx/portalinformacyjny/pl/defaultaktualnosci/5466/1/42/1/obroty_handlu_zagranicznego_o_golem_i_wedlug_krajow_w_styczniu_2016.pdf

W strukturze geograficznej obrotów, w porównaniu ze styczniem ub. roku, zwiększył się udział krajów rozwiniętych (w tym krajów UE), natomiast obniżył się udział krajów Europy Środkowo-Wschodniej oraz krajów rozwijających się.

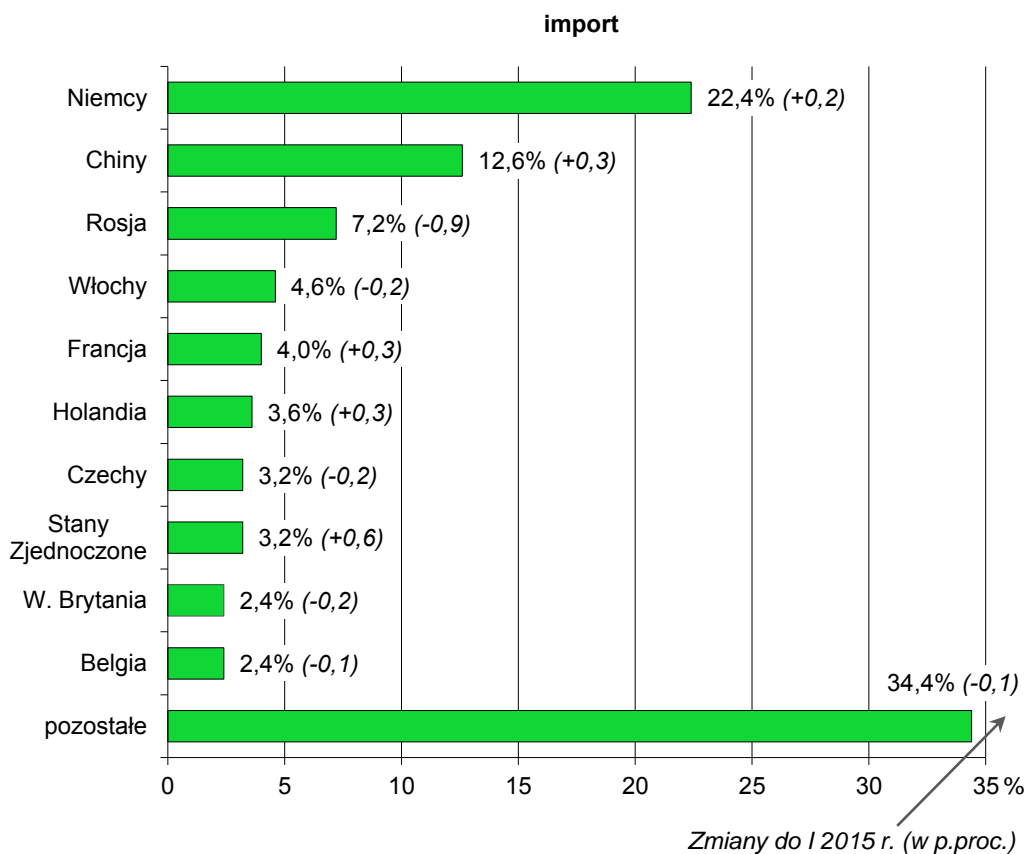
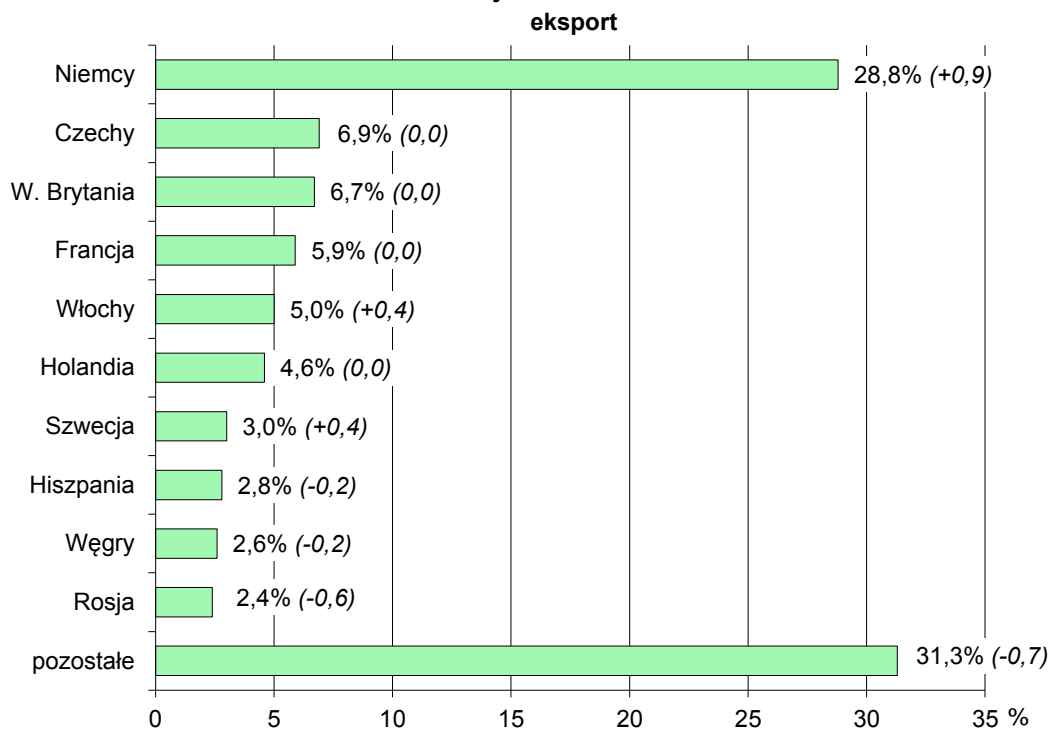
Eksport do krajów **Unii Europejskiej** wzrósł w skali roku o 1,5% do 48,4 mld zł, a import zwiększył się o 0,3% do 32,8 mld zł. Dodatkowo saldo wymiany było większe niż przed rokiem i wyniosło 15,6 mld zł (w styczniu ub. roku 15,0 mld zł). Obroty liczone w euro w eksporcie wyniosły 11,4 mld EUR, tj. o 3,0% więcej niż przed rokiem, a w imporcie – 7,7 mld EUR, tj. o 1,7% więcej. Dodatkowo saldo osiągnęło poziom 3,7 mld EUR (wobec 3,5 mld EUR w styczniu ub. roku). Eksport w dolarach USA był niższy niż rok wcześniej o 7,9%, a import – o 9,0%; dodatkowo saldo wyniosło 4,0 mld USD (wobec 4,2 mld USD w styczniu ub. roku). Eksport do krajów Unii Europejskiej stanowił 82,0% wartości eksportu ogółem, a import z tych krajów – 58,5% wartości importu ogółem (wobec odpowiednio 81,0% i 57,5% przed rokiem).

Wartość obrotów z **Niemcami** wzrosła w eksporcie o 3,3% do 17,0 mld zł, a w imporcie obniżyła się o 0,5% do 12,6 mld zł. Wymiana zamknęła się dodatnim saldem w wysokości 4,4 mld zł (wobec 3,8 mld zł przed rokiem). Eksport wyrażony w euro był wyższy niż w analogicznym okresie ub. roku o 4,7%, a import – o 0,8% większy. Dodatkowo saldo wyniosło 1,0 mld EUR (w styczniu ub. roku 0,9 mld EUR). Udział Niemiec w obrotach ogółem zwiększył się w eksporcie z 27,9% przed rokiem do 28,8%, a w imporcie – z 22,2% do 22,4%.

Wśród najważniejszych partnerów handlowych, kolejne pozycje po Niemczech zajmowały w eksporcie – Czechy (6,9%), W. Brytania (6,7%), Francja (5,9%), Włochy (5,0%), Holandia (4,6%), Szwecja (3,0%), Hiszpania (2,8%), Węgry (2,6%) i Rosja (2,4%), a w imporcie – Chiny (12,6%), Rosja (7,2%), Włochy (4,6%), Francja (4,0%), Holandia (3,6%), Czechy i Stany Zjednoczone (po 3,2%), W. Brytania i Belgia (po 2,4%). W porównaniu ze styczniem ub. roku w eksporcie w największym stopniu zwiększył się m.in. udział Włoch i Szwecji, a w imporcie – Stanów Zjednoczonych. Znacznie zmniejszył się natomiast udział Rosji zarówno w eksporcie, jak i imporcie.

Obroty towarowe z krajami **Europy Środkowo-Wschodniej** były niższe niż w styczniu ub. roku. Eksport zmniejszył się o 13,5% do 2,5 mld zł, natomiast import był niższy o 9,8% i wyniósł 4,8 mld zł. Wymiana zamknęła się ujemnym saldem w wysokości 2,3 mld zł (wobec minus 2,4 mld zł w styczniu ub. roku). Obroty liczone w euro w eksporcie wyniosły 0,6 mld EUR i były niższe niż przed rokiem o 13,5%, a w imporcie wyniosły 1,1 mld EUR, tj. odpowiednio o 9,1% mniej. Ujemne saldo ukształtowało się na poziomie 0,5 mld EUR (wobec minus 0,6 mld EUR w styczniu ub. roku). Eksport w dolarach USA był niższy niż w analogicznym okresie ub. roku o 21,6%, natomiast import – o 19,0%. Ujemne saldo wyniosło 0,6 mld USD (wobec minus 0,7 mld USD przed rokiem). Udział krajów Europy Środkowo-Wschodniej obniżył się w eksporcie ogółem z 4,9% w styczniu ub. roku do 4,2%, a w imporcie ogółem – z 9,3% do 8,5%.

**STRUKTURA GEOGRAFICZNA OBROTÓW HANDLU ZAGRANICZNEGO
WEDŁUG KRAJÓW
w styczniu 2016 r.**

W styczniu br. **Rosja** zajmowała w eksporcie dziesiąte miejsce na liście naszych partnerów handlowych (przed rokiem ósme), natomiast w imporcie utrzymała się na trzeciej pozycji. W porównaniu ze styczniem ub. roku eksport do Rosji obniżył się o 18,1% do 1,4 mld zł, natomiast import zmniejszył się o 12,8% i wyniósł 4,0 mld zł. Saldo obrotów poprawiło się z minus 2,9 mld zł przed rokiem do minus 2,6 mld zł. Obroty z Rosją wyrażone w euro zmniejszyły się w skali roku o 18,2% w eksporcie oraz o 12,1% w imporcie, a ujemne saldo wyniosło 0,6 mld EUR (wobec minus 0,7 mld EUR w styczniu ub. roku). Wartość wymiany liczonej w dolarach USA spadła w eksporcie o 25,9%, a w imporcie o 21,9%. Ujemne saldo ukształtowało się na poziomie 0,7 mld USD (przed rokiem minus 0,8 mld USD). Udział Rosji w obrotach ogółem obniżył się w porównaniu ze styczniem ub. roku o 0,6 p.proc. w eksporcie (do 2,4%) i o 0,9 p.proc. w imporcie (do 7,2%).

Ukraina, podobnie jak w styczniu ub. roku, zajmowała osiemnaste miejsce w rankingu naszych partnerów handlowych w eksporcie i dwudzieste czwarte – w imporcie. W porównaniu z analogicznym okresem ub. roku eksport na Ukrainę zmniejszył się o 5,3% do 0,7 mld zł, a import wzrósł o 9,4% i wyniósł 0,5 mld zł. Dodatkowo saldo obrotów obniżyło się z 0,3 mld zł przed rokiem do 0,2 mld zł. Obroty z Ukrainą prezentowane w euro w eksporcie były niższe niż przed rokiem o 5,0%, a w imporcie – wyższe o 9,9%. Saldo, podobnie jak przed rokiem, wyniosło 0,1 mld EUR. Wartość wymiany liczonej w dolarach USA spadła w eksporcie o 14,0%, a w imporcie obniżyła się o 0,8%. Saldo, tak jak w styczniu ub. roku, wyniosło 0,1 mld USD. Udział Ukrainy w eksporcie ogółem obniżył się z 1,3% w analogicznym okresie ub. roku do 1,2%, a w imporcie ogółem zwiększył się z 0,8% do 0,9%.

W wymianie ogółem wg **nomenklatury SITC** największy wzrost obrotów, w porównaniu ze styczniem ub. roku, notowano w sekcji różne wyroby przemysłowe i w rezultacie zwiększył się udział tej sekcji zarówno w eksporcie, jak i imporcie ogółem. Znaczny spadek obrotów paliwami mineralnymi, smarami i materiałami pochodnymi oraz surowcami niejadalnymi z wyjątkiem paliw wpłynął na zmniejszenie udziału tych sekcji w wymianie ogółem. Po stronie eksportu obniżył się również udział maszyn, urządzeń i sprzętu transportowego.

Dynamika i struktura obrotów ogółem wg sekcji SITC kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	I 2016		I 2015	
	w mln zł	I 2015=100	struktura w %	
EKSPORT	59065,3	100,3	100,0	100,0
w tym:				
Żywność i zwierzęta żywe	6250,2	101,1	10,6	10,5
Napoje i tytoń.....	862,0	112,2	1,5	1,3
Surowce niejadalne z wyjątkiem paliw.....	1286,8	86,9	2,2	2,5
Paliwa mineralne, smary i materiały pochodne	1551,7	80,9	2,6	3,3
Oleje, tłuszcze i woski zwierzęce i roślinne	193,5	126,4	0,3	0,3
Chemikalia i produkty pokrewne.....	5100,8	100,5	8,6	8,6
Towary przemysłowe sklasyfikowane głównie wg surowca.....	11140,9	97,3	18,9	19,5
Maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy.....	22698,0	98,1	38,4	39,3
Różne wyroby przemysłowe.....	9895,7	115,0	16,8	14,6
IMPORT	56017,9	98,6	100,0	100,0
w tym:				
Żywność i zwierzęta żywe	4552,0	103,4	8,1	7,7
Napoje i tytoń.....	332,2	100,6	0,6	0,6
Surowce niejadalne z wyjątkiem paliw.....	1542,6	79,6	2,8	3,4
Paliwa mineralne, smary i materiały pochodne	3868,4	82,9	6,9	8,2
Oleje, tłuszcze i woski zwierzęce i roślinne	192,3	98,2	0,3	0,3
Chemikalia i produkty pokrewne.....	7975,4	101,4	14,2	13,8
Towary przemysłowe sklasyfikowane głównie wg surowca.....	9849,0	99,2	17,6	17,5
Maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy.....	19671,8	98,8	35,1	35,0
Różne wyroby przemysłowe.....	7121,5	109,5	12,7	11,5

Eksport **produktów rolno-spożywczych** w styczniu br. był wyższy w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku o 2,6% i wyniósł 7,6 mld zł (1,8 mld EUR), a import zwiększył się o 2,8% do 5,5 mld zł (1,3 mld EUR). Obroty zamknęły się podobnym jak przed rokiem dodatnim saldem w wysokości 2,1 mld zł (0,5 mld EUR). Udział towarów rolno-spożywczych w obrotach ogółem zwiększył się w eksporcie z 12,5% w styczniu ub. roku do 12,8%, a w imporcie – z 9,4% do 9,8%. Wzrost eksportu odnotowano w obrotach z krajami rozwiniętymi – o 3,0% (w tym z krajami UE o 3,3%) i krajami rozwijającymi się – o 1,2%, natomiast eksport do krajów Europy Środkowo-Wschodniej obniżył się o 2,1%. Import produktów rolno-spożywczych zwiększył się w obrotach z krajami rozwiniętymi – o 6,0% (w tym z krajami UE o 3,9%) i z krajami Europy Środkowo-Wschodniej – o 20,7%, natomiast obniżył się – z krajami rozwijającymi się o 10,6%.

Obroty towarowe produktami rolno-spożywczymi (wg CN) przedstawiały się następująco:

Wyszczególnienie	I 2016						I 2015	I 2016
	w mln zł	w mln EUR	w mln USD	I 2015 = 100			struktura w %	
				zł	EUR	USD		
EKSPORT	7574,4	1780,3	1944,6	102,6	103,9	93,2	100,0	100,0
Zwierzęta żywe i produkty pochodzenia zwierzęcego	3624,6	852,4	931,1	105,2	106,5	95,5	46,7	47,9
Produkty pochodzenia roślinnego..	2302,9	541,6	591,5	100,7	101,9	91,4	31,0	30,4
Oleje i tłuszcze	1417,3	332,2	362,9	97,0	97,9	88,8	19,8	18,7
Przetwory spożywcze	229,6	54,1	59,1	123,9	125,7	112,5	2,5	3,0
IMPORT	5479,1	1288,3	1407,2	102,8	104,1	93,5	100,0	100,0
Zwierzęta żywe i produkty pochodzenia zwierzęcego	2169,7	510,1	557,2	100,7	101,9	91,7	40,5	39,6
Produkty pochodzenia roślinnego..	1558,9	366,6	400,4	105,3	106,6	95,6	27,8	28,4
Oleje i tłuszcze	1528,4	359,3	392,5	104,5	105,8	94,9	27,4	27,9
Przetwory spożywcze	222,1	52,3	57,1	97,0	98,3	88,0	4,3	4,1
SALDO	2095,3	492,0	537,4	x	x	x	x	x
Zwierzęta żywe i produkty pochodzenia zwierzęcego	1454,9	342,3	373,9	x	x	x	x	x
Produkty pochodzenia roślinnego..	744,0	175,0	191,1	x	x	x	x	x
Oleje i tłuszcze	-111,1	-27,1	-29,6	x	x	x	x	x
Przetwory spożywcze	7,5	1,8	2,0	x	x	x	x	x

W styczniu br. eksport **zbóż** (w ujęciu ilościowym) zmniejszył się w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku o 24,9% i wyniósł 315,6 tys. ton o wartości 278,9 mln zł (64,6 mln EUR). Na rynki zagraniczne dostarczano głównie pszenicę, a największymi jej odbiorcami były: Arabia Saudyjska, Egipt, Niemcy i Kuba. Import zbóż zwiększył się o 62,2% i wyniósł 114,4 tys. ton o wartości 210,7 mln zł (49,5 mln EUR). Najwięcej sprowadzono kukurydzy, głównie z Ukrainy i Argentyny.

W **strukturze rozdysponowania importu według głównych kategorii ekonomicznych**, w porównaniu ze styczniem ub. roku, wzrósł udział towarów konsumpcyjnych (z 22,4% do 24,6%) i dóbr inwestycyjnych (z 16,4% do 17,1%), natomiast zmniejszył się udział towarów przeznaczonych na zużycie pośrednie (z 61,2% do 58,3%). Odnotowano wzrost importu dóbr inwestycyjnych – o 3,0% oraz towarów konsumpcyjnych – o 8,4%, a spadek – towarów przeznaczonych na zużycie pośrednie o 6,2%.

Pieniądz

Na koniec lutego br. **подаż pieniądza M3**²¹ wyniosła 1158,2 mld zł, tj. była wyższa niż w końcu grudnia ub. roku o 0,2% i większa niż przed miesiącem – o 0,6%.

Komponenty podaży pieniądza M3 oraz aktywa systemu bankowego^a kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2015		2016			
	II	XII	I	II		
	mln zł				I 2016= =100	XII 2015= =100
Podaż pieniądza (M3)	1052746,1	1155401,0	1151171,5	1158239,6	100,6	100,2
pieniądz gotówkowy w obiegu	131658,1	149686,4	152032,5	152217,0	100,1	101,7
depozyty i inne zobowiązania	907102,4	995980,8	988918,8	998044,0	100,9	100,2
pozostałe składniki M3	13985,6	9733,8	10220,2	7978,5	78,1	82,0
Aktywa zagraniczne netto	175131,8	187468,5	194226,2	190657,0	98,2	101,7
Aktywa krajowe netto	877614,3	967932,6	956945,3	967582,6	101,1	100,0
należności	1021062,6	1076439,4	1089248,6	1081148,3	99,3	100,4
zadłużenie netto instytucji rządowych szczebla centralnego	158404,5	201338,0	197542,2	218835,9	110,8	108,7
saldo pozostałych pozycji netto	-301852,8	-309844,8	-329845,5	-332401,6	x	x

^a Stan w końcu okresu.

Zasoby pieniądza gotówkowego w obiegu (poza kasami banków) w końcu lutego br. wyniosły 152,2 mld zł i wzrosły o 1,7% w porównaniu z końcem ub. roku, a w stosunku do stycznia br. zwiększyły się o 0,1%.

Depozyty i inne zobowiązania, stanowiące główną pozycję w strukturze podaży pieniądza (M3), w końcu lutego br. wyniosły 998,0 mld zł, tj. o 0,2% więcej niż na koniec ub. roku i o 0,9% więcej niż przed miesiącem. Największy udział w tej pozycji (66,0%) miały depozyty i inne zobowiązania wobec gospodarstw domowych, które zwiększyły się w stosunku do końca ub. roku o 1,9%. Depozyty przedsiębiorstw zmniejszyły się w tym okresie o 5,7%.

Pozostałe składniki M3 na koniec lutego br. wyniosły 8,0 mld zł. Wartość tej pozycji w porównaniu ze stanem na koniec ub. roku spadła o 18,0%, a w stosunku do stycznia br. zmniejszyła się o 21,9%.

Kolejnym czynnikiem kształtującym stan zasobów pieniądza były **aktywa zagraniczne netto**, które w końcu lutego br. wyniosły 190,7 mld zł. Ich wartość wzrosła w porównaniu z końcem ub. roku o 1,7%, a w stosunku do stycznia br. zmniejszyła się o 1,8%.

Aktywa krajowe netto na koniec lutego br. ukształtowały się na poziomie 967,6 mld zł, tj. podobnym jak w końcu ub. roku i o 1,1% wyższym w porównaniu ze stanem na koniec stycznia br.

²¹ Opracowano na podstawie danych NBP – statystyka monetarna i finansowa.

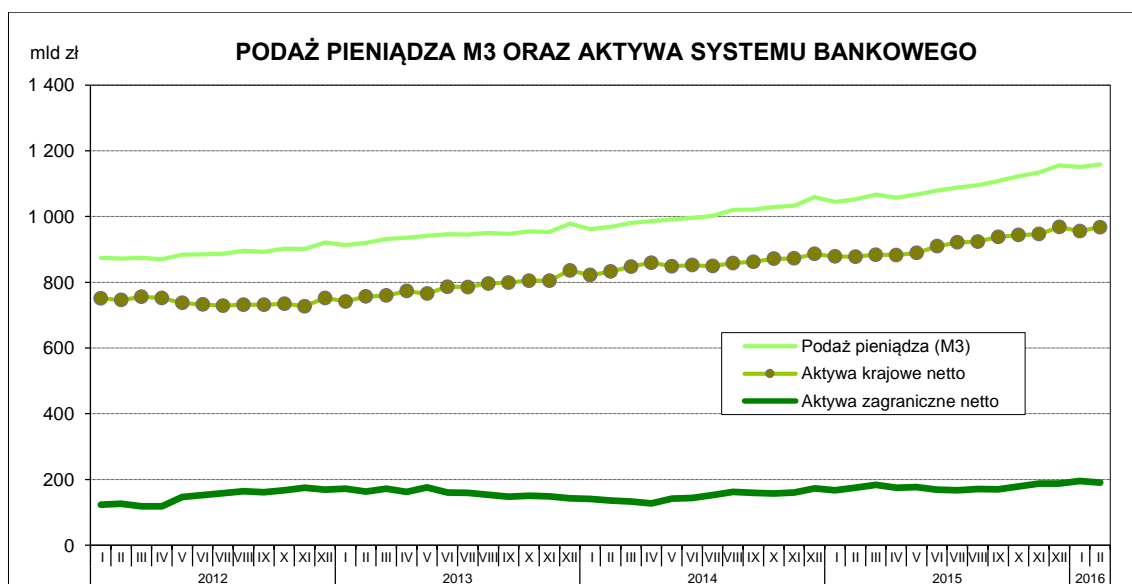
Należności, stanowiące największą pozycję w strukturze aktywów krajowych netto, w końcu lutego br. wyniosły 1081,1 mld zł, tj. o 0,4% więcej niż na koniec ub. roku i o 0,7% mniej niż przed miesiącem. Największy udział w tej pozycji (59,0%) miały należności od gospodarstw domowych, które wzrosły w stosunku do końca ub. roku o 0,9%. Należności od przedsiębiorstw zwiększyły się w tym okresie o 2,6%.

Główne komponenty podaży pieniądza i aktywów krajowych netto (wg stanu w końcu okresu) kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	II 2016		
	w mln	I 2016=100	XII 2015=100
Depozyty i inne zobowiązania	998044,0	100,9	100,2
Gospodarstwa domowe	658344,3	100,9	101,9
Niemonetarne instytucje finansowe	51155,6	99,5	99,8
Przedsiębiorstwa	235265,4	99,4	94,3
Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych	19915,4	100,4	101,9
Instytucje samorządowe	29960,4	120,2	122,3
Fundusze ubezpieczeń społecznych	3402,9	102,6	63,6
Należności	1081148,3	99,3	100,4
Gospodarstwa domowe	638126,5	100,2	100,9
Niemonetarne instytucje finansowe	51846,0	91,0	85,4
Przedsiębiorstwa.....	332583,5	99,0	102,6
Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych	6074,9	99,8	100,1
Instytucje samorządowe	52517,1	99,0	99,0
Fundusze ubezpieczeń społecznych	0,2	100,0	100,0

Zadłużenie netto instytucji rządowych szczebla centralnego na koniec lutego br. wyniosło 218,8 mld zł. Zadłużenie to wzrosło o 8,7% w porównaniu z końcem ub. roku, a w stosunku do stycznia br. zwiększyło się o 10,8%.

Czynnikiem obniżającym stan zasobów pieniądza było ujemne **saldo pozostałych pozycji netto**, w kwocie 332,4 mld zł, które pogłębiło się w relacji do stanu na koniec ub. roku o 22,6 mld zł oraz w stosunku do końca stycznia br. – o 2,6 mld zł.

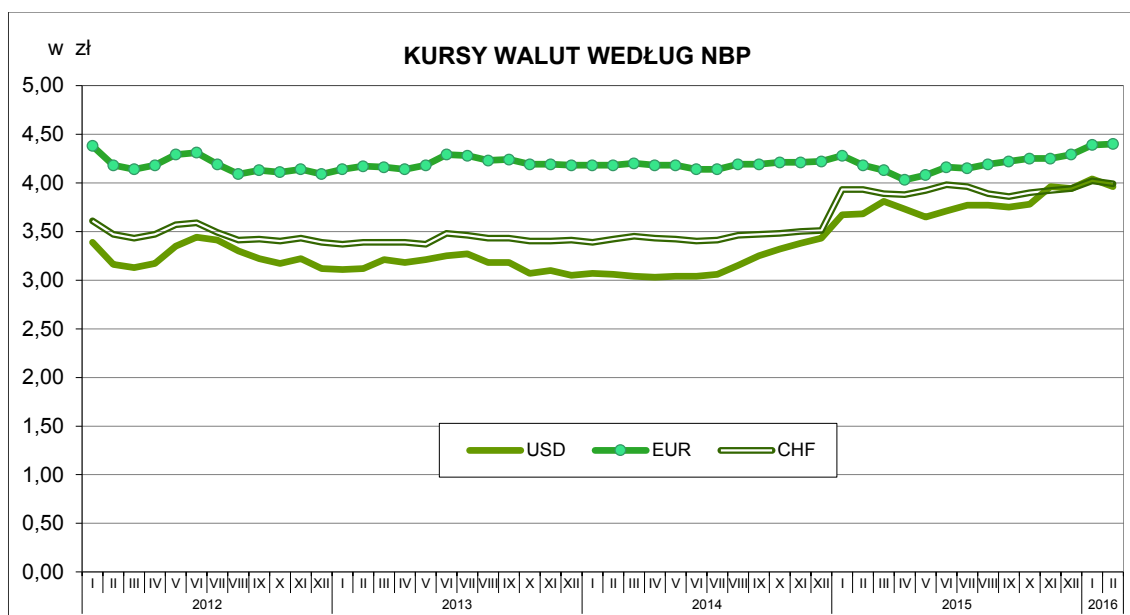

Podstawowe stopy procentowe Narodowego Banku Polskiego od 5 marca ub. roku utrzymywały się na niezmiennym poziomie: stopa lombardowa – 2,50%, stopa redyskonta weksli – 1,75%, stopa referencyjna – 1,50%, stopa depozytowa – 0,50%.

Średnie miesięczne kursy walut w Narodowym Banku Polskim kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2015		2016				
	II	XII	I	II	zmiana % w stosunku do		
	w zł				II 2015	XII 2015	I 2016
100 EUR	417,76	429,05	439,35	439,60	5,2	2,5	0,1
100 USD	367,66	394,17	403,97	395,65	7,6	0,4	-2,1
100 CHF	393,22	396,23	401,76	398,95	1,5	0,7	-0,7

Średni miesięczny kurs **euro** był nieznacznie wyższy niż w styczniu br. – 0,1% i wyższy niż przed rokiem – o 5,2%. Kurs **dolara amerykańskiego** był niższy od kursu ze stycznia br. o 2,1%, a w porównaniu z lutym ub. roku wzrósł o 7,6%. Kurs **franka szwajcarskiego** był nieco niższy niż w styczniu br., ale o 1,5% wyższy w stosunku do kursu z lutego ub. roku.

Budżet państwa

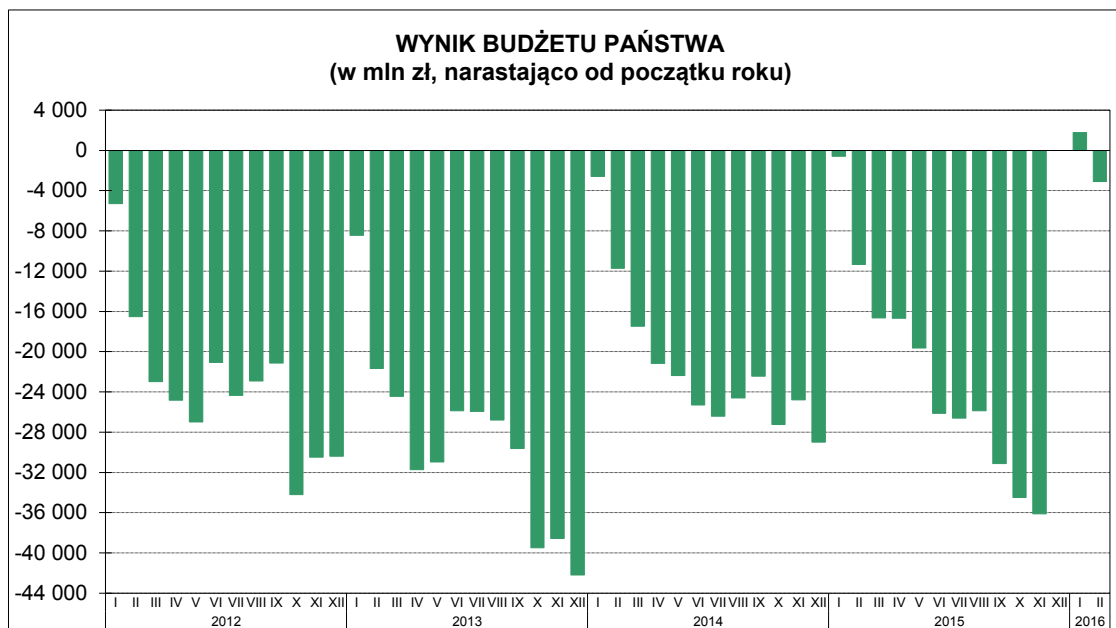
W okresie styczeń–luty br. **dochody** budżetu państwa²² wyniosły 56164,6 mln zł (tj. 17,9% kwoty założonej w ustawie budżetowej na 2016 r.), a **wydatki** 59263,1 mln zł (odpowiednio 16,1%). **Deficyt** ukształtował się na poziomie 3098,5 mln zł, co stanowiło 5,7% planu.

Dochody i wydatki budżetu państwa kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Ustawa budżetowa na 2016 r.	I–II 2016			I–II 2015= =100
		wykonanie	realizacja ustawy budżetowej	struktura	
		w mln zł		w %	
Dochody ogółem	313808,5	56164,6	17,9	100,0	119,1
Dochody podatkowe	276140,0	46074,5	16,7	82,0	107,8
w tym:					
podatki pośrednie	194149,0	33413,5	17,2	59,5	107,6
w tym podatek akcyzowy	64083,0	9277,6	14,5	16,5	104,4
podatek dochodowy od osób prawnych	26067,0	4505,7	17,3	8,0	109,6
podatek dochodowy od osób fizycznych	46894,0	7975,1	17,0	14,2	106,7
Dochody niepodatkowe	35931,0	10076,4	28,0	17,9	229,0
w tym wpływy z cła	3034,0	507,6	16,7	0,9	112,7
Środki z Unii Europejskiej i z innych źródeł					
niepodlegające zwrotowi	1737,6	13,7	0,8	0,0	74,9
Wspólna Polityka Rolna	48,8	0,6	1,2	0,0	8,8
fundusze strukturalne i inne	1688,8	13,2	0,8	0,0	114,8
Wydatki ogółem	368548,5	59263,1	16,1	100,0	101,3
w tym:					
Obsługa długu skarbu państwa	31800,0	5317,6	16,7	9,0	114,7
Rozliczenia z budżetem ogólnym UE z tytułu					
środków własnych	19243,6	3912,2	20,3	6,6	76,1
Dotacje dla:					
Funduszu Emerytalno-Rentowego	17780,2	1967,8	11,1	3,3	82,8
Funduszu Ubezpieczeń Społecznych	44847,8	9208,4	20,5	15,5	104,3
Subwencje ogólne dla jednostek samorządu					
terytorialnego	53043,0	14586,6	27,5	24,6	103,3
Deficyt (-) / Nadwyżka (+)	-54740,0	-3098,5	5,7	x	x
Finansowanie deficytu ^a					
źródła krajowe	41759,3	3145,8	7,5	x	x
źródła zagraniczne	22221,1	1028,9	4,6	x	x

a Obejmuje finansowanie deficytu budżetu państwa i budżetu środków europejskich.

²² Opracowano na podstawie informacji Ministerstwa Finansów: „Szacunkowe dane o wykonaniu budżetu państwa za okres styczeń–luty 2016 r.”

Dochody zrealizowane w okresie styczeń–luty br. były większe w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku o 19,1%, a realizacja ustawy budżetowej była wyższa o 2,0 p.proc. Wpływy z **podatków pośrednich** wyniosły 33413,5 mln zł, w tym z podatku akcyzowego 9277,6 mln zł. Ich udział w łącznej kwocie dochodów wyniósł odpowiednio: 59,5% i 16,5%.

Wpływy z **podatku dochodowego** od osób prawnych ukształtowały się na poziomie 4505,7 mln zł, a od osób fizycznych – 7975,1 mln zł. Ich udział w dochodach ogółem wyniósł odpowiednio 8,0% i 14,2%. Wykonanie dochodów budżetu państwa z tytułu napływu środków z Unii Europejskiej i z innych źródeł niepodlegających zwrotowi stanowiło 0,8% planu.

Wydatki poniesione w okresie styczeń–luty br. były o 1,3% większe niż przed rokiem, a realizacja ustawy budżetowej w ich zakresie była niższa o 0,9% p.proc. Wypłaty subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego wyniosły 14586,6 mln zł, tj. były wyższe o 3,3% niż rok wcześniej i stanowiły 24,6% wydatków ogółem. Wydatki na obsługę długu skarbu państwa stanowiły 9,0% wydatków ogółem (przed rokiem 7,9%). Wypłacone w okresie styczeń–luty br. dotacje dla Funduszu Emerytalno-Rentowego wyniosły 1967,8 mln zł (tj. 3,3% wydatków ogółem), a dla Funduszu Ubezpieczeń Społecznych – 9208,4 mln zł (odpowiednio 15,5%).

Wydatki bieżące jednostek budżetowych kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	I 2016			I 2015=100
	wykonanie w mln zł	realizacja ustawy budżetowej	struktura	
		w %		
Ogółem wydatki bieżące jednostek budżetowych	3635,3	5,3	100,0	107,0
w tym:				
Transport i łączność	91,0	3,0	2,5	88,3
Nauka	25,9	5,3	0,7	264,7
Oświata i wychowanie	75,5	4,8	2,1	94,1
Szkolnictwo wyższe	1,2	2,3	0,0	37,0
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	9,2	3,7	0,3	88,9
Ochrona zdrowia	89,3	3,8	2,5	103,5
Pomoc społeczna i pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	16,0	5,2	0,4	94,7
Administracja publiczna	740,5	6,7	20,4	104,8
Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	121,8	6,1	3,4	100,6
Wymiar sprawiedliwości	666,5	6,2	18,3	101,5
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	664,8	6,1	18,3	107,6
Obrona narodowa	642,4	3,9	17,7	103,5

W styczniu br. **wydatki bieżące jednostek budżetowych** były o 7,0% wyższe niż przed rokiem, a ich udział w ogólnej kwocie wydatków budżetu państwa wyniósł 12,6% (wobec 11,8% w analogicznym okresie ub. roku).

*

*

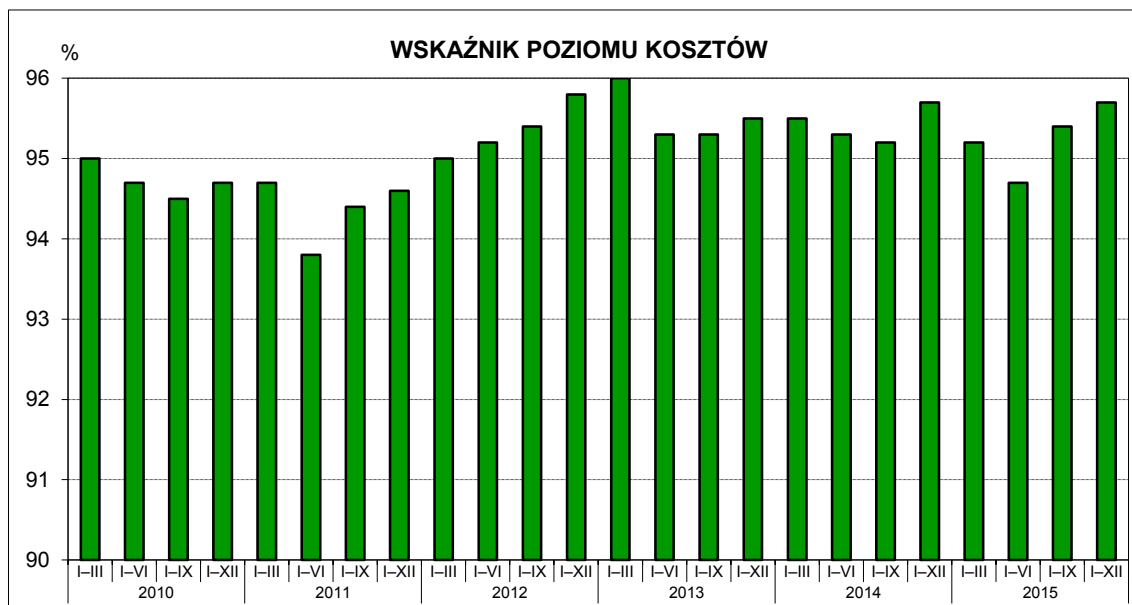
*

Wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych w 2015 r.

W 2015 r. podstawowe wyniki finansowe badanych przedsiębiorstw²³ były wyższe od uzyskanych przed rokiem. Podstawowe wskaźniki ekonomiczno-finansowe nie uległy istotnej zmianie. Nieznacznie obniżyły się wskaźniki płynności finansowej. Odnotowano wyższe niż przed rokiem przychody ze sprzedaży na eksport. Zwiększył się ich udział w przychodach netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów ogółu podmiotów. Podstawowe relacje ekonomiczno-finansowe osiągnięte przez eksporterów uległy pogorszeniu w porównaniu z 2014 r. i ukształtowały się na poziomie nieznacznie niższym do uzyskanych przez badane przedsiębiorstwa ogółem.

Przychody z całokształtu działalności w 2015 r., podobnie jak **koszty ich uzyskania**, były o 3,2% wyższe od osiągniętych w roku poprzednim. W rezultacie **wskaźnik poziomu kosztów** pozostał na poziomie 95,7%. Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów wzrosły o 3,6%, w tym zwiększyły się m.in. w handlu; naprawie pojazdów samochodowych, przetwórstwie przemysłowym, wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę, informacji i komunikacji, transporcie i gospodarce magazynowej, administrowaniu i działalności wspierającej, działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej, a także w budownictwie, dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji, zakwaterowaniu i gastronomii oraz obsłudze rynku nieruchomości. Znaczący spadek przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów odnotowano w górnictwie i wydobywaniu.

²³ Dane dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących wynosi 50 i więcej osób. Dane nie obejmują rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa, działalności finansowej i ubezpieczeniowej oraz szkół wyższych.

Przychody, koszty oraz wyniki finansowe podmiotów objętych badaniem kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	I-XII 2014	I-XII 2015
	w mln zł	
Przychody z całokształtu działalności	2442964,7	2520937,8
w tym przychód netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	2359391,1	2444802,2
Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności	2337425,6	2412760,6
w tym koszt własny sprzedanych produktów, towarów i materiałów	2253928,5	2334113,9
Wynik na działalności gospodarczej	105539,1	108177,2
Wynik finansowy brutto	105685,9	108215,2
Wynik finansowy netto	90158,6	91541,1
Zysk netto	115546,0	120485,2
Strata netto	25387,4	28944,1

Wynik finansowy ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów był o 5,0% wyższy niż przed rokiem i wyniósł 110688,3 mln zł. Pogorszeniu uległ wynik na działalności nadzwyczajnej (ze 146,8 mln zł do 38,0 mln zł). W efekcie spadku przychodów i wzrostu kosztów, istotnemu obniżeniu uległ wynik na pozostałej działalności operacyjnej (z 6615,6 mln zł do 5614,2 mln zł). Wynik na operacjach finansowych był gorszy niż przed rokiem (minus 8125,4 mln zł wobec minus 6539,1 mln zł przed rokiem).

Wynik na działalności gospodarczej był wyższy niż przed rokiem o 2,5% i wyniósł 108177,2 mln zł. Jego poprawę odnotowano m.in. w przetwórstwie przemysłowym (o 13729,2 mln zł do 56176,0 mln zł), budownictwie (o 4308,5 mln zł do 7712,9 mln zł), transporcie i gospodarce magazynowej (o 1559,5 mln zł do 4545,5 mln zł), handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 1279,3 mln zł do 17249,2 mln zł), informacji i komunikacji (o 1062,5 mln zł do 6621,3 mln zł), zakwaterowaniu i gastronomii (o 446,4 mln zł do 927,2 mln zł), obsłudze rynku nieruchomości (o 384,0 mln zł do 1716,4 mln zł) oraz w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 298,8 mln zł

do 1965,8 mln zł). Znaczne pogorszenie wyniku na działalności gospodarczej odnotowano w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (z 23370,1 mln zł do 5711,2 mln zł), górnictwie i wydobywaniu (z 1777,3 mln zł do minus 397,0 mln zł) oraz w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (z 3855,6 mln zł do 2902,4 mln zł).

Wynik finansowy brutto wyniósł 108215,2 mln zł (zysk brutto – 138473,6 mln zł, strata brutto – 30258,4 mln zł) i był wyższy o 2529,2 mln zł (tj. o 2,4%) niż przed rokiem. Obciążenia wyniku finansowego brutto wzrosły w skali roku o 7,4% do 16674,0 mln zł.

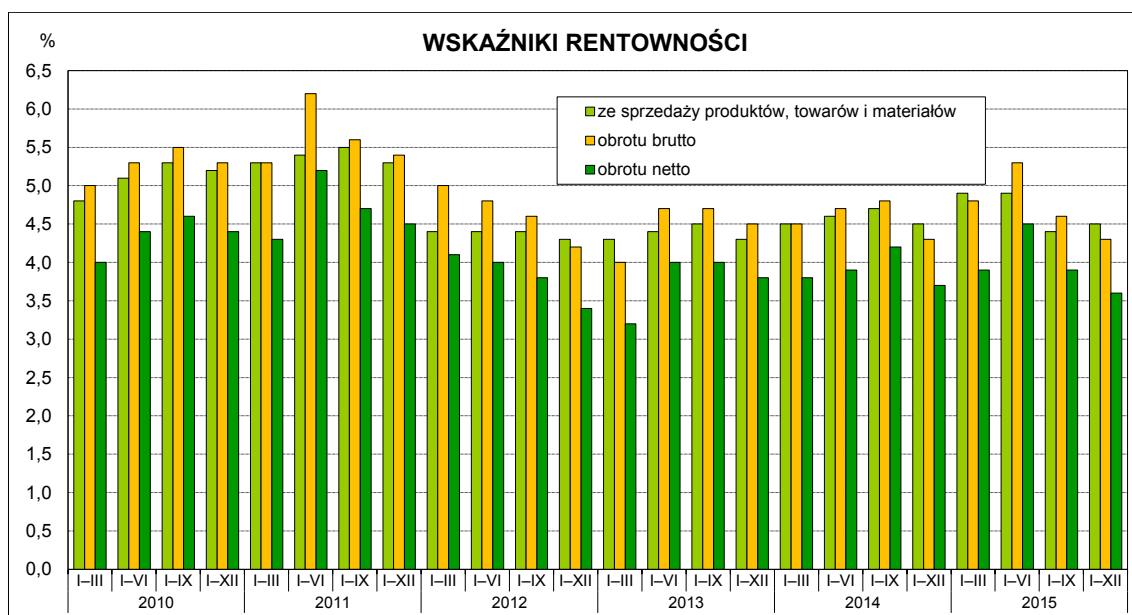
Wynik finansowy netto ukształtował się na poziomie 91541,1 mln zł (zysk netto – 120485,2 mln zł, strata netto – 28944,1 mln zł), tj. więcej o 1382,5 mln zł (o 1,5%) w porównaniu z osiągniętym w 2014 roku. Wynik finansowy netto poprawił się m.in. w przetwórstwie przemysłowym (o 11992,4 mln zł do 49048,1 mln zł), budownictwie (o 4187,1 mln zł do 6938,8 mln zł), transporcie i gospodarce magazynowej (o 1381,3 mln zł do 3562,3 mln zł), informacji i komunikacji (o 895,7 mln zł do 5708,1 mln zł), handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 772,9 mln zł do 14304,8 mln zł), zakwaterowaniu i gastronomii (o 391,6 mln zł do 803,7 mln zł), obsłudze rynku nieruchomości (o 301,0 mln zł do 1423,3 mln zł) oraz dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 283,6 mln zł do 1596,4 mln zł). Pogorszenie wyniku finansowego netto odnotowano w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 15787,3 mln zł do 4737,2 mln zł), górnictwie i wydobywaniu (o 2385,4 mln zł, z 798,9 mln zł do minus 1586,5 mln zł) oraz w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 952,6 mln zł do 2499,1 mln zł).

Zysk netto wykazało 82,8% badanych przedsiębiorstw (wobec 81,6% w 2014 r.), a uzyskane przez nie przychody stanowiły 85,6% przychodów z całokształtu działalności badanych przedsiębiorstw (wobec 82,1% przed rokiem). W przetwórstwie przemysłowym zysk netto osiągnęło 84,7% przedsiębiorstw (wobec 84,1% przed rokiem), a udział uzyskanych przez nie przychodów w przychodach wszystkich podmiotów tej sekcji zwiększył się do 91,3% (z 78,1% rok wcześniej).

Podstawowe wskaźniki ekonomiczno-finansowe podmiotów objętych badaniem kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	I-XII 2014	I-XII 2015
	w %	
Wskaźnik poziomu kosztów	95,7	95,7
Wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	4,5	4,5
Wskaźnik rentowności obrotu brutto	4,3	4,3
Wskaźnik rentowności obrotu netto	3,7	3,6
Wskaźnik płynności I stopnia	38,9	38,3
Wskaźnik płynności II stopnia.....	102,5	101,0

Wskaźniki rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów oraz rentowności obrotu brutto nie uległy zmianie w porównaniu z 2014 r. Wskaźnik rentowności obrotu netto zmniejszył się o 0,1 p.proc. do poziomu 3,6%. W ogólnej liczbie badanych podmiotów zwiększył się udział jednostek rentownych (wykazujących wskaźnik rentowności obrotu netto równy lub większy od 0,0) z 81,8% w 2014 r. do 82,9%, a ich udział w przychodach z całokształtu działalności zwiększył się z 82,1% do 85,7%. Poprawę rentowności obrotu netto odnotowano w budownictwie (z 2,7% do 6,6%), zakwaterowaniu i gastronomii (z 4,0% do 7,0%), obsłudze rynku nieruchomości (z 5,3% do 6,7%), transporcie i gospodarce magazynowej (z 2,2% do 3,4%), przetwórstwie przemysłowym (z 3,6% do 4,7%), dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (z 5,2% do 6,1%) oraz w informacji i komunikacji (z 5,8% do 6,4%). Nie uległa zmianie rentowność obrotu netto w handlu; naprawie pojazdów samochodowych, która ukształtowała się na poziomie 1,9%. Największe osłabienie rentowności obrotu netto wystąpiło w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (z 10,7% do 2,4%) oraz w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (z 8,1% do 5,6%). W sekcji górnictwo i wydobywanie odnotowano ujemną wartość wskaźnika rentowności obrotu netto (minus 3,1% wobec 1,5% przed rokiem).

Zmniejszyła się wartość wskaźnika płynności finansowej **I stopnia** – z 38,9% przed rokiem do 38,3% oraz wskaźnika **II stopnia** – ze 102,5% do 101,0%. Wskaźnik płynności I stopnia powyżej 20% uzyskało 51,4% badanych przedsiębiorstw (wobec 49,4% w 2014 r.), a wskaźnik płynności II stopnia w przedziale od 100% do 130% odnotowało 12,0% badanych przedsiębiorstw (wobec 11,9% przed rokiem).

Relacja zobowiązań do należności (z tytułu dostaw i usług) ukształtowała się na poziomie nieznacznie wyższym niż rok wcześniej (98,2% wobec 98,1%). Wartość zobowiązań z tytułu dostaw i usług wyższą od wartości należności z tego tytułu odnotowano m.in. w handlu; naprawie pojazdów samochodowych, górnictwie i wydobywaniu oraz w zakwaterowaniu i gastronomii.

Poziom i struktura rodzajowa kosztów kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	I-XII 2014		I-XII 2015	
	w mln zł	struktura w %	w mln zł	struktura w %
Koszty ogółem	1510733,9	100,0	1567375,1	100,0
amortyzacja	82085,9	5,4	95384,5	6,1
zużycie materiałów i energii	698860,0	46,3	706344,0	45,1
w tym energia	39139,4	2,6	40660,2	2,6
usługi obce	338719,9	22,4	358522,7	22,9
podatki i opłaty	82678,6	5,5	84308,5	5,4
wynagrodzenia brutto	214872,4	14,2	226172,7	14,4
ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	51388,1	3,4	52512,2	3,3
w tym składki z tytułu ubezpieczeń społecznych	37326,2	2,5	39386,5	2,5
pozostałe koszty	42129,0	2,8	44130,6	2,8

Koszty bieżącej działalności poniesione przez badane podmioty ogółem w 2015 r. były o 3,8% wyższe niż przed rokiem. W strukturze rodzajowej kosztów ogółem zwiększył się udział amortyzacji, usług obcych oraz wynagrodzeń. Zmniejszył się natomiast udział kosztów zużycia materiałów, podatków i opłat oraz ubezpieczeń społecznych i innych świadczeń. Udział kosztów zużycia energii oraz pozostałych kosztów nie uległ zmianie.

Z grupy przedsiębiorstw objętych badaniem 51,4% jednostek wykazało w 2015 r. sprzedaż na eksport (wobec 51,1% rok wcześniej). Wartość sprzedaży eksportowej była o 3,7% wyższa niż w poprzednim roku. Udział sprzedaży na eksport w przychodach netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów ogółu podmiotów nie uległ zmianie i wyniósł 23,7%. W 2015 r. 71,7% sprzedaży na eksport przypadało na przedsiębiorstwa, w których stanowi ona więcej niż 50% obrotu ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów (wobec 67,8% rok wcześniej).

W grupie podmiotów eksportujących zwiększył się udział jednostek wykazujących zysk netto – do 85,3% z 84,6% przed rokiem. W sekcji przetwórstwo przemysłowe udział tych jednostek nie uległ zmianie i wyniósł 85,4%. Podstawowe relacje ekonomiczno-finansowe osiągnięte przez eksporterów w 2015 r. pogorszyły się w porównaniu z 2014 r. i były nieznacznie niższe od odnotowanych przez badane przedsiębiorstwa ogółem.

Spośród badanych przedsiębiorstw 90,3%, tj. 15527 jednostek prowadziło działalność gospodarczą zarówno w 2014 r., jak i w 2015 r. (wobec 91,2% odpowiednio przed rokiem). Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów tych podmiotów stanowiły 97,1% przychodów netto ze sprzedaży ogółu podmiotów (wobec 98,1% rok wcześniej). Udział tej grupy przedsiębiorstw w zysku i stracie netto ogółu podmiotów objętych badaniem wyniósł odpowiednio 95,7% i 95,4% (wobec 98,4% i 92,4% przed rokiem). Wskaźniki rentowności dla tej zbiorowości były nieco słabsze niż przed rokiem i kształtowały się na poziomie podobnym do notowanego przez badane przedsiębiorstwa ogółem.

Wartość **aktywów obrotowych** badanych przedsiębiorstw na koniec 2015 r. wyniosła 806897,0 mln zł i była o 5,0% wyższa niż przed rokiem, w tym wzrosła wartość należności krótkoterminowych oraz zapasów (po 5,2%), a także inwestycji krótkoterminowych (o 5,0%). Obniżeniu uległy krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe (o 0,5%). W rzeczowej strukturze aktywów obrotowych nieznacznie zwiększył się udział należności krótkoterminowych (z 43,0% do 43,1%), a obniżył się – krótkoterminowych rozliczeń międzyokresowych (z 3,1% do 2,9%). Udziały zapasów oraz inwestycji krótkoterminowych nie uległy zmianie i wyniosły odpowiednio 27,7% i 26,3%. W strukturze zapasów ogółem obniżył się udział produktów gotowych (z 17,7% do 16,8%) oraz nieznacznie – półproduktów i produktów w toku (z 13,3% do 13,2%). Zwiększył się natomiast udział towarów (z 36,5% do 36,7%) oraz materiałów (z 29,4% do 29,8%).

Aktywa obrotowe finansowane były głównie zobowiązaniami krótkoterminowymi, a ich udział w pokryciu finansowym aktywów stanowił 68,7% (wobec 67,5% przed rokiem).

W porównaniu z 2014 r. nie odnotowano istotnych zmian w zakresie sprawności działania przedsiębiorstw. Cykl rotacji zapasów uległ wydłużeniu o 1 dzień do 33 dni, natomiast cykle rotacji spłaty zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz należności krótkoterminowych, podobnie jak przed rokiem, wyniosły odpowiednio 41 i 42 dni.

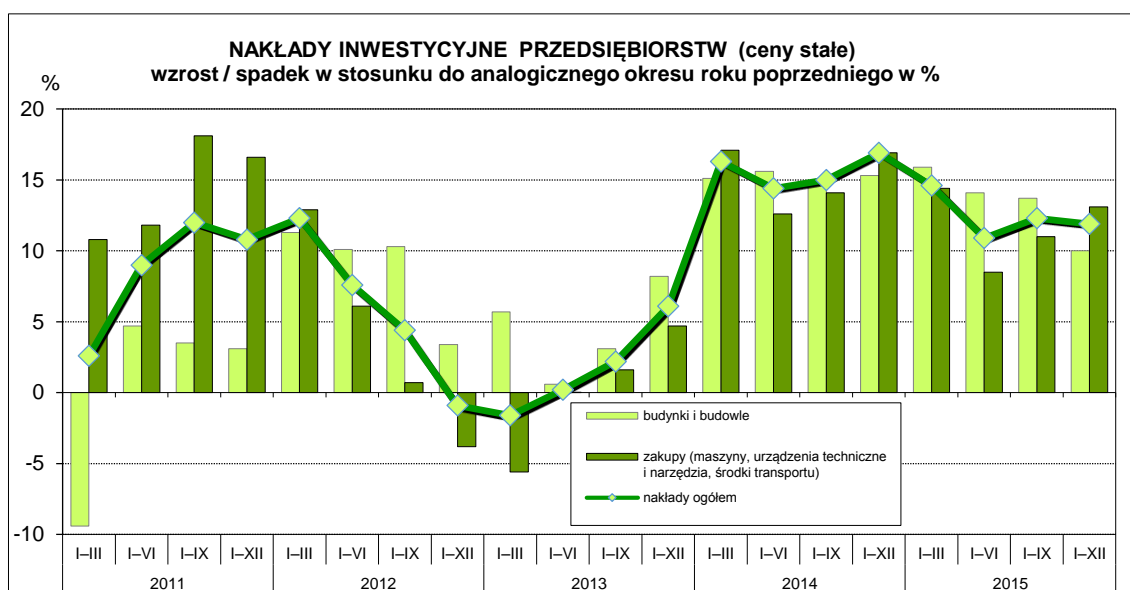
Zobowiązania długo- i krótkoterminowe (bez funduszy specjalnych) na koniec 2015 r. wyniosły 880080,1 mln zł i były o 5,8% wyższe niż przed rokiem. Zobowiązania długoterminowe stanowiły 37,0% zobowiązań ogółem (wobec 37,6% przed rokiem).

Wartość **zobowiązań krótkoterminowych** badanych przedsiębiorstw ukształtowała się na poziomie 554250,7 mln zł i była o 6,8% wyższa niż w 2014 r. Zwiększeniu uległy zobowiązania z tytułu: emisji dłużnych papierów wartościowych – o 44,3%, kredytów i pożyczek – o 14,5%, podatków, ceł, ubezpieczeń i innych świadczeń – o 6,4%, wynagrodzeń – o 6,1% oraz dostaw i usług – o 3,0%. Wzrosły również pozostałe zobowiązania krótkoterminowe (o 7,1%). Niższe niż przed rokiem były natomiast zobowiązania z tytułu zaliczek otrzymanych na poczet dostaw (o 11,5%). Rozliczenia międzyokresowe wzrosły o 17,7%.

Zobowiązania długoterminowe badanych przedsiębiorstw w końcu grudnia 2015 r. wyniosły 325829,4 mln zł i były o 4,1% wyższe niż przed rokiem. Odnotowano wzrost zobowiązań z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych – o 5,9% oraz zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek – o 3,4%. Wyższe od notowanych w końcu 2014 r. były również pozostałe zobowiązania długoterminowe – o 5,0%.

Nakłady inwestycyjne w 2015 r.

W 2015 r., w trzecim z kolei roku, notowano zwiększenie nakładów inwestycyjnych ogółem badanych przedsiębiorstw (w cenach stałych). Wzrost nakładów był jednak wolniejszy niż przed rokiem. Nakłady na zakupy wzrosły nieco szybciej niż na budynki i budowlę. Liczba nowo rozpoczętych inwestycji wzrosła, ale ich wartość kosztorysowa była zbliżona do notowanej przed rokiem. Dynamika nakładów podmiotów z kapitałem zagranicznym była nieznacznie wyższa niż dla ogółu przedsiębiorstw i nieco wyższa niż w 2014 r.

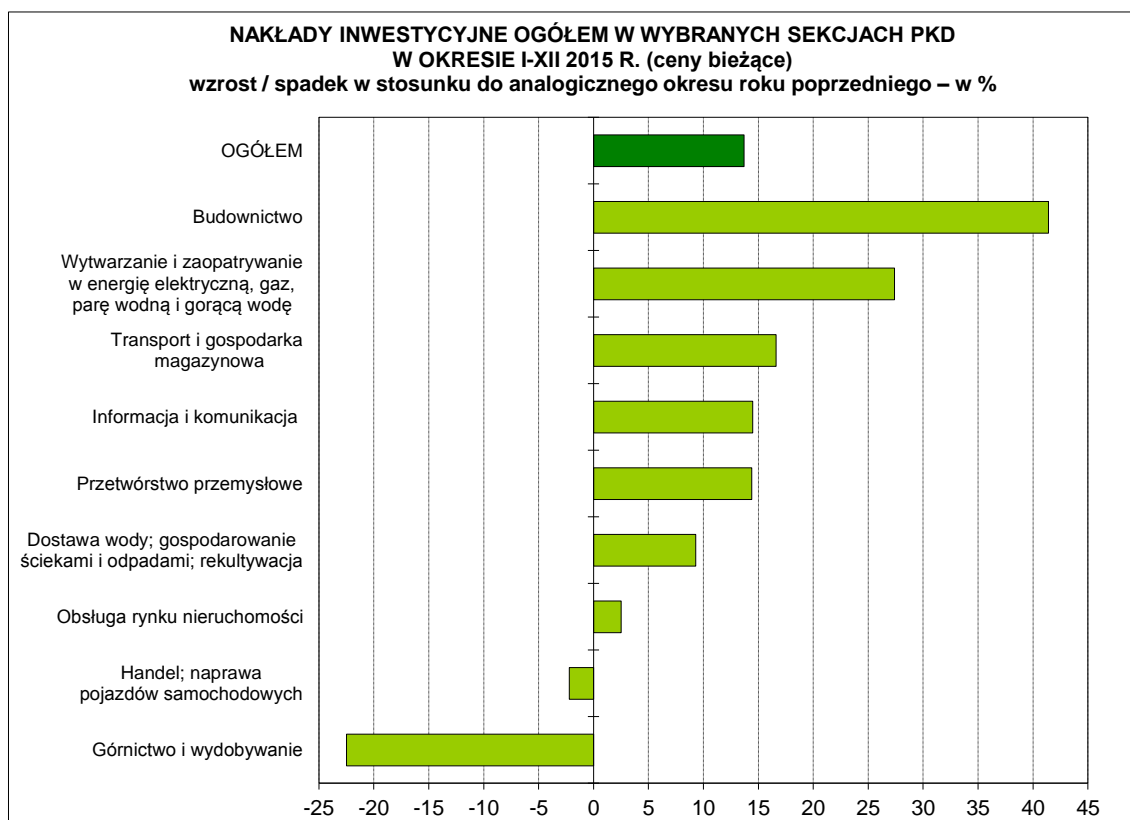

Nakłady ogółem badanych przedsiębiorstw²⁴ w 2015 r. wyniosły 136,5 mld zł i były (w cenach stałych) o 11,9% wyższe niż przed rokiem (w 2014 r. odnotowano wzrost o 16,9%). Nakłady na budynki i budowlę wzrosły o 10,0%, natomiast na zakupy²⁵ – o 13,1%. Udział zakupów w nakładach ogółem zwiększył się do 59,4% z 57,9% przed rokiem.

Największy wzrost nakładów (w cenach bieżących) obserwowano w budownictwie (o 41,4% wobec wzrostu przed rokiem o 16,7%), administrowaniu i działalności wspierającej (o 32,7% wobec wzrostu o 14,6%) oraz wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 27,4%, wobec wzrostu o 22,2%). Zwiększyły się także nakłady w transporcie i gospodarce magazynowej (o 16,6% wobec wzrostu przed rokiem o 25,5%), informacji i komunikacji (o 14,5% wobec spadku o 11,7%), przetwórstwie przemysłowym (o 14,4% wobec wzrostu o 17,8%), dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 9,3% wobec wzrostu o 28,4%). Obniżyły się natomiast nakłady m.in. w górnictwie i wydobywaniu (o 22,5% wobec wzrostu przed rokiem o 4,4%) oraz handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 2,2% wobec wzrostu o 2,3%).

²⁴ Dane dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących wynosi 50 i więcej osób. Dane nie obejmują rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa, działalności finansowej i ubezpieczeniowej oraz szkół wyższych.

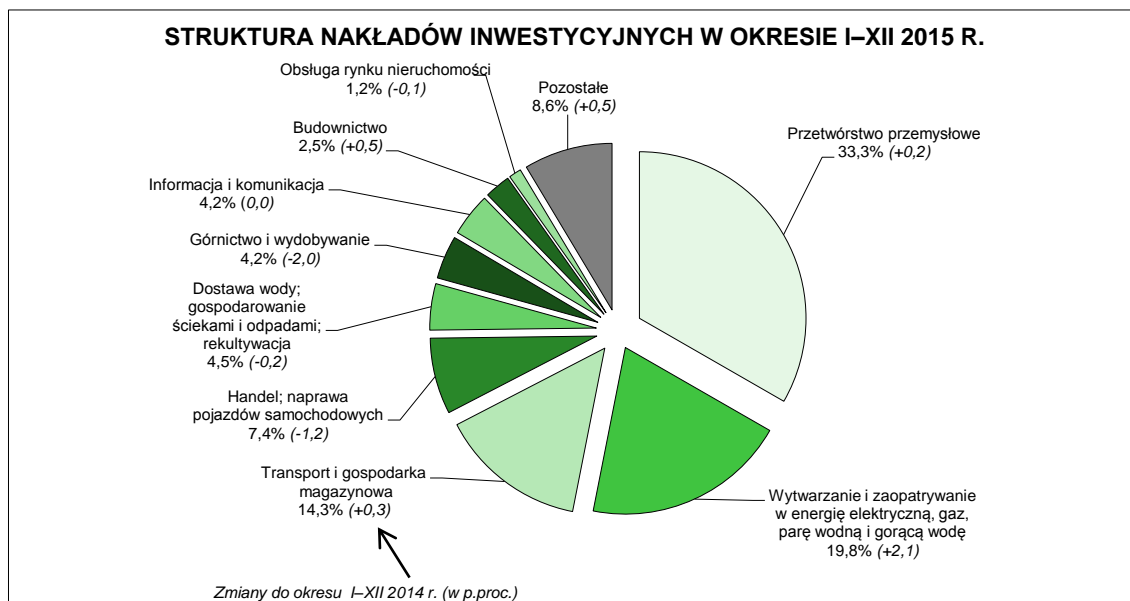
²⁵ Maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia oraz środki transportu.

W przetwórstwie przemysłowym największy wzrost odnotowano w działach, w których w 2014 r. obserwowano niewielki spadek nakładów, tj. w produkcji wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny (o 71,4% wobec spadku przed rokiem o 3,0%) oraz produkcji pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych (o 52,9% wobec spadku o 1,9%). Zwiększyły się również nakłady w przedsiębiorstwach zajmujących się produkcją wyrobów z metali (o 29,5% wobec wzrostu o 5,0%), pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 23,4% wobec wzrostu o 26,8%), urządzeń elektrycznych (o 19,6% wobec spadku o 1,8%), papieru i wyrobów z papieru (o 14,1% wobec spadku o 0,1%), chemikaliów i wyrobów chemicznych (o 13,5% wobec wzrostu o 34,2%), mebli (o 12,6% wobec wzrostu o 42,3%), metali (o 12,5% wobec wzrostu o 8,2%), wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 8,3% wobec spadku o 1,7%), artykułów spożywczych (o 3,8% wobec wzrostu o 30,8%).

Spadek nakładów wystąpił m.in. w produkcji koksu i produktów rafinacji ropy naftowej (o 16,6% po wzroście przed rokiem o 64,8%) oraz niewielki – w produkcji maszyn i urządzeń (o 0,9% wobec wzrostu o 23,0%).

W strukturze nakładów ogółem według sekcji, w porównaniu z poprzednim rokiem, zwiększył się udział nakładów poniesionych przez jednostki zajmujące się wytwarzaniem i zaopatrywaniem w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (z 17,7% do 19,8%), administrowaniem i działalnością wspierającą (z 5,0% do 5,8%), budownictwem (z 2,0% do 2,5%), transportem i gospodarką magazynową (z 14,0% do 14,3%) oraz przetwórstwem przemysłowym (z 33,1% do 33,3%). Obniżył się natomiast m.in. udział górnictwa i wydobywania (z 6,2% do 4,2%), handlu; naprawy pojazdów samochodowych (z 8,6% do 7,4%) oraz dostawy wody; gospodarowania ściekami i odpadami; rekultywacji (z 4,7% do 4,5%).

Wzrost nakładów odnotowano we wszystkich klasach wielkości badanych przedsiębiorstw: w podmiotach o liczbie pracujących od 250 do 1000 osób – o 18,5%, o liczbie pracujących od 50 do 249 osób – o 15,0% oraz powyżej 1000 osób – o 11,1%.

Struktura inwestowania według wybranych sekcji i klas wielkości przedsiębiorstw w 2015 r. kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	Przedsiębiorstwa o liczbie pracujących					
	50-249 osób		250-1000 osób		powyżej 1000 osób	
	jednostki inwestujące	nakłady ogółem	jednostki inwestujące	nakłady ogółem	jednostki inwestujące	nakłady ogółem
	w % ogółem w danej sekcji					
Ogółem	78,9	22,2	17,6	25,3	3,5	52,5
Górnictwo i wydobywanie.....	68,6	5,3	22,0	6,4	9,4	88,3
Przetwórstwo przemysłowe.....	75,7	23,2	20,6	35,6	3,7	41,2
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę...	77,1	7,2	14,7	9,7	8,2	83,1
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	87,1	53,4	11,9	34,7	1,0	11,9
Budownictwo	87,9	64,9	10,8	25,3	1,3	9,8
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	85,0	32,2	12,6	24,8	2,4	43,0
Transport i gospodarka magazynowa	75,2	9,2	19,4	15,8	5,4	75,0
Zakwaterowanie i gastronomia	81,1	28,7	17,3	34,5	1,6	36,8
Informacja i komunikacja	75,5	18,2	17,3	11,6	7,2	70,2
Obsługa rynku nieruchomości	91,8	70,6	8,0	19,1	0,2	10,3

W 2015 r. **rozpoczęto** 198,6 tys. **inwestycji**, tj. o 7,6% więcej niż przed rokiem (wobec wzrostu o 2,1% w 2014 r.). Około 63% rozpoczętych inwestycji stanowiły przyłącza energetyczne i gazowe o niewielkiej jednostkowej wartości kosztorysowej. Łączna **wartość kosztorysowa inwestycji rozpoczętych** wyniosła 49,3 mld zł i była o 0,1% niższa niż przed rokiem (kiedy odnotowano spadek odpowiednio o 0,9%). Na modernizację istniejących środków trwałych przypadało 38,5% wartości kosztorysowej inwestycji rozpoczętych (wobec 34,9% przed rokiem). Największy spadek wartości kosztorysowej

inwestycji odnotowano w zakwaterowaniu i gastronomii (o 30,2% wobec wzrostu w poprzednim roku o 7,7%), transporcie i gospodarce magazynowej (o 27,1% wobec spadku o 15,6%), w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 26,9% wobec spadku o 0,3%), handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 22,5% wobec spadku o 5,2%). Wzrost wartości kosztorysowej inwestycji rozpoczętych odnotowano w sekcjach: obsługa nieruchomości (o 80,9% wobec spadku w 2014 r. o 22,9%), górnictwo i wydobywanie (o 71,2% wobec spadku o 52,2%), budownictwo (o 27,5% wobec spadku o 0,2%), przetwórstwo przemysłowe (o 19,0% wobec wzrostu w poprzednim roku o 23,7%), informacja i komunikacja (o 4,1% wobec wzrostu o 9,8%).

Z ogólnej wartości nakładów zrealizowanych przez badane przedsiębiorstwa **podmioty z kapitałem zagranicznym**²⁶ poniosły 33,2% nakładów (wobec 32,7% w 2014 r.). Nakłady tej grupy podmiotów (w cenach stałych) były o 12,5% wyższe w skali roku (wobec wzrostu o 11,0% przed rokiem). Najwięcej nakładów tej grupy podmiotów zrealizowały jednostki przetwórstwa przemysłowego – 49,5%, administrowania i działalności wspierającej – 15,3%, handlu; naprawy pojazdów samochodowych – 10,5%, informacji i komunikacji – 8,8%. Wzrost nakładów (w cenach bieżących) notowano w jednostkach z kapitałem zagranicznym prowadzących działalność w zakresie administrowania i działalności wspierającej (o 38,6%), przetwórstwa przemysłowego (o 18,5%), informacji i komunikacji (o 2,7%). Spadek obserwowano w jednostkach handlu; naprawy pojazdów samochodowych (o 13,8%).

W strukturze nakładów poniesionych przez przedsiębiorstwa przetwórstwa przemysłowego z kapitałem zagranicznym, największy był udział podmiotów zajmujących się produkcją pojazdów samochodowych, przyczep i naczep – 26,5% (przy wzroście nakładów tych jednostek o 26,2% w skali roku), artykułów spożywczych – 11,2% (spadek nakładów o 8,1%), produkcją papieru i wyrobów z papieru – 7,3% (wzrost nakładów o 56,6%), pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych – 7,1% (wzrost nakładów o 48,3%), wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych – 6,4% (wzrost nakładów o 5,5%) oraz urządzeń elektrycznych – 5,9% (wzrost nakładów o 21,1%).

²⁶ Dane dotyczą podmiotów gospodarczych z kapitałem zagranicznym powyżej 1 mln USD (z wyjątkiem instytucji kredytowych i ubezpieczeniowych) prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących wynosi 50 i więcej osób.

Wyniki finansowe banków w 2015 r.

W 2015 r. wyniki finansowe **sektora bankowego**²⁷ były niższe od osiągniętych w poprzednim roku.

Wynik działalności bankowej był o 3,2% niższy niż w 2014 r. i wyniósł 55,8 mld zł. Wynik z tytułu odsetek zmniejszył się o 5,1% do 35,2 mld zł, a wynik z tytułu prowizji spadł o 3,4% i ukształtował się na poziomie 13,3 mld zł.

Koszty działania banków zwiększyły się o 11,4% i wyniosły 30,2 mld zł, w tym koszty pracownicze stanowiły 50,2%, i wzrosły o 1,0% w skali roku.

Wybrane pozycje rachunku zysków i strat kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2014	2015	
	w mln zł		2014=100
Wynik z działalności operacyjnej	20012	16079	80,3
w tym:			
Wynik działalności bankowej	57614	55763	96,8
w tym:			
z tytułu odsetek	37094	35204	94,9
z tytułu prowizji	13774	13305	96,6
Koszty działania banków	27105	30199	111,4
w tym:			
koszty pracownicze	15008	15153	101,0
Amortyzacja środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych	2723	2842	104,4
Rezerwy	714	941	131,8
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości aktywów finansowych	8331	7015	84,2
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości aktywów niefinansowych	259	97	37,5
Wynik z tytułu poniesionych, ale niewykazanych strat IBNR/Wynik z tytułu rezerwy na ryzyko ogólne (PSR)	522	418	80,1
Podatek dochodowy dotyczący działalności kontynuowanej	3960	3040	76,8
Wynik finansowy netto	15864	13095	82,5

Wynik z działalności operacyjnej zmniejszył się w skali roku o 19,7% do 16,1 mld zł.

Podatek dochodowy dotyczący działalności kontynuowanej wyniósł 3,0 mld zł, tj. o 23,2% mniej niż w 2014 r.

Wynik finansowy netto był niższy niż przed rokiem o 17,5% i ukształtował się na poziomie 13,1 mld zł.

Suma bilansowa sektora bankowego na koniec grudnia 2015 r. wyniosła 1594,9 mld zł i była wyższa niż rok wcześniej o 4,3%. Główną pozycją aktywów były kredyty i inne należności (włączając leasing finansowy), które osiągnęły wartość 1135,3 mld zł (wzrost o 6,5%).

²⁷ Opracowano na podstawie danych Narodowego Banku Polskiego. Dane nie obejmują banków w stanie upadłości.

Wybrane pozycje bilansu (wg stanu w końcu okresu) kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	XII 2014	XII 2015	
	w mln zł		XII 2014= =100
Suma bilansowa	1529270	1594882	104,3
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	54639	48082	88,0
Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej (ze skutkiem wyceny odnoszonym do rachunku zysków i strat)	18721	18436	98,5
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	232003	235856	101,7
Kredyty i inne należności (włączając leasing finansowy)	1065796	1135311	106,5
Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności	37846	34262	90,5
Aktywa finansowe zabezpieczające	4668	4030	86,3
Zobowiązania finansowe i pozostałe pasywa	1363277	1419907	104,2
w tym:			
Zobowiązania finansowe (łącznie z zobowiązaniami wobec banków centralnych)	1331153	1388371	104,3
Kapitały	165992	174975	105,4
w tym:			
Kapitał podstawowy	29730	29037	97,7
Kapitał zapasowy	75823	82630	109,0
Kapitały rezerwowe	29751	32571	109,5

Zobowiązania ogółem na koniec grudnia 2015 r. wyniosły 1419,9 mld zł (o 4,2% więcej niż rok wcześniej), w tym zobowiązania finansowe (łącznie ze zobowiązaniami wobec banków centralnych) osiągnęły wartość 1388,4 mld zł (wzrost o 4,3%).

Kapitały własne banków na koniec grudnia 2015 r. wyniosły 175,0 mld zł, tj. o 5,4% więcej niż przed rokiem.

Wartość kredytów udzielonych przez banki sektorowi niefinansowemu na koniec grudnia 2015 r. wyniosła 956,5 mld zł (wzrost o 7,2% w skali roku), w tym kredyty dla przedsiębiorstw ukształtowały się na poziomie 326,0 mld zł, tj. zwiększyły się o 8,3%. Kredyty dla gospodarstw domowych osiągnęły wartość 624,5 mld zł (o 6,6% więcej niż rok wcześniej).

Wartość depozytów sektora niefinansowego złożonych w bankach ukształtowała się w końcu grudnia 2015 r. na poziomie 933,4 mld zł i była o 9,9% większa niż przed rokiem. Osoby prywatne zgromadziły depozyty o wartości 611,8 mld zł, tj. o 9,7% większej niż rok wcześniej.

Zadłużenie instytucji rządowych i samorządowych w bankach zwiększyło się o 2,5% w porównaniu z końcem grudnia 2014 r. i wyniosło 95,3 mld zł. **Wartość depozytów** tych instytucji ukształtowała się na poziomie 48,4 mld zł, co oznacza spadek w skali roku o 20,2%.

Kredyty i depozyty sektora niefinansowego oraz instytucji rządowych i samorządowych (wg stanu w końcu okresu) kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	XII 2014	XII 2015	
	w mln zł		XII 2014= =100
Kredyty ogółem	985517	1051852	106,7
Sektor niefinansowy	892463	956510	107,2
w tym:			
przedsiębiorstwa	300886	325992	108,3
MŚP ^a	175598	184831	105,3
duże przedsiębiorstwa	125288	141161	112,7
gospodarstwa domowe	585933	624488	106,6
w tym:			
mieszkaniowe	353473	378130	107,0
konsumpcyjne dla osób prywatnych	118384	126433	106,8
Instytucje rządowe i samorządowe	93054	95342	102,5
Depozyty ogółem	909879	981802	107,9
Sektor niefinansowy	849253	933406	109,9
w tym osoby prywatne	557811	611757	109,7
Instytucje rządowe i samorządowe	60626	48396	79,8

^a Sektor MŚP tworzą tu jednostki o liczbie pracujących mniejszej niż 250 osób oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na własny rachunek, o liczbie pracujących powyżej 9 osób, lecz mniejszej niż 250 osób (stan pracujących na koniec ostatniego zakończonego roku obrotowego).

Wyniki finansowe ubezpieczycieli w 2015 r.

Wyniki finansowe **zакładów ubezpieczeń ogółem**²⁸ w 2015 r. były słabsze niż rok wcześniej, na co wpłynął głębszy spadek przychodów niż kosztów ogółem.

Przychody i koszty zakładów ubezpieczeń ogółem kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Ogółem			Dział I ^a			Dział II ^b		
	2014	2015	2014= =100	2014	2015	2014= =100	2014	2015	2014= =100
	mln zł			mln zł			mln zł		
Przychody ogółem.....	62735,4	60536,8	96,5	35637,4	33849,9	95,0	27098,0	26686,9	98,5
w tym:									
Składki przypisane brutto.....	54927,0	54801,6	99,8	28666,9	27525,2	96,0	26260,1	27276,4	103,9
Przychody z lokat.....	11922,6	10216,9	85,7	7256,2	6237,8	86,0	4666,4	3979,1	85,3
Koszty ogółem.....	56053,2	54810,8	97,8	32674,4	30784,6	94,2	23378,8	24026,2	102,8
w tym:									
Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto.....	34171,3	34845,8	102,0	20360,4	19357,7	95,1	13810,9	15488,1	112,1
Zmiany stanu innych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych..	2587,1	35,4	1,4	2589,3	44,4	1,7	-2,2	-9,0	x
Koszty działalności ubezpieczeniowej.....	13729,4	13849,0	100,9	6384,5	6258,3	98,0	7344,9	7590,7	103,3
Koszty działalności lokacyjnej.....	3345,6	5363,1	160,3	2502,5	4362,2	174,3	843,1	1000,9	118,7
Wynik finansowy netto.....	6682,2	5726,0	85,7	2963,0	3065,3	103,5	3719,2	2660,7	71,5
Wynik techniczny.....	4065,1	3185,2	78,4	3279,5	2840,7	86,6	785,6	344,5	43,8

a Ubezpieczenia na życie. b Pozostałe ubezpieczenia osobowe oraz ubezpieczenia majątkowe.

Przychody ogółem zakładów ubezpieczeń w 2015 r. były niższe niż przed rokiem o 3,5%, na co wpłynął spadek wartości **składki przypisanej brutto** (o 0,2% do 54,8 mld zł) oraz spadek **przychodów z działalności lokacyjnej** (o 14,3% do 10,2 mld zł). Składka przypisana brutto w dziale I (ubezpieczenia na życie) wyniosła 27,5 mld zł i była niższa niż przed rokiem o 4,0%, natomiast w dziale II (pozostałe ubezpieczenia osobowe oraz ubezpieczenia majątkowe) osiągnęła wartość 27,3 mld zł, tj. była odpowiednio wyższa o 3,9%. **Koszty ogółem** wyniosły 54,8 mld zł i były niższe niż w 2014 r. o 2,2% (na co wpłynął spadek w dziale I o 5,8%, przy wzroście w dziale II – o 2,8%). **Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto** ogółem w 2015 r. wyniosły 34,8 mld zł i były wyższe niż przed rokiem o 2,0% (w dziale I zmniejszyły się o 4,9% do 19,4 mld zł, a w dziale II wzrosły o 12,1% do 15,5 mld zł). **Koszty działalności lokacyjnej** zwiększyły się o 60,3% (wzrost był przede wszystkim wynikiem wysokiej dynamiki w dziale I) i ukształtowały się na poziomie 5,4 mld zł.

²⁸ Opracowano na podstawie danych Komisji Nadzoru Finansowego.

Łączny **wynik finansowy netto** zakładów ubezpieczeń wyniósł 5,7 mld zł i był niższy niż w 2014 r. o 14,3%. Towarzystwa ubezpieczeń w dziale I wypracowały wynik w wysokości 3,1 mld zł, tj. o 3,5% wyższy niż w 2014 r., natomiast w dziale II wynik był niższy niż przed rokiem o 28,5% i wyniósł 2,7 mld zł.

Wynik techniczny (w ujęciu zagregowanym) ukształtował się na poziomie 3,2 mld zł, tj. mniej o 21,6% niż w 2014 r. Wynik w ubezpieczeniach na życie zmniejszył się o 13,4% i wyniósł 2,8 mld zł, a w pozostałych ubezpieczeniach osobowych oraz majątkowych obniżył się o 56,2% do 0,3 mld zł.

Składki przypisane brutto oraz odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto w podziale na wybrane rodzaje ubezpieczeń kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Składki przypisane brutto			Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto		
	2014	2015		2014	2015	
	mln zł	2014=100		mln zł	2014=100	
DZIAŁ I						
Ogółem z działalności bezpośredniej	28646,5	27505,0	96,0	20352,0	19349,2	95,1
w tym:						
Ubezpieczenia na życie	10623,1	8848,0	83,3	10560,2	8068,4	76,4
Ubezpieczenia na życie, związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	12599,6	12996,5	103,1	7681,5	8977,0	116,9
Ubezpieczenia wypadkowe i chorobowe	5195,5	5412,1	104,2	1914,8	2105,0	109,9
DZIAŁ II						
Ogółem z działalności bezpośredniej	25711,0	25846,2	100,5	13544,6	15149,2	111,8
w tym:						
Ubezpieczenia wypadkowe i chorobowe	1995,3	2122,3	106,4	446,9	453,3	101,4
Ubezpieczenia casco pojazdów lądowych	5260,5	5456,0	103,7	3578,3	3839,2	107,3
Ubezpieczenia szkód spowodowanych żywiołami	2927,1	2923,9	99,9	1091,1	1355,6	124,2
Ubezpieczenia pozostałych szkód rzeczowych	2434,4	2467,6	101,4	880,0	965,4	109,7
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej wynikającej z posiadania pojazdów lądowych	8071,1	8150,5	101,0	5895,0	6826,6	115,8
w tym obowiązkowe OC posiadaczy pojazdów mechanicznych	7848,8	7922,1	100,9	5655,7	6421,8	113,5
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej	1920,1	2011,5	104,8	662,6	768,6	116,0

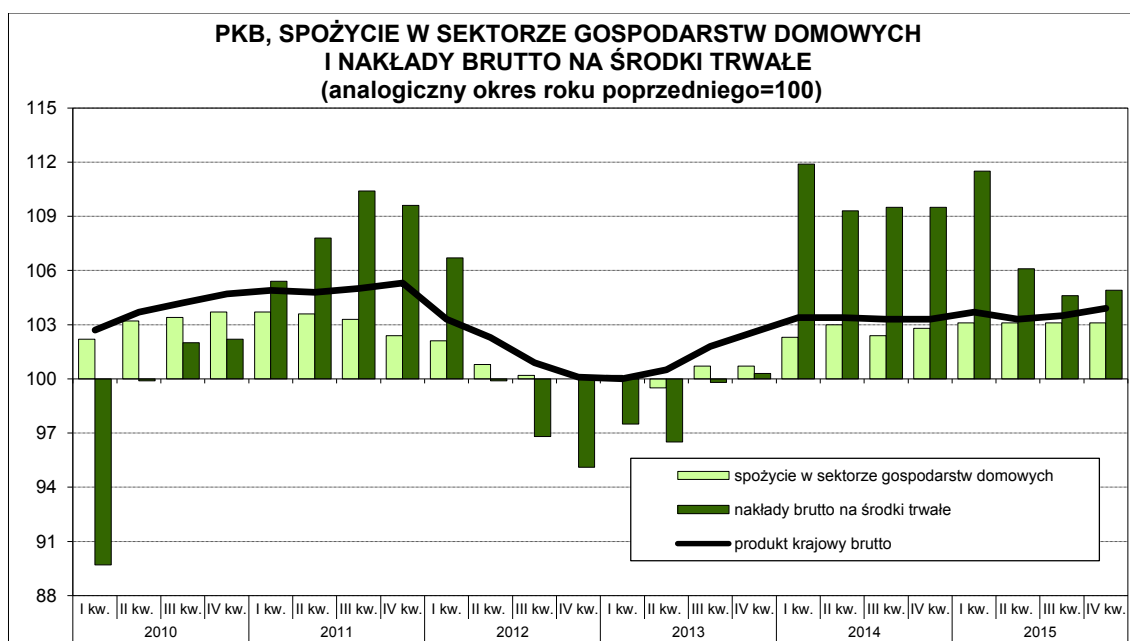
Składka przypisana brutto z działalności bezpośredniej w 2015 r. wyniosła w ubezpieczeniach na życie 27,5 mld zł (spadek o 4,0% w stosunku do 2014 r.), a w pozostałych ubezpieczeniach osobowych oraz majątkowych 25,8 mld zł (wzrost o 0,5%).

W strukturze składki przypisanej brutto z działalności bezpośredniej ogółem składka zakładów działu I stanowiła 51,6%, a zakładów działu II – 48,4%. Dominującą pozycję w dziale I pod względem wartości zebranej składki brutto stanowiły ubezpieczenia na życie związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym, ze składką wynoszącą 13,0 mld zł oraz ubezpieczenia na życie – 8,8 mld zł. Udział tych grup wyniósł odpowiednio 47,3% i 32,2% wartości składek przypisanych brutto tego działu. W dziale II największą pozycję (52,6% składek) stanowiły składki brutto zebrane z tytułu polis komunikacyjnych. Składki te zwiększyły się o 2,1% i wyniosły 13,6 mld zł. Udział ubezpieczeń casco pojazdów lądowych w składce przypisanej brutto działu II wyniósł 21,1%, a ubezpieczeń odpowiedzialności cywilnej wynikających z posiadania pojazdów mechanicznych 31,5%.

Wartość **odszkodowań i świadczeń wypłaconych brutto z działalności bezpośredniej** w porównaniu z 2014 r. w ubezpieczeniach na życie zmniejszyła się o 4,9% do 19,3 mld zł, a w pozostałych ubezpieczeniach osobowych i majątkowych wzrosła o 11,8% do 15,1 mld zł.

Produkt krajowy brutto

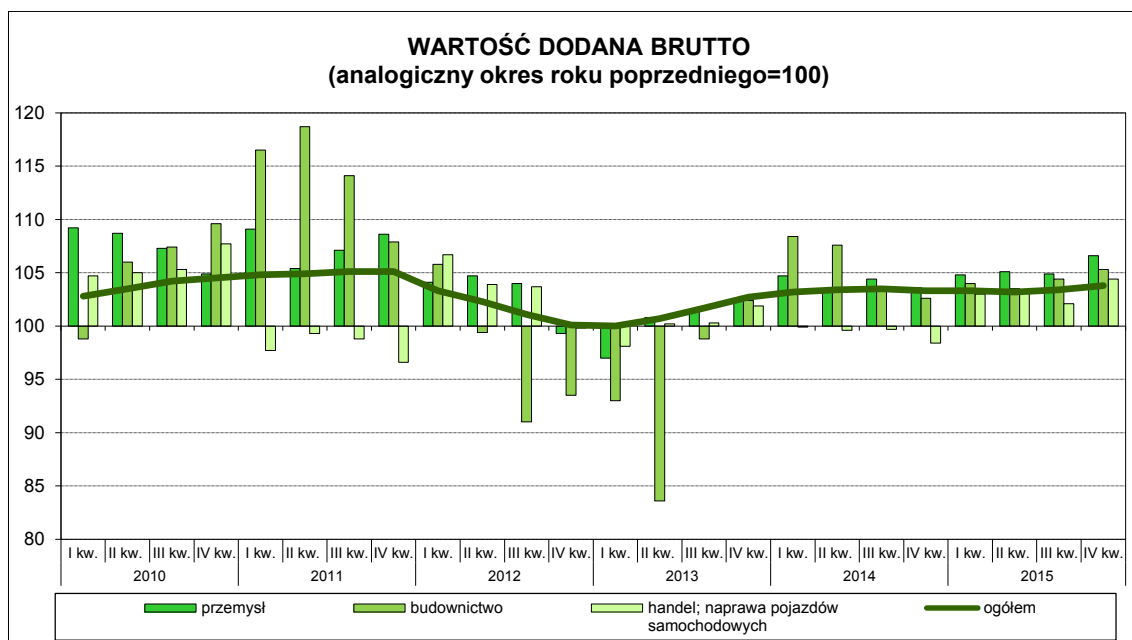
Według wstępnych danych, **produkt krajowy brutto** w IV kwartale 2015 r., po wyeliminowaniu wpływu czynników o charakterze sezonowym, był wyższy niż przed rokiem o 3,7%, natomiast w porównaniu z poprzednim kwartałem zwiększył się o 1,1%. PKB niewyrównany sezonowo był realnie o 3,9% wyższy niż przed rokiem (wobec wzrostu odpowiednio o 3,5% w III kwartale ub. roku).

W IV kwartale 2015 r. głównym czynnikiem kreującym wzrost PKB był popyt krajowy (którego wpływ wyniósł 3,9 p.proc. wobec 3,1 p.proc. w III kwartale 2015 r.), przy neutralnym oddziaływaniu popytu zagranicznego (wobec niewielkiego pozytywnego wpływu w okresie lipiec–październik ub. roku). Dodatni wpływ spożycia ogółem wyniósł 2,4 p.proc. (spożycia w sektorze gospodarstw domowych – 1,5 p.proc., a spożycia publicznego – 0,9 p.proc.). W rezultacie dodatniego wpływu popytu inwestycyjnego (1,3 p.proc.) oraz przyrostu rzeczowych środków obrotowych (0,2 p.proc.), akumulacja oddziaływała pozytywnie na wzrost PKB (1,5 p.proc.).

Tempo wzrostu w skali roku **popytu krajowego** umocniło się z 3,2% w III kwartale 2015 r. do 4,0% w IV kwartale. Akumulacja brutto zwiększyła się o 5,4% (w tym nakłady brutto na środki trwałe wzrosły o 4,9%, tj. nieco szybciej niż w III kwartale 2015 r.). Spożycie było o 3,5% wyższe niż przed rokiem (spożycie w sektorze gospodarstw domowych wzrosło o 3,1%, a spożycie publiczne – o 4,8%). **Stopa inwestycji** w IV kwartale 2015 r. wyniosła 27,8% (wobec 19,3% w poprzednim kwartale).

Eksport w IV kwartale 2015 r. był o 9,1% wyższy niż przed rokiem, a **import** – większy o 9,4% (w III kwartale 2015 r. notowano odpowiednio wzrost eksportu o 3,9%, a importu o 3,1%).

Wartość dodana brutto w gospodarce narodowej w IV kwartale 2015 r. zwiększyła się w skali roku o 3,8% (wobec wzrostu o 3,4% w III kwartale 2015 r.). W przemyśle wartość dodana brutto była wyższa niż przed rokiem o 6,6%, w budownictwie – o 5,3%, a w handlu, naprawie pojazdów samochodowych – o 4,4%. Znaczący wzrost notowano w informacji i komunikacji (o 5,2%). Zwiększyła się również wartość dodana brutto m.in. w obsłudze rynku nieruchomości (o 3,4%) oraz w zakwaterowaniu i gastronomii (o 2,4%). W sekcjach administracja i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne, edukacja, opieka zdrowotna i pomoc społeczna wartość dodana brutto łącznie była wyższa niż przed rokiem o 2,2%. Niewielki spadek notowano w działalności finansowej i ubezpieczeniowej (o 0,4%, po wysokim wzroście rok wcześniej) oraz w transporcie i gospodarce magazynowej (o 0,1%).

Produkt krajowy brutto niewyrównany sezonowo (ceny bieżące)

Wyszczególnienie	2013				2014				2015							
	w mln zł				kwartaly - w mln zł				kwartaly - w mln zł							
	2013	2014	2015		I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Spożycie	1 310 107,8	1 348 616,1	1 375 400,3		330 564,7	321 710,3	328 627,1	329 205,7	339 578,1	335 140,1	335 345,5	338 552,4	344 012,0	339 808,6	344 149,0	347 430,7
w tym:																
w sektorze gospodarstw domowych publicznych w sektorze instytucji rządowych i samorządowych	994 109,5	1 019 264,9	1 037 703,6		255 177,8	245 670,4	252 487,7	240 773,6	264 053,1	254 530,9	256 171,3	244 509,6	267 134,8	258 089,0	263 299,2	249 180,6
Akumulacja brutto	301 544,0	315 566,6	324 033,0		71 862,1	72 248,1	72 357,0	85 076,8	72 117,0	76 964,9	75 610,7	90 874,0	73 524,6	78 105,0	77 306,1	95 097,3
w tym nakłady brutto na środki trwałe	314 498,3	348 393,5	364 753,6		47 521,1	67 716,9	70 549,9	128 710,4	54 927,6	76 198,8	82 678,6	134 588,5	54 661,3	79 829,5	86 968,5	143 294,3
Eksport	311 694,5	337 526,6	360 611,0		47 194,6	68 248,2	74 153,3	122 098,4	52 170,8	73 272,8	79 983,1	132 099,9	57 501,9	78 374,1	84 710,7	140 024,3
Import	76 693,3	815 639,0	880 136,5		179 280,3	190 014,4	198 607,0	199 031,6	195 712,5	201 273,9	205 008,2	213 644,4	213 835,0	214 672,0	215 365,0	236 264,5
Popyt krajowy	7 351 987	7 955 514,4	8 330 183,4		1 757 968,8	1 777 225,6	1 901 599,8	1 915 516,5	1 902 242,2	1 945 596,7	1 988 896,7	2 098 833,8	1 979 245,5	2 021 364,4	2 079 900,0	2 222 222,5
	1 624 066,1	1 697 009,6	1 740 153,9		378 085,8	389 427,2	399 177,0	457 916,1	394 505,7	411 338,9	418 024,1	473 140,9	398 673,3	419 638,1	431 117,5	490 725,0
Produkt krajowy brutto	1 656 340,7	1 719 097,2	1 790 107,0		381 569,3	401 716,0	407 624,2	465 431,2	399 994,0	418 016,1	424 135,6	476 951,5	414 583,8	432 173,7	438 582,5	504 767,0
Wartość dodana brutto	1 470 844,3	1 525 193,3	1 590 738,0		344 079,2	355 232,1	358 735,3	412 797,7	356 459,6	369 202,6	374 355,8	425 175,3	371 437,8	382 703,8	386 320,1	450 276,3
w tym:																
przemysł	366 052,9	381 548,8	406 452,4		91 789,7	82 527,9	79 482,9	112 252,4	97 591,0	84 500,9	85 468,1	113 988,8	103 982,9	90 830,8	89 086,1	122 552,6
budownictwo	108 567,0	113 465,5	126 138,4		16 462,3	25 867,9	30 740,9	35 495,9	17 612,5	27 158,6	32 037,7	36 656,7	18 966,9	28 819,1	33 520,3	44 832,1
handel; naprawa pojazdów samochodowych	283 016,5	280 360,7	289 064,7		70 271,6	68 334,4	72 866,3	71 544,2	70 448,7	68 110,8	72 395,5	69 405,7	72 359,6	70 527,6	73 768,3	72 409,2
transport i gospodarka magazynowa	88 356,5	97 790,1	106 348,8		16 429,8	19 470,0	25 681,8	26 774,9	18 753,1	21 894,2	28 715,6	28 427,2	20 529,7	24 320,1	31 121,8	30 377,2
zakwaterowanie i gastronomia	16 556,9	18 655,0	20 070,9		2 995,1	3 695,7	4 895,3	4 970,8	3 252,6	3 962,3	5 706,0	5 734,1	3 537,4	4 343,5	6 127,3	6 062,7
informacja i komunikacja	57 080,5	59 577,3	59 134,4		13 154,6	15 286,7	13 318,7	15 320,5	12 302,5	15 930,2	14 480,0	16 864,6	11 874,8	15 783,9	14 212,6	17 263,1
działalność finansowa i ubezpieczeniowa	62 622,4	67 861,7	63 805,1		14 232,0	15 664,8	17 102,2	15 623,4	15 635,9	19 620,9	16 345,5	16 259,4	15 331,8	16 272,1	16 284,2	15 917,0
obsługa rynku nieruchomości	75 306,3	79 490,9	83 562,0		17 465,1	19 725,5	19 287,0	18 828,7	18 039,6	21 146,8	20 447,4	19 857,1	18 976,1	22 319,8	21 450,6	20 815,5
działalność profesjonalna, naukowa i techniczna; administrowanie i działalność wspierająca	109 480,1	117 123,7	120 902,7		24 531,7	31 497,7	26 527,6	26 923,1	26 693,5	33 795,1	28 185,8	28 449,3	27 909,5	34 992,8	28 967,7	29 032,7
administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne; edukacja; opieka zdrowotna i pomoc społeczna	221 447,6	227 393,5	233 238,6		59 317,8	51 403,7	51 206,2	59 519,9	58 766,5	52 142,8	53 054,7	63 429,5	60 223,0	53 391,6	54 316,4	65 307,6

Dynamika realna produktu krajowego brutto niewyrównanego sezonowo^a

Wyszczególnienie	2013				2014				2015				
	rok poprzedni=100				kwartały – analogiczny okres roku poprzedniego=100				kwartały – analogiczny okres roku poprzedniego=100				
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	
Spżycie	100,7	100,4	99,9	101,3	101,1	101,8	103,6	102,9	104,0	103,2	102,9	102,9	103,5
w tym:													
w sektorze gospodarstw domowych	100,2	100,2	99,5	100,7	100,7	102,3	103,0	102,4	102,8	103,1	103,1	103,1	103,1
publiczne w sektorze instytucji rządowych i samorządowych	102,2	101,1	101,5	103,5	102,5	100,0	106,2	105,3	107,4	103,7	102,5	102,7	104,8
Akumulacja brutto	94,2	112,6	88,7	93,2	102,2	118,0	115,1	118,0	106,3	101,1	104,0	104,0	105,4
w tym nakłady brutto na środki trwałe	98,9	109,8	96,5	99,8	100,3	111,9	109,3	109,5	109,5	111,5	106,1	104,6	104,9
Eksport	106,1	106,4	102,5	109,5	107,3	107,6	106,5	104,7	106,9	108,4	104,8	103,9	109,1
Import	101,7	110,0	98,6	104,9	104,4	108,6	111,7	109,7	110,0	106,8	104,5	103,1	109,4
Popyt krajowy	99,3	104,9	97,7	99,7	101,4	103,8	105,6	105,6	104,6	102,9	103,1	103,2	104,0
Produkt krajowy brutto	101,3	103,3	100,0	101,8	102,6	103,4	103,4	103,3	103,3	103,7	103,3	103,5	103,9
Wartość dodana brutto	101,3	103,3	100,0	101,7	102,7	103,2	103,4	103,5	103,3	103,3	103,2	103,4	103,8
w tym:													
przemysł	100,4	104,0	97,0	101,4	102,5	104,7	103,5	104,4	103,6	104,8	105,1	104,9	106,6
budownictwo	94,9	105,0	93,0	98,8	102,4	108,4	107,6	103,7	102,6	104,0	103,5	104,4	105,3
handel; naprawa pojazdów samochodowych	100,1	99,4	98,1	100,3	101,9	99,9	99,6	99,7	98,4	103,0	103,2	102,1	104,4
transport i gospodarka magazynowa	102,8	105,9	102,8	100,4	106,7	106,4	106,8	109,4	101,8	100,2	101,2	101,3	99,9
zakwaterowanie i gastronomia	106,0	109,5	106,3	105,3	106,2	105,9	106,6	111,8	111,5	102,8	102,8	102,4	102,4
informacja i komunikacja	104,4	104,3	104,3	103,1	103,1	98,5	105,3	107,0	105,4	104,1	104,7	103,1	105,2
działalność finansowa i ubezpieczeniowa	114,4	109,4	111,3	117,8	120,4	119,0	113,7	96,0	112,2	113,2	106,8	119,3	99,6
obsługa rynku nieruchomości	100,7	105,4	101,7	100,0	100,0	103,9	105,1	106,2	106,3	102,3	102,7	102,9	103,4
działalność profesjonalna, naukowa i techniczna; administrowanie i działalność wspierająca													
administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne; edukacja; opieka zdrowotna i pomoc społeczna	103,9	105,4	102,5	103,9	104,8	105,5	105,1	106,0	105,1	101,7	101,5	101,6	102,3
pomoc społeczna	100,9	101,3	101,8	99,9	99,4	98,7	100,7	102,7	103,1	101,4	101,4	101,3	102,2

^a Ceny stałe średnioroczne roku poprzedniego.

Wyszczególnienie	2013				2014				2015			
	kwartały – okres poprzedni=100											
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Spożycie	100,2	100,0	100,6	100,5	100,8	101,2	100,9	100,9	100,7	100,7	100,6	100,8
w tym:												
w sektorze gospodarstw domowych publicznych w sektorze instytucji rządowych i samorządowych	100,0	100,1	100,4	100,5	100,7	100,9	100,8	100,9	100,8	100,7	100,6	100,5
Akumulacja brutto	101,2	99,5	101,4	100,3	101,2	102,4	100,8	101,1	100,5	100,9	100,8	101,3
w tym nakłady brutto na środki trwałe	94,3	102,1	100,4	106,8	105,7	100,0	101,8	99,3	100,5	102,6	102,1	100,7
Eksport	97,9	101,5	101,9	101,1	104,3	102,1	102,1	101,8	102,0	100,3	101,2	101,3
Import	101,0	102,7	103,3	99,5	101,6	102,2	101,9	101,1	101,9	100,5	101,6	104,3
Popyt krajowy	101,4	98,7	104,2	100,6	104,0	102,6	102,9	100,1	101,4	100,6	100,9	105,6
	99,6	99,6	100,9	101,4	101,7	101,3	101,0	100,5	100,5	101,1	100,7	101,1
Produkt krajowy brutto	99,9	101,2	100,8	100,4	101,0	101,0	100,7	101,0	101,0	100,6	100,9	101,1
Wartość dodana brutto	99,8	101,7	100,3	100,8	101,4	100,0	101,0	100,6	100,8	100,8	100,8	101,1
w tym:												
przemysł	97,8	103,0	100,9	98,8	102,9	100,5	98,7	103,0	100,8	101,2	102,7	101,1
budownictwo	100,4	99,5	101,2	101,6	101,6	100,9	100,3	100,6	101,4	101,2	101,5	101,3
handel; naprawa pojazdów samochodowych	100,0	100,6	99,8	100,6	99,0	100,0	100,8	99,5	101,6	100,9	100,8	101,7
transport i gospodarka magazynowa	99,5	102,1	100,7	104,3	101,9	99,0	102,5	98,9	99,9	101,0	99,7	100,3
zakwaterowanie i gastronomia	101,1	102,3	101,0	102,1	104,2	101,3	102,1	101,0	99,3	100,6	101,1	100,4
informacja i komunikacja	101,7	100,5	99,7	101,5	100,3	101,4	103,0	100,3	100,2	102,2	100,4	102,2
działalność finansowa i ubezpieczeniowa	111,3	104,2	103,4	103,7	100,1	101,2	103,6	103,3	100,3	103,9	101,0	101,7
obsługa rynku nieruchomości	99,5	101,0	100,4	100,8	102,7	99,9	101,4	100,8	100,0	101,8	100,3	101,0
działalność profesjonalna, naukowa i techniczna; administrowanie i działalność wspierająca	100,4	102,0	100,3	101,5	102,2	100,5	101,3	99,9	100,3	100,4	100,6	101,1
administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne; edukacja; opieka zdrowotna i pomoc społeczna	100,5	100,2	99,2	100,2	100,3	100,4	101,0	100,2	100,3	100,3	100,0	100,4

^a Ceny stałe przy roku odniesienia 2010.

Dynamika realna produktu krajowego brutto wyrównanego sezonowo^a

Wyszczególnienie	2013				2014				2015			
	kwartaly - analogiczny okres roku poprzedniego=100											
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Spożycie	100,2	100,2	100,9	101,3	101,9	103,1	103,3	103,8	103,7	103,2	102,8	102,7
w tym:												
w sektorze gospodarstw domowych publicznych w sektorze instytucji rządowych i samorządowych	99,9	99,9	100,5	101,1	101,7	102,5	102,9	103,3	103,4	103,1	102,9	102,6
Akumulacja brutto	101,8	101,4	102,3	102,3	102,4	105,4	104,8	105,6	104,9	103,3	103,3	103,5
w tym nakłady brutto na środki trwałe	86,1	93,2	95,2	103,2	115,7	113,4	114,9	106,8	101,6	104,2	104,5	106,0
Eksport	95,0	97,5	100,9	102,4	109,1	109,7	109,9	110,6	108,2	106,2	105,3	104,8
Import	102,8	105,4	109,0	106,7	107,2	106,7	105,2	106,9	107,2	105,5	105,2	108,5
Popyt krajowy	98,2	98,6	105,0	104,8	107,6	111,9	110,5	110,0	107,1	105,1	103,0	108,7
	97,9	98,3	99,5	101,5	103,6	105,4	105,6	104,7	103,5	103,3	102,9	103,5
Produkt krajowy brutto	99,9	101,2	101,6	102,3	103,3	103,1	103,1	103,7	103,7	103,4	103,6	103,7
Wartość dodana brutto	100,5	101,7	101,3	102,6	104,1	102,4	103,1	103,0	102,4	103,3	103,1	103,6
w tym:												
przemysł	97,6	103,3	102,3	100,4	105,7	103,1	100,8	105,1	103,0	103,7	107,9	105,9
budownictwo	90,8	88,6	101,2	102,6	103,9	105,4	104,4	103,4	103,2	103,4	104,6	105,4
handel; naprawa pojazdów samochodowych	99,5	100,4	99,7	101,0	100,0	99,3	100,3	99,2	101,9	102,8	102,9	105,1
transport i gospodarka magazynowa	102,9	102,5	101,3	106,6	109,2	105,9	107,7	102,2	100,2	102,3	99,5	100,9
zakwaterowanie i gastronomia	104,0	106,9	106,2	106,6	109,9	108,8	110,1	109,0	103,8	103,0	102,0	101,4
informacja i komunikacja	104,5	104,2	102,7	103,5	102,0	102,9	106,4	105,0	104,9	105,8	103,1	105,1
działalność finansowa i ubezpieczeniowa	103,5	111,6	119,2	124,3	111,8	108,6	108,8	108,5	108,7	111,7	108,8	107,0
obsługa rynku nieruchomości	101,0	100,6	101,3	101,6	104,9	103,8	104,8	104,8	102,0	103,9	102,8	103,0
działalność profesjonalna, naukowa i techniczna; administrowanie i działalność wspierająca												
administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne; edukacja; opieka zdrowotna i pomoc społeczna	104,4	104,4	103,3	104,3	106,3	104,7	105,7	104,0	102,0	102,0	101,2	102,4
	102,0	101,5	99,9	100,0	99,9	100,1	101,9	101,9	101,9	101,7	100,8	101,0

^a Ceny state przy roku odniesienia 2010.

Wybrane wskaźniki sytuacji społeczno-gospodarczej kraju

Wyszczególnienie		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
a – 2015													
b – 2016													
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ¹ w tys. osób	a	5573	5573	5576	5575	5577	5578	5583	5588	5593	5608	5617	5626
	b	5703	5711										
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu okresu) w tys. osób	a	1919	1919	1861	1782	1702	1622	1586	1564	1539	1517	1531	1563
	b	1648	1653										
Stopa bezrobocia (stan w końcu okresu) w %	a	11,9	11,9	11,5	11,1	10,7	10,2	10,0	9,9	9,7	9,6	9,6	9,8
	b	10,3	10,3										
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie nominalne brutto w sektorze przedsiębiorstw ¹ :													
w złotych	a	3942,78	3981,75	4214,14	4123,26	4002,16	4039,70	4095,26	4024,95	4059,19	4110,77	4164,01	4515,28
	b	4101,36	4137,55										
poprzedni miesiąc=100	a	90,0	101,0	105,8	97,8	97,1	100,9	101,4	98,3	100,9	101,3	101,3	108,4
	b	90,8	100,9										
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	103,6	103,2	104,9	103,7	103,2	102,5	103,3	103,4	104,1	103,3	104,0	103,1
	b	104,0	103,9										
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie realne brutto w sektorze przedsiębiorstw ¹ — analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100													
a		105,2	105,0	106,6	104,9	104,1	103,4	104,1	104,1	105,2	104,2	104,7	103,8
	b	104,9	104,8										
Przeciętne miesięczne emerytura i renta realna brutto:													
z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych													
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	104,5	104,6	104,8	103,3	103,1	102,8	103,1	103,4	103,3	103,3	103,4	103,4
	b	103,8	103,7										
rolników indywidualnych													
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	102,9	103,2	104,9	104,5	105,5	104,4	103,6	103,1	103,3	103,0	102,8	102,7
	b	103,0	103,0										
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych:													
poprzedni miesiąc=100	a	99,8	99,9	100,2	100,4	100,0	100,0	99,9	99,6	99,7	100,1	99,9	99,8
	b	99,5	99,9										
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	98,6	98,4	98,5	98,9	99,1	99,2	99,3	99,4	99,2	99,3	99,4	99,5
	b	99,1	99,2										
grudzień poprzedniego roku=100	a	99,8	99,6	99,8	100,3	100,3	100,3	100,2	99,9	99,6	99,7	99,6	99,5
	b	99,5	99,4										
Wskaźniki cen produkcji sprzedanej przemysłu:													
poprzedni miesiąc=100	a	99,9	99,9	100,1	99,6	100,4	100,6	99,6	99,3	99,9	100,1	100,0	99,8
	b	99,5	99,7										
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	97,2	97,2	97,5	97,3	97,9	98,6	98,2	97,3	97,2	97,7	98,2	99,2
	b	98,8	98,6										
Wskaźniki cen produkcji budowlano-montażowej:													
poprzedni miesiąc=100	a	99,9	99,9	100,0	100,0	99,9	100,0	99,9	99,9	99,9	99,9	99,9	99,9
	b	99,9	99,9										
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	99,5	99,6	99,7	99,7	99,7	99,6	99,6	99,4	99,4	99,3	99,3	99,1
	b	99,3	99,2										

1 Dotyczy podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

Wybrane wskaźniki sytuacji społeczno-gospodarczej kraju (dok.)

Wyszczególnienie		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
		a - 2015	b - 2016										
Produkcja sprzedana przemysłu ¹ (ceny stałe ²):													
	poprzedni miesiąc=100	968	101,4	113,4	92,0	98,6	104,6	98,7	92,9	115,1	101,9	97,4	96,4
	a	91,9	106,8										
	b	101,6	105,0	108,8	102,4	102,8	107,4	103,8	105,3	104,0	102,4	107,8	106,7
	a	101,3	106,7										
	b												
Produkcja budowlano-montażowa ¹ (ceny stałe ²):													
	poprzedni miesiąc=100	34,8	116,7	128,2	108,7	106,4	112,5	103,4	99,2	111,6	104,2	96,6	127,7
	a	31,9	114,3										
	b	101,3	99,7	102,9	108,5	101,3	97,5	99,9	104,8	97,5	94,8	101,2	99,6
	a	91,4	89,5										
	b	117,44	212,37	317,04	421,48	525,57	639,79	768,90	881,23	101,420	116,364	130,138	147,821
	a	115,43	242,29										
	b												
Sprzedaż detaliczna towarów ¹ (ceny stałe ³):													
	poprzedni miesiąc=100	78,0	98,4	117,1	97,4	100,5	101,0	102,2	98,2	99,9	104,7	94,1	122,0
	a	75,1	101,3										
	b	103,6	102,4	106,6	101,5	104,7	106,6	103,5	102,0	102,9	103,6	105,7	107,0
	a	103,2	106,2										
	b	-586,9	-11324,0	-16660,1	-16693,1	-19631,1	-26139,8	-26591,6	-25860,4	-31136,1	-34487,9	-36128,7	.
	a	1759,9	-3098,5										
	b												
Średnie kursy walut w zł - NBP:													
	100 dolarów USA	367,39	367,66	381,38	373,47	365,20	371,03	377,34	376,85	375,13	378,07	395,71	394,17
	a	403,97	395,65										
	b	427,97	417,76	412,78	402,91	407,83	415,97	415,40	419,36	421,69	424,60	425,03	429,05
	a	439,35	439,60										
	b	392,73	393,22	389,12	388,12	392,11	398,17	396,27	389,29	386,05	390,37	392,36	396,23
	a	401,76	398,95										
	b												
Handel zagraniczny ⁴ w mln zł:													
	eksport	5887,49	59612,4	65761,0	60490,2	59786,8	62942,3	61281,9	55634,1	66170,0	68641,5	67794,6	60258,5
	a	59065,3											
	b	56836,4	57103,6	63970,5	60795,7	57042,2	62518,2	63305,7	56174,9	65489,0	66225,6	64648,0	57609,6
	a	56017,9											
	b	2038,5	2508,8	1790,5	-305,5	2744,6	424,1	-2023,8	-540,8	681,0	2415,9	3146,6	2648,7
	a	3047,4											
	b												

1 Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. 2 Średnie ceny bieżące z 2010 r. 3 Ceny bieżące z okresu poprzedzającego okres badany. 4 Dane wstępne.

Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne

A. Unia Europejska

Wyszczególnienie	PKB		Handel zagraniczny		Zharmonizowana stopa bezrobocia ^d		Zharmonizowany wskaźnik cen konsumpcyjnych		Produkcja przemysłowa ^b		Produkcja w budownictwie ^b						
	2015	2015 ^c		I-XII 2015	I-XII 2014	2015		2016		2015		2015					
		III kw.	IV kw.			I	II	I	II	I	II	I	II				
	zmiana w % w skali roku																
w %																	
UE-28	1,9	1,9	1,8	.	.	9,8	9,0	8,9	-0,3	0,3	-0,2	1,0	0,2	2,5	1,7	1,7	4,4
Strefa euro - 19	1,6	1,6	1,6	.	.	11,3	10,4	10,3	-0,3	0,3	-0,2	0,7	-0,1	2,8	0,1	0,4	6,0
Austria	0,9	0,9	1,2	2,7	2,3	5,5	5,9	5,9	0,5	1,4	1,0	0,4	-1,9	.	-2,3	-2,6	.
Belgia	1,4	1,3	1,4	1,1	-1,0	8,5	7,9	7,9	-0,4	1,8	1,1	1,8	-0,8	.	-3,5	-6,8	.
Bułgaria	3,0	2,9	3,0	5,1	1,1	9,9	8,8	8,6	-1,7	-0,4	-1,0	1,3	3,5	3,0	0,5	-2,1	-10,7
Chorwacja	1,6	2,7	2,0	11,9	8,2	17,5	16,5	16,4	-0,4	-0,2	-0,6	-4,3	0,6	9,3	-1,1 ^d	-1,3 ^e	.
Cypr	1,6	2,3	2,7	20,9	-1,5	16,3	15,7	15,3	-0,8	-1,1	-2,2	-1,2	5,9	.	-16,8 ^d	.	.
Czechy	.	4,7	4,0	8,4	9,1	5,9	4,5	4,5	0,0	0,5	0,5	5,2	-1,7	3,5	9,0	1,8	-7,9
Dania	1,2	0,6	0,6	2,9	2,9	6,2	6,0	5,9	-0,1	0,4	0,1	-0,4	-1,6	3,2	4,1	7,7	.
Estonia	1,1	1,1	0,8	-3,8	-5,1	6,2	6,3	.	-0,2	0,1	0,4	0,9	-8,3	-0,2	-3,2 ^d	-6,9 ^e	.
Finlandia	.	0,3	0,7	-3,7	-6,1	9,1	9,4	9,4	-0,1	0,0	-0,1	-3,7	1,9	-1,9	-2,1	4,0	.
Francja	1,2	1,1	1,4	4,4	1,3	10,4	10,1	10,2	-0,3	0,3	-0,1	2,1	-0,5	1,9	-5,3	-4,4	4,8
Grecja	-0,2	-1,7	-0,8	-5,2	-9,1	25,9	24,0	.	-1,9	-0,1	0,1	-0,1	6,4	4,9	46,0 ^d	-10,1 ^e	.
Hiszpania	3,2	3,4	3,5	4,6	4,1	23,4	20,7	20,5	-1,2	-0,4	-1,0	0,3	4,4	3,5	13,1	5,3	20,3
Holandia	1,9	1,8	1,1	1,0	2,9	7,2	6,6	6,5	-0,5	0,2	0,3	4,2	-6,9	-3,9	5,3	15,0	7,0
Irlandia	.	6,8 ^a	.	20,4	9,6	10,1	9,0	8,9	-0,4	0,0	-0,2	5,5	22,5	42,7	9,4 ^d	8,6 ^e	.
Litwa	1,6	1,7	1,9	-5,7	-1,9	9,4	8,9	9,0	-1,5	0,7	0,5	0,4	3,5	10,5	10,1 ^d	-15,2 ^e	.
Luksemburg	.	5,4	.	7,4	3,9	6,3	6,0	5,8	-0,3	0,5	-0,3	3,7	-4,3	0,9	-3,3	-0,7	.
Łotwa	2,7	3,3	2,3	-0,8	-2,9	9,7	10,1	10,4	0,0	-0,3	-0,6	-2,7	2,6	4,6	-0,1 ^d	-6,2 ^e	.
Malta	6,3	7,1	5,8	5,4	1,7	6,0	5,1	5,1	0,6	0,8	1,0	9,8	5,3	-8,9	11,2 ^d	9,5 ^e	.
Niemcy	1,7	1,7	1,3	6,5	4,2	251,9	216,5	4,3	0,0	0,4	-0,2	0,7	-1,2	2,0	-2,6	-2,8	5,3
Polska	3,6	3,6	3,7	7,8	3,9	8,1	7,1	6,9	-1,3	-0,3	-0,2	3,9	4,3	3,7	3,2	-2,4	-6,2
Portugalia	1,5	1,4	1,3	3,6	2,0	-10,3	13,7	12,2	-0,1	0,7	0,2	-0,8	1,0	0,4	-0,7	-5,0	-3,3
Rumunia	3,7	3,6	3,8	4,0	7,6	7,2	6,7	6,5	0,4	-1,5	-2,1	4,0	1,6	-1,7	10,0	13,9	8,2
Słowacja	3,6	3,8 ^a	4,0 ^a	4,5	1,7	12,3	10,6	10,3	-0,6	-0,6	-0,3	8,7	6,0	1,6	0,4	25,7	16,4
Słowenia	2,9	2,2	2,6	6,4	4,8	9,2	8,9	8,9	-0,5	-0,8	-0,9	5,6	1,8	.	-2,7	-22,2	-23,4
Szwecja	4,1	4,2	4,5	2,0	1,9	7,9	7,2	7,0	0,7	1,3	0,8	-4,7	1,1	5,1	11,0	21,2	18,0
Węgry	2,9	2,6	3,0	6,8	5,7	7,5	6,1	.	-0,9	1,0	0,3	9,2	6,9	2,2	10,5	8,0	-20,2
Wielka Brytania	2,2	2,1	1,9	9,1	8,6	-149,4	5,5	5,0	0,0	0,3	.	1,5	-0,2	0,2	5,0	1,5	-2,6
Włochy	0,8	0,8	1,0	3,8	3,3	45,2	41,9	11,6	0,1	0,4	-0,2	-2,2	-1,0	3,9	-2,4	1,1	-1,6

^a Dane wyrównane sezonowo. ^b Dane wyrównane dniami roboczymi. ^c Dane wyrównane sezonowo oraz dniami roboczymi. ^d I kw. 2015 r. ^e IV kw. 2015 r.

B. OECD i wybrane kraje świata

Wyszczególnienie	PKB ^{ab}				Handel zagraniczny		Zharmonizowana stopa bezrobocia ^d				Wskaźnik cen konsumpcyjnych (CPI)				Produkcja przemysłowa ^e				Produkcja w budownictwie ^e				
	2015		2015		I-XII 2015	I-XII 2014	2015		2016		2015		2016		2015		2016		2015		2016		
	III kw.	IV kw.	I	II			I	II	I	II	I	II	I	II	I	II	I	II	I	II	I	II	
	zmiana w % w skali roku				w mld USD				w %				zmiana w % w skali roku				zmiana w % w skali roku						
OECD	2,1 ^c	2,1 ^c	1,9 ^c	-186	-188	-484,3	-630,1	7,0	6,6	6,5	1,2	1,5	-0,8	2,6	6,3	1,5	-0,8	2,6	6,3	1,5	-0,8		
w tym:																							
Australia	2,5	2,7	3,0	-21,6	-12,0	-13,7	12,4	6,3	5,8	6,0	1,3 ^d	1,7 ^e	2,6 ^d	2,0 ^e	1,9 ^e	2,6 ^d	2,0 ^e	-3,0 ^d	1,9 ^e	2,6 ^d	2,0 ^e	-3,0 ^d	
Chile		2,3 ^c		-16,2	-12,8	4,7	7,8	6,3	6,1		4,4	4,8	4,7	2,5	-3,5	-15,4	2,5	-15,4	2,5	12,5	12,5	-15,4	
Islandia	4,0	2,7	3,4	-4,0	0,0	-0,7	-0,3	4,2	3,3	3,2	0,8	2,1	2,2	12,9			0,0	12,9					
Izrael	2,5	2,7	2,3	-7,5	-14,0	-7,9	-13,9	5,5	5,1	5,1	-1,0	-0,6	-0,2	0,0	2,9	2,9	0,0	2,9	2,9	2,9	2,9	-2,2 ^d	
Japonia	0,5 ^c	1,7 ^c	0,8 ^c	-9,5	-20,2	-22,4	-122,1	3,5	3,3	3,2	2,2	0,0	-1,1	-2,3	-4,2	-2,2	-1,1	-2,3	-4,2	-2,2	-2,2	-2,2	
Kanada	1,2	1,1	0,5	-14,0	-9,5	-11,0	11,8	6,6	7,1	7,2	1,0	2,0	1,4	2,3	1,2	1,2	2,3	1,4	1,2	1,2	1,2	-5,2	
Korea Południowa	2,6	2,7	3,0	-7,9	-17,0	97,3	46,7	3,5	3,5	3,5	0,5	0,8	1,3	-3,6	-2,3	-0,5	-3,6	-2,3	-0,5	-3,6	-2,3	-0,5	
Meksyk	2,5	2,7	2,5	-3,9	-1,1	-16,3	-3,3	4,4	4,5	4,1	3,0	2,6	2,9		6,2	6,2		6,2	6,2	6,2	6,2	-1,3	
Norwegia	1,6	2,6	0,3	-26,9	-14,7	30,4	55,4	4,0	4,5		1,9	3,0	3,1	-0,2	2,3 ^d	2,3 ^d	-0,2	2,3 ^d	2,3 ^d	2,3 ^d	2,3 ^d	2,3 ^d	
Nowa Zelandia	2,5	2,3	2,3	-17,1	-13,9	-2,3	-0,8	5,8 ^d	5,3 ^e		0,3 ^d	0,1 ^e		0,1 ^d	4,9 ^d	4,9 ^d		4,9 ^d	4,9 ^d	4,9 ^d	4,9 ^d	4,9 ^d	
Stany Zjednoczone	2,4	2,1	1,9	-7,1	-4,5	-798,5	-727,0	5,7	5,0	4,9	0,0	1,4	1,0	4,5	3,7	3,7	4,5	1,7	3,7	3,7	3,7	14,1	
Szwajcaria	0,9	0,6	0,3	-7,3	-11,6	41,6	32,5	4,4 ^d	4,7 ^e		-0,8	-1,3	-0,8	-0,5 ^d	-3,3 ^d	-3,3 ^d	-0,8	-0,5 ^d	-3,3 ^d	-3,3 ^d	-3,3 ^d	-3,7 ^e	
Turcja		5,3 ^c		-9,0	-14,6	-67,6	-84,5	10,1 ^d			7,5	9,6	8,8	-1,8	5,0	5,0	-1,8	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	-1,6
Białoruś	-3,9 ^c	-4,4 ^c	-4,2 ^c					0,7 ^f	1,0 ^f	1,1 ^f	16,7		12,8	-6,2	-1,1	-6,8	-6,2	-1,1	-6,8	-6,2	-1,1	-6,8	
Brazylia	-3,8	-4,5	-6,0	-14,9	-24,8	22,4	-4,0	5,5			7,7	10,7	-4,7	-11,5	-8,5	-21,5	-4,7	-11,5	-8,5	-21,5	-11,3	-8,5	
Chiny		6,9 ^c	6,8 ^c	-1,6	-14,4	665,2	367,0				1,4	1,8	2,3										
Indie	7,3 ^c	7,3 ^c	7,5 ^c	-17,0	-15,5	-130,9	-139,8				6,3	5,9	3,0	-1,2				3,0	-1,2				
Rep. Pd. Afryki	1,3	1,2	0,3	-10,3	-13,8	-4,1	-8,3	25,8 ^d			4,0	6,2						4,0	6,2				
Rosja		-3,7 ^c		-31,5	-37,1	152,9	188,1	5,3 ^d	5,7 ^e		16,7	9,8		0,6	-5,4	-18,7	0,6	-5,4	-18,7	0,6	-5,4	-18,7	
Ukraina ^g	-9,9	-7,2	-1,2	-29,3	-31,1	0,6	-0,5	9,6 ^d			34,5	40,3	32,7	-20,0	-1,5	-32,4	-20,0	-1,5	-32,4	-20,0	-1,5	-32,4	

a Dane wyrównane sezonowo. b Dane na podstawie SNA 2008. c Dane na podstawie SNA 1993. d I kw. 2015 r. e IV kw. 2015 r. f Rejestrowana stopa bezrobocia. g Dane nie obejmują czasowo okupowanego terytorium Autonomicznej Republiki Krymu i miasta Sewastopol.

Uwaga do części B: przeliczeń danych dotyczących handlu zagranicznego w oparciu o dane zawarte w bazie OECD dokonano w Departamencie Analiz i Opracowań Zbiorczych GUS.

Źródło: EUROSTAT, OECD, BELSTAT, UKRSTAT, GUS — dane pobrano w dn. 21.03.2016 r.